

3/1999

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం. జూలై నెల 12-వ తేది శుక్ర వారము

No. 88

శ్రీ నిభవనా నరత్న ఆహారశాల బహుళ ఏకాదశి.

సంచిక ౮౮

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
జ్యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
బావును. పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును.
పోట్ల బోగోట్టును. బెంకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
నలవ శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వుల తగ్గించును. విదేశము
లలో నూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు
నోవ్వులకు నందవివరించి.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిక
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బి 1-కి రు 6-4-0 లు

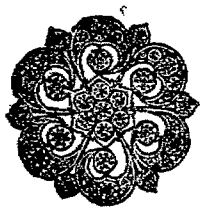
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపిథి, మద్రాసు

109, ప్రేరింగ్ డ్జు, పోర్టు, బొంబే

యిదివరలో మాతో
వాడేవి చేసినవారంద
రును తృప్తిచెంది
యున్నారు.

మీరును ఒకసారి మాతో
ఒక బేరము చేసిన
నిజము తెలియును.

బీడల, సామాన్యలకు, ధనవంతులకు శిశునట్టి బంగారు, వెండి, వువ్వలగులు, కెంపులు, సీసకవలములు
మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన నగలుఆభరణములను నిద్రమగానున్నది
ఆకర్షణలేనివి వాచను పుచ్చుకొని, కురియొకనగ యివ్వబడును. చావద్దలేని
ఆర్థరేఖన సకాలమునందు తయారుచేసి యివ్వబడును. సరంబంగాచుక,
నీల వెండి పూచీనిచ్చెనము

ఉమ్మిడి బంగారుశెట్టి అందు సన్ను,

(2977)

నగలవర్తకులు, '8, మైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

మైసూరు ఆగ్రికల్చరల్ డైరీపారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

జంతుజాలము నష్టపరిహారమునిచ్చు హామీము.

హెడ్ ఆఫీసు: బెంగళూరు సెల్.

సావీకం 1924

వ్యవసాయదారులకు వసువుల వ్యంతదాహకము వి.ఎల లాభకరమైనది ముఖ్యము నయచాల

జంతువుల రిజిస్ట్రేషన్ (ప్రివియం కిరకర్)

పర్తి ఫిత్తుడ రలక, తవహిల్ సొందక పూర్వము వాయిదాలకద్దతి మీద చెల్లించునట్లుగా ఆవులు యివ్వబడును
పర్తి ఫిత్తుడు వాన్ పర్ పీటబుల్ వాక్కును వెలులతో చెల్లించబడును.
ఆర్డర్లచేరు యిక్స్ పెక్టు, సూపర్ వేజర్లు, సబ్సిడెంట్లు డ్రీసివోట్లు సబ్సిడెంట్లు
ఇండియా, బర్మా, సింధునదీ దురతను కాకలిసా
వివరములకు మేనేజింగ్ డైరెక్టరునకు వ్రాయుడు.

మేలైన పోర్టులాండు సీమెంట్
(నెమలి మార్కు)

మనసిపాలిటి, రైల్వే, ఎంజినీరులు, కలెక్టర్లు, ఇతరులు విశేషముగా దీనినే ఉపయోగించి
కొనియున్నారు.

గట్టిగా నండుటందు ముద్రసిద్ధమైనది, ధరపరస్పర వివరములకు ఈ కిరన విలాసమునకు వ్రాయవలెను

4899

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం. అందు కో, 140, ఆదియప్పనాయకన్ వీధి, మద్రాసు.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్
అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్
వారి ఆఫీసు తమ స్వంత
భవనములకు మార్చబడుట

1928 జూలై 14 వ తేది నుండి పై కంపెనీవారి హె
డ్ ఆఫీసు మద్రాసు వార్షికోత్సవం నెంబునాను వీధిలో మూ
కర్ నల్లమత్తు వీధి (ఇరమ్మజోలో వాట్టా ఆఫీసువీధి, సింగన్న
శెట్టి వీధులనుధ్యున్న అవరణమునందు యిక్స్ పెక్టువన్ బ్లా
క్ లో చేరియున్న యునైటెడ్ ఇండియా అస్యూరెన్సు లిమిటెడ్
గ్స్ ఆను భవనములకు మార్చబడినవి. సింహద్వారము
నెంబునాను వీధి వైపునున్నది ప్రస్తుతపున్న ఆఫీసునండి
ఆచ్చట 2 నిమిషములనడక. ప్రాజెక్టుభావనకంపెనీ ప్రా
వెస్ట్ వా నుండి ఒకనిమిషములో కట్టవగును.

కంపెనీవారిపాస్టల్ ఆడ్రసు యిది లోలో కూడికే. పో
స్టుల క్లి నెం 231 మద్రాసు

పై కంపెనీవారు తమ భవనములకు పాలసీదార్లు, తదిత
ర ప్రతిజనుల యాస్పంది నెంబెంబునా కావ్యనిండుకొన్న
ది వ్యాపారపు పరిమాలస్యము కాకుండ వెంటనే నిర్వర్తించు
టకువలయు ప్రత్యేకార్హముగావింపబడెన పాలసీదార్లకు నా
య సౌకర్యము లేర్పరచిరి

మద్రాసు } స్టోర్ అందు కంపెనీ
10 జూలై 28 } మేనేజర్లు

1204 వసంతకుసుమాకరము 2128

ఇది ఆరోగ్యమునగోరు ప్రతిమానపుడు వేదవంతునిక
ప్రమేహము, కాయ, పొండుపు, మూత్రవ్యాధులు, వాగ్ధ
ముంటు, అందు తీవ్రపదార్థము, కినిబోగోట్టును. అత్యుత్త
మైన రసాయ, నావధము వెల తులం 1 కి రు 20-0-0 కి
అర్ధరసాయనశాల, ముత్తూరు, కృష్ణా,

ఆహా!! ఎంతమోసము

శ్రీ గవర్న మెంటువారిచే పోషయము పొందుచున్న (State-aided) మా శిక్షణాలో తయారయినటువంటి సిల్కు-బట్టలు ఇండియాలో ప్రతిమాట్లాడుటలోను 1918 సంవత్సరము నాటి ఆగస్టు 13 సంవత్సరములనుండి అమ్ముచున్నవనే పంగతి అందఁడను తెలిసిన విషయము.

1921 సంవత్సరములో గవర్నమెంటువారి ప్రోత్సాహము వల్ల అందఁడను జరిగిన బ్రిటిషు ఎంటైరు ఎగ్జిబిషనుకు మా సిల్కు-బట్టలు పంపించుచున్నాము. పరకు బట్టలుకులందఱునుండి మాకు ఒక మోదలంబూ ఒక స్ట్రీఫీకట్టున్న బహుమతి యిచ్చి యున్నారు. ఇందువల్ల మాబట్టలయొక్క నాణ్యమున్ను అందఁడను మిత్ర యూహించుకొనఁగలరు.

యితరుల కొందఱు ప్రజలను మోసపుచ్చే కలంపుతో నాణ్యముకానిబట్టలు తయారుచేసి బాబట్టలే అని చవిజింపి తామెప్పుడున్నాడు.

మానోబాదు ప్రతిబట్టయందును మావేరువునును, మావేరుతో వున్న బట్టయంద్రేమ మాబట్టలని నమ్మవలెను. కావల యిందుల న్యాంపులను పంపిస్తూ భరణ తెలియపర్చుకొను.

మొప్పన సోమరాజు అండ్ వీర్రాజు

శ్రీ లక్ష్మీ సిల్కు మేన్యుఫ్యాక్చరీంగువర్కుసు, ప్రొడ్యుటర్సు, పెద్దాపురము, తెలంగాణ లోని "సిల్కు గుమ్మ" 3358

సులభముగా

దగ్గును ఆవుజేయ వచ్చును.

నిజముగా ఉరటను, సాఖ్యమును గలిగించును. గడచిన 50 సంవత్సరముల పైగా నుండియే శిశువులు, పెద్దవారు మొదలగువారు ప్రపంచమునం దంతటను

చాంబర్లెన్సు

4

దగ్గునివారికినే పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచివహారమైనది. మత్తుపదార్థములుగాని లేక ఇతరహానికరమైన పద్యపులిందులో కలియదులేదు. దగ్గులను, జలుబులను, దిద్దుకుండుచు కింకవాయును ఇదిపారదోలును, ఇన్ ఫ్లు ఎన్జా, రొమ్ముపడితము; దీనినితిత్తులను హానికలిగించు నట్టి న్యూమోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా కుండునట్లు అటంకపరచును. అనేకరకముల దగ్గుల త్వరలో కుదర్చబడక పోయినచో కఠినవ్యాధిని కలిగించుచున్నది. అందుచేతనే అనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమందంతటను ఎప్పుడును,

చాంబర్లెన్సు దగ్గునివారికి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,

Des Moines, Iowa U. S. A.

పై ఆధారపడి యున్నాడు.

8919

CHAMBERLAIN'S

హాంకొప్పటి, అతిసారమునకు పూర్వీకమైన నివారణ.

కడుపుకొప్పటి ప్రశమనమునకిది

బొంబాయి లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(స్థాపితము 1908)

సభాధ్యక్షుడు, సర్ లూయీ ఖాయ్ నమాల్ దాస్ Kt.

C 1 E. J. P. మేజీజు యన్ ది. కాడ్మస్టర్ ఎండియా దేశపు ఘోషించెనేలోకల్ అగ్నినిధులు పాలిసిఫికర్యము ల నిర్వహించెడి. శిక్షక పునఃకాయములు 4845

3358 ప్రెమియరము, ఎగ్జిక్యూటివ్, స్వల్పమరతులు.

మాంటి మేజీజు యన్.

అండ్ సెక్రటరీ నాన్ ఫర్ ఫీచర్. పాలిసిఫికర్య పునఃకాయముల నిర్వహించెడి ప్రధానము.

A. PADMANABHAPAI B. A. Secretary
Madras Branch, P. B. No. 337,
Mount Road MADRAS

ఋత్వనంతర వివాహవాదుల అప్రస్తుతపు వాతలు

ఋత్వనంతర వివాహము వివాహమునై, గృహ్యసూత్ర మనుస్మృతులనుబట్టియున్న ప్రతిపాదించబడినది కొందఱు పండితులు వాదించుచు గ్రంథములనుండి సంవర్ధమాతముగ శ్లోకములను సూత్రములను ఉదహరించుచుండిరి. వీరువారకు భేదములేక సాధారణులగు ఉపవిశేషమును ఆనవనములకు ప్రమాణముగా చూప చెప్పిరి. అందులకయి ప్రత్యేకముగ గృహ్యసూత్రములపై ఆధారముగ గ్రహించి వివాహయోగ్యులగు కన్యక ఋత్వసూత్రయొ యుద్దెవల కుగా? లేక రజోదర్శనము కానియొ యుద్దెవల కుగా? ఉపచర్చకు గృహ్యసూత్రము లననవలించి వ్రాసెనని నేను తెలిపితిగా గృహ్యసూత్రము లననవలించి నగ్నికామే వివాహయోగ్యుని గృహ్యసూత్రప్రమాణములను ప్రవర్తించితిగా. నగ్నికాయగా మొత్తముమీద రజోదర్శనము కాని కన్యకయగియే ధర్మశాస్త్రములగు మహర్షులును, గృహ్యకంఠగూఢు, నిఘంటువు అంగీకరించుచున్నట్లు ప్రమాణముల జూపించితి. ఈ వాదమునకు బహులవాదులు యనగా గృహ్యసూత్రములందు రజోదర్శనానంతరము వారికలన వివాహము చేయవలయునను నూత్రప్రమాణమును చూపించుట వాదలక్షణముగాని నగ్ని కాశేబ్ధాగ్రమునందుగల పరస్పరభేదములను నూన్యైశ్చల్యము చక్కించెదమును మిమతోకాఖాచంక్రమగుచు చేయుటగాదు అనువిషయమును మామిత్రులేటింగెదరు గాక. స్వతంత్రస్థాపనములేమందా పరపక్షమునందు వోహాన్యము చేయతిత్తుల వాదలక్షణముగాదు. అది నిగ్రహస్థానములలో నొకటియగు వి...దావాదముగదా. మిక్కిమాపిన 3 కాలములవ్యాప్తములో ఋత్వనంతర వివాహవాదమును విధించు నూత్రప్రమాణవచనము నొక్కటియైనది ఉదహరింపక పుటలనింపి మొదటిదినయెడల వానకలగబోవు ప్రయోజనమేమియు లేదు. "ధర్మశాస్త్రములలో రజోదర్శనముకంటే పూర్వమే పెండిచేయుమనియొన్నదిగాని గృహ్యసూత్రములందు సూత్రము రజోదర్శనము లనునవివహరే పెండిచేయుమనియొన్నదని కొందఱున్నా వేదసూత్రములందు ఋతుస్నాతయైన పిల్ల కే వివాహము చేయుమనియొన్నదని కొందఱున్నా పంసాగ్ర శిశోవణులు వాదించుచుండుట, వారిపాగడ్లును అభిలషించియో మతే కారణములేతనో మతేకొందఱు పండితులను వైవారిసిద్ధాంతము నకు పక్కాకాళ్ళములు యిప్పుడిప్పుడు వేయుచుండుచేతన, ఆ సంస్కర్మకాయలు అభిరుతిము ననుపరించి అయా ప్రత్యేకగ్రంథములసూత్రమే ఉపహరించి నేనువ్యాసమును వ్రాసి వాదనకారి వేటుగాదు. వివాహకన్యక ఎట్టివడును కలిగియుం డలయినో అవిషయమును కేవలగృహ్యసూత్రములమీదనే ఆధారపడియుండువారిలను మేముకాము. ధర్మశాస్త్రములందు కంఠోక్తిగ చెప్పినవహానిర్వయమును, ప్రాచీనకల్ప నిర్ణయము ను మేము ఆదరించువారలము కావున మాకభిరుతిము "అష్ట మాదిదశమపర్యంత పరానివాహముకూడ మాటిపోవునని" మా మిత్రులుగాదు మోపురించుట అప్రస్తుతప్రశంస యగుచున్నది. నగ్ని కాశేబ్ధమును సృతికారనిర్వచనము గృహ్యసంఘా నిర్వచనము, నిఘంటునిర్వచనము ముక్కుననవి యేమియు రుచింపక మామిత్రు దత్తుడు వ్రాసిన "మైథునా. స్త్రా" అను పుస్తకము క్రియొక్కటి మామిత్రము రుచించుట రుచిభేదముకావలెను. అయినను "భిక్షి లే2పిలకునే నకాంతో వ్యాధి" అను వ్యాఖ్యానసారము నగ్నికాయనగా ఋతుస్నాత యను అర్థమే లేదు కావున వారి కానిర్వచనము లనన కలఁగబోవు లాభమేమియు లేదు. గృహ్యసూత్రములలో రటియందు నగ్నికను వివాహయోగ్యగా వేర్కొనబడెను; ప్రయత్నేన్నగ్నికాం కక్యాం ఋతుకాల భయాత్ప్రతా| ఋతుమత్వాం హితిన్యంత్యాం దోషః పితరన్యన్యతి|| నూ. ప్రవాసం ప్రాగ్గత్యోః||

గాతమ ధర్మసూత్రము ముక్కున ధర్మశాస్త్ర, ధర్మశాస్త్రవచనములు ఋతుపుకంటే ముందే వారికలన వివాహము చేయవలయునని విరూపించు చుండుటచేతను, ఆ ధర్మశాస్త్రము లను నూత్రములను ఆనవరించునెడల నగ్నికాయనగా నచుర్తా. డ్లి పిల్లలని పృష్టమగుచుండుట చేతనే నగ్నికాయనగా, పమర్తాదిన పిల్లకాదు అని ముమ్మాటికి చెప్పుచున్నాడను. తెలిసి నూత్ర పృథ్వికా "యస్మిన్ పనునిజ్జయవాసః పరిధధాతి తద్వయాస్మా అనగ్నికా" అని చెప్పిన నిర్వచనము సోపపత్తికముగా నుండగా మామిత్రులు గురుతింపక బోవుటయే గాక ప్రమాణోపపత్తి విరహితముగ "నగ్నికా-మైథునా. స్త్రా" యని చెప్పిన వ్యాఖ్యానము నూత్రము రుచించుటచూడ వారి వాదము తెల్లమగుచున్నది.

నగ్ని కాశేబ్ధ నిర్వచనమునకు చూపించిన ప్రమాణశ్లోకము లలో 'కన్యక' యని వ్రాసిరి. వ్రాసెవారివారు నగ్నికాయ నియే దానిని చదువుకొనవలయును. వామనమునకు ప్రీదాకర

మని తోచిన తాత్పర్యమును ప్రకారాంతముగ వ్రాసినాను. దానివలన ప్రతిపాద్యాంశమునందు శ్లోకంగబోయెడి భేదము ఏమి యులేదు.

కొన్నిగృహ్యసూత్రములందు వివాహాంగముగా నమావేశము విధింపబడి యున్నదనియు, సమావేశము ఋత్వనంతరమే జరిగితిరవలయుననియు, కావున వివాహము ఋత్వనంతరము అని చూచి తులన పండితుల వాదన గుర్తించుచు, అనగా గృహ్యసూత్రములందు కంఠోక్తిగ ఋత్వనంతర వివాహము విధింపబడి యుండలేదనియు, వివాహములో సమావేశమును విధింపబడియున్నది కనుక ఆ సమావేశము ఋత్వనంతరమే జరుగుట కాస్తాభిమతిము కావున వివాహముకూడ ఋత్వనంతరమే జరిగి తీరవలయుననియు మామిత్రు లూహించుచున్నట్లు దీనివలన సిద్ధించుచున్నది. లేక వాకేమిగ ప్రమాణాంతరముల గనబరచెదలేమా కొంతకాలము నీక్షించి యాలోచన చేసు

వ్రాయనిశ్చయించిన వ్యాసములకు వ్రాసి రెవఁకాత మామిత్రులకు పండితులగుట వాతలయందు బహు చెప్పవలసిన యంశముల పరిక్షించి "వివాహము - సమావేశము" అను విషయమును గురించి వ్యాసము వ్రాసి యానిషయమును వివరించెదను. మకాం. శోర్కాలం. తిన్నెవల్లిజిల్లా. 8-7-28

ప్రకటన

4925

బెజవాడ ఆర్గనిసేషనుకు చేరిన తెనాలి, గుంటూరు రేంజీల సూపర్ వైజర్లు పంచాగ్నుల సుబ్బారావు, డేవరకొండ శీతారామయ్యగార్లు ఈ కంపెనీతో చేసుకొనిన ఒడంబడిక 21-5-1928 తేదీన రద్దుచేయబడినందున, వారు నడచు తేదీ లగాయతు ఈ కంపెనీ ఉద్యోగమునందులేరు. కాన వారితో ఈ కంపెనీకి సంబంధించిన వ్యవహారములయందు లావాదేవి జరుపునట్టివారు వారి బాధ్యతవైననే జేయవలెనని యిందుమూలముగా అందరికిని తెలియ జేయడమైనది.

బెంగళూరు, ఎన్. గంగరాజు, మేనేజింగు డైరెక్టరు, 2-7-1928. కర్ణ, ది మైసూరు లగ్రికల్చరల్ డైరెక్టరీఫారం కంపెనీ లిమిటెడ్, బనవనగూడి, బెంగళూరుసిటీ.

శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణమ్.

ప్రతిపదాంత్రటికాతాత్పర్య విశేషార్థ సమన్వితము. పండిత పామర స్త్రీజనములు కత్తయిలో పఠముక్తముగా నున్నది. 45 వాల్యుంలు పూర్తి కాకొంద్రెండు చేయబడి ఫెరరైల్వలు పేకరులై చక్కని ప్రింటుచేయబడినది. యీ మహాగ్రంథము మా చందాదాదలకు వాల్యం 1-కి రు 1-2-0 ల చొప్పు యిచ్చుచున్నాను.

రైల్వరీలు (పుస్తక భాండాగారములకు) 12 వాల్యంలు రు 8 లకు యిచ్చుచున్నాను. యీ ఫెల 20 వ తేదీలోగా రు 5 లు అయిదురూపాయలు అడ్వాన్సుకచిన భాండాగారములకు ఖర్చులు సేసేభరించి 1, 2, 3, 4 భాగములు యిప్పుడు మిత్రపంపి తదపరి 5 వాల్యంలు మిత్రా రు 5 లకు పంపుచున్నాను.

ముఖ్యగమనింపు:—5 వ వాల్యంలలో మిత్రా రు 5 లు వసూలుచేసి 6 లగా యతుచితముగా పంపుచున్నాను. విధేయుడు, గోపేటి కృష్ణమూర్తి శర్మ, కల్వల కన్నంకెట్టిపత్రం, ఎగ్మూరు, పడరాను.

కృష్ణాపార్వసంబంధవాడ

ఇందు డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే ఎమన్సిపేషన్ డిప్లొమము తయారుచేయబడుచున్నది. అతి కాక. శోధనచో టి. పి. గ పంపవలెను. శేట లా గు శిచితము. 2046 (ప్ర. నెం 8

WANTED. Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare certificate on 2 annas stamp. Apply to Central Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 437

ఏలూరు గోసంరక్షణ సమితి

రెండవ రిపోర్టు

ది 19-8-1928 సం॥ ౧ లగాయతు ది 30-9-1927 సం॥ వరకు ఎవరు యాదాక్షిప్తమున స్వచ్ఛంద విలసత్తునాలో అట్టి పరాత్పరమునూ, గోవులకన్న వందనములన్నియు యీ రిపోర్టు ప్రారంభించుచున్నాము.

రు. అ. ప. 1. గోసంరక్షణ సమితి నిల్వసాము 1405-10-2 ది 18-8-1928 సం॥ వరకు నిల్వసాము (ప్రభుత్వ రిపోర్టు) 1641-5-5 ది 31-10-1925 (ఈ రిపోర్టు అనుబంధము 1) 2250-0-0 ది 1-8-1927 (ఈ రిపోర్టు అనుబంధము 2) 19583-4-0 ది 30-9-1927 సం॥ వరకు ఆఖరు నిల్వ

2. గత సంవత్సరపు పనులు

ది 14-5-1924 సం॥ రం బుధవారము సాయంత్రము ఏలూరు పురపాలకమున గోసంరక్షణ సమితియొక్క ప్రధాన వారి కోర్టును కాకినాడ కౌన్సిలు బ్రహ్మశ్రీ కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యారావుగారి యధిపత్యముక్రింద జయప్రదముగా గానంబడినది. (వారి యావత్సముఖాని ముఖ్యభాగాలు యీ రెండవ రిపోర్టువరకు 41 లగాయతు 48 పుట ఆఖరు వరకు తెలియబడవలెను. దయతో నందరు చిత్రించె దగుగాక!)

3. గత చర్య

శ్రీ మోతే గంగరాజు, నరసింహారావు జమీందారు గార్లు ప్రస్తుతము వుండే మేడల స్థలమునందు ఏలూరు గోసం రక్షణ సమితి ది 25-1-1918 సం॥ స్థాపించబడినది. స్థాపన తేదీలగాయతు ది 18-8-1928 సం॥ వరకు రిపోర్టులు అచ్చు చేయబడినవి. స్థలము ది 20-2-1922 సం॥ నుంచి పనులు చేయబడినవి. శ్రీ శాంతిరాజు గుప్తారాయుడు వగైరాగార్లు చే నిర్మించిన శ్రీరామాలయగిరి ఆనందానికి మార్పబడి యిదవది పత్రములు అనగా ది 20-2-1942 సం॥ వరకు గోసంరక్షణ సమితి పుండుటకు యేర్పాటులు జరుపబడినవి. వాయిదావంతరము ప్రభుత్వ గోడలకు అయినసాము గుడి ధర్మ కర్తవ్యము మారరావోరకుండ గుడికి వదిలివేయటకు నిర్ణయం తీసుకొనబడినది. ది 1-8-1928 సం॥ వరకు యీ సమితియందు ఆదాయవ్యయములనే సరిపోవు అభివృద్ధి కనబడకపోవుట వల్ల రెండవ రిపోర్టు అచ్చు చేయించుటకనూ ద్వితీయ సంవత్స రావధియు జరుపుటకనూ, మాకు ఉత్సాహము ఉదయించలేదు. ది 1-9-1926 సం॥ తండ్రిగారు ఈ దిగున తప్పిల్లు ప్రకారం కాశ్యోతధర్మకర్తవ్యము చేసి కాశ్యోతనిధికి ఒకొక్కరు రూ 500-0-0 ధర్మము యేర్పాటుచేసినది లగాయతు ది 30-9-27 సం॥ రం. ఆఖరు సం॥ 19583-4-0 లు సమితికి చే కూరినవి.

(కాశ్యోతధర్మకర్తవ్య కాశ్యోతనిధి)

జమీందారు మహారాజు శ్రీ.

500-0-0 (1) మోతే గంగరాజు జమీందారుగారు (సెక్రటరీ) 1926 సం॥

500-0-0 (2) మోతే నరసింహారావు జమీందారుగారు

500-0-0 (3) మోతే శారదారావు జమీందారుగారు

500-0-0 (4) మోతే కృష్ణారావు జమీందారుగారు

500-0-0 (5) పోలికెట్టి గోపాలస్వామిగారు (సెక్రటరీ) "

500-0-0 (6) పోలికెట్టి శారదారావుగారు "

500-0-0 (7) పోలికెట్టి రంగనాయకుగారు "

500-0-0 (8) వద్దుల వెంకట చినరాజుగారు "

500-0-0 (9) మేడూరి బాసకిరామయ్యగారు (సెక్రటరీ) 1927 సం॥

500-0-0 (10) వసుమతి పులివెందులగారు "

500-0-0 (11) కందుల రామయ్యగారు "

500-0-0 (12) కేసరవల్లి ఆంజనేయయ్యగారు "

4. కాశ్యోతధర్మ ధర్మము

ది 30-9-27 సం॥ రం. వరకు అసలసాము ఖర్చునెట్లు కుండ పడ్డతో సర్దుము జరుగ గలవలెను ఖాతల చేదన యీ దిగువ తెలియబడిన ప్రకారం 9 తిరుగులలో రూ 7629-0-0 లు నిల్వ కలదు. ఖాతలపేర్లు 67. యీ రిపోర్టు నె 1 రు పుట లగాయతు 5 పుటవరకున్న 87, 88 పుటలయందున్న ఎవరు ఎంత యిచ్చినది తెలియపరచవలెను.

రు 6000-0-0 నె 1 రు కాశ్యోతధర్మకర్తవ్య (రూ 500 లు వారలు) 12 ... 2 కాశ్యోతధర్మములు (రూ 250 లు వారలు) ... 3 కాశ్యోత పనాయలు (రూ 180 లు వారలు) 450-0-0 4 కాశ్యోత అభిమానులు (రూ 150 లు వారలు) 3 816-0-0 5 (1) కాశ్యోతపథ్యలు (రూ 100 లు) వారలు 2

ఏలూరుగారి పాతమును పే మీతల వెల్లుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహించుడు.

వెల్లుకలను చూడవలె వూడినప్పుడు కుంభం అంకితమును వెల్లుకల నెడినపుడు ఆదిత్యులతో యనిగ్రహించుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు ను నేటి నుండియే వాడుకలోనికి తెచ్చుడు.

తల వెల్లుకల బాధలన్నింటికి దివ్యాశ్వుతము

వెల్లుకలను కాంటినియానుగాను, చిట్టిపావులు విడు నుగానుండునుండి రక్షించి పట్టుకున్నప్పుడు, తుమ్మెద రక్కెంబుల నిగనిగలాడించును. ఈ కుంభపుద్గతిని నేడే తరీక్షించుడు. మిగిలిన వెల్లుకల త్వరతో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు నో గమనించుడు. కామినియా ఆయిల్ మిగిలిన వెల్లుకల కన్న కన్నగలగేయమో ను ర్తించుడు. ప్రతిపక్షములలోను, వైద్యులలోను, కన్నకలగలగేయమో ను ర్తించుడు. మిగిలిన వర్తకులయంద్ల విజయమును, విజయమును అని చూచి చుట్టించుడు.

సేవా 1-8 ను 1-0-0 పోస్తే 0-8-0 ప్రత్యేకం, సేవా 8 కు 2-12-0 పోస్తే 0-12-0

ఓ యో ది ల్ బ హా రు (రిజిస్టరు) కానుట మునుపకు.

మీదును ప్రతిమిదగాని, తేలు బహుమిదగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోథిలో కొడు చుట్టిన వెంటనే విక్రయి వున్నోర మేనట్టి మల్లె, దైతపువ్వుల వరిమళమును, పెదజల్లి ముట్టించును. నేడే పనులయందును ఇండువులందునీ సంతోషపడుటకు, ఆటోథి బహారో ముట్టించు కావరాదు. నేడే 25 సేవాకొని, వారి అధ్యక్షతనకు అభిషేచించుడు.

సేవా 1-8 ను 1-0-0 పోస్తే 0-8-0 ప్రత్యేకం, సేవా 8 కు 2-12-0 పోస్తే 0-12-0

నమూనా సేవారెండవల పోస్తే స్థాంతులు పంపిన పంపబడును. సేవానన కాడ్లు 1-8 అనా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ ఆండు కెమికలు కంపెనీ. 285, బామ్మాయశీదు మార్కెటు, బాంబాయి. కా 2

బంగారు వ్రేలులు పలుకములు, అప్పట్ను సవరము బంగారతో ప్రస్తుత కాలమునకు తగిన రకములలో తయారుచేయించియున్నాము. యంత్రపరాయముతో సాగింపు చేయబడుచున్నది. కూలీలు చాలా తక్కువ. వ్యాపారకులకు ప్రత్యేక వెలు యిచ్చెదము. ఈ పనులు మై మై వినియము తెలియగోరువారు తక్షణము ప్రాసినయెడల తక్షణ లాభము పొందెదరు.

నవరం బంగారుకు పూచీ విచ్చెదము. ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్ట్, నగర్తపేట, పోస్టుబాక్సు నెంబరు 40, బెంగళూరు సిటీ.

140-0-0	6	(2)	డిటా	(రూ 80 లు వారలు)	5
285-0-0	7	(3)	డిటా	(రూ 80 లు వారలు)	8
110-0-0	8	(4)	డిటా	(రూ 20 లు వారలు)	5
579-0-0	9	(5)	డిటా	(రూ 10 లు వారలు)	87
7629-0-0				వరకు వారలు	68
నమూనా 1-10-27 సం॥ రం లగాయతు 10-3-26					
వరకు యిట్టి ధర్మముల లిస్టు యిచ్చిపోర్టు తెలిపి 3 వ పేజీన తెలియబడినాము.					
(5) బట్టలవర్తకుల ధర్మములు					
బట్టల వర్తకులు అమృతయ్య అరువు నగదు సరకులకు రూ 120 లు మొత్తమును రూ 0-1-00 ఒక అశా నూ ధర్మం అసామిలవల్ల తీసిగాని తీయకగాని యిచ్చుటకు ఏర్పాటులు జరిగినవి. (ఇందు రంగిరేణులు, మహమ్మదీయులు నాక) ఈ ప్రకారము వచ్చుసాము నిత్యభర్తలక్రింద వ్యయపరచబడును. ఇట్టి బాధించినకు యిచ్చిపోర్టు 11, 12 పుటలయందును 28, 24 పుటలయందును తెలియబడినాము. బట్టలవర్తకులు ప్రతి వారకు గోసంరక్షణసమితి యం దభిమాన మంది సహాయముపచయించుటకు కోరుతున్నాము.					
(6) ఎగుమతి కమిషన్ కొట్ట ధర్మములు					
కమిషన్ వర్తకులు కనాణాచేయ సరకులకు (అవరాలు వగైరా) బండ్ల ఒకటికి రూ 0-0-6 అడువైదు నొప్పున గోసంరక్షణధర్మముని పట్టిపో నమాచేయెదము యేర్పాటు చేసిన ప్రకారము 30-11-25 లగాయతు ఇట్టి బాధించినకు యిచ్చిపోర్టు 21, 22 పుటలయందు తెలియబడినాము. దిగుమతి కమిషన్ వర్తకులుకూడ ఇట్టి సహాయధర్మములు యేర్పాటుచేసి సంగతుల సమితి అభివృద్ధికి సాధనపడగలండు లకు కోరుతున్నాము. ఇట్టి ధర్మముయొక్క సాహాయ్యపడ సమితి నిత్యభర్తలవల వినియోగపడుచున్నది.					
(7) వరిగడ్డిబండ్లు ధర్మం					
రైతు సోదరులు వరిగడ్డి ధర్మముగా యిచ్చినయెడల యీసమితికి చాలా మేలుకలగజేసినకారై యుండును. ముట్టు పట్టుగానుండులవారు బండ్ల కిరాయిలు సమితివారు పెట్టుకొనే పద్ధతినైనను వరిగడ్డిని సహాయముచేసినయెడల చాలా ఉపకారము చేసినవా రగుదురు. యీసాట్లు సంవత్సరములలో వరిగడ్డిబండ్లు 88 కి దానిల వినియము యిచ్చిపోర్టు 15, 16 పుటలయందును 88 పుటయందును తెలియబడినాము.					

15-8-28. మ. ప్రి. పూ. రి. సం. కార్యదర్శి.

శ్రీ కరవీర పీఠ శంకరాచార్యుల వారి ప్రకటన

మిల్లరుకన్యను హిందూమతమున చేర్చుటనుగూర్చి మహామహోపాధ్యాయ అనంత కృష్ణశాస్త్రిగారు తెలిపిన విషయములు నిజముకావు

(బహిరంగ పథలో శంకరాచార్యులవారికి శాస్త్రి గారు చెప్పినగా శాస్త్రములయొక్క భావమును గూర్చి తాను పాఠశాలపడి మిల్లరుకన్యకు హిందూమతదీక్ష నిచ్చితి నని శంకరాచార్యులవారు పూర్తిగా ఒప్పుకొనిరని శాస్త్రిగారు చెప్పినట్లు వత్రికలలో ప్రకటింప బడెను) దీనినిగూర్చి శం కరాచార్యులవారు డాక్టరు కుర్రుకోటి గారు పత్రికల కిటుల వ్రాసిరి.

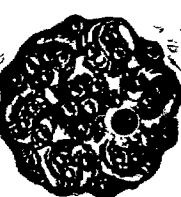
“కలకత్తాలో నివసించుచున్న పండిత శాస్త్రిగారు తెలి పిన యీ ప్రయోగము కేవలము అసత్యము 1. బహిరంగచర్య అనగా ప్రజలకు సాధారణముగా నెట్టిభావము కలుగునో అట్టి బహిరంగ చర్య యేదియును జరుగ లేదు. మహామహోపాధ్యాయుడు నన్ను శోధగా ఆతనిపంశయముల కన్నిటికిని ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చుటకు నేను సమ్మతించితిని. వచనబద్ధుడనై కృష్ణమందిర మనబడు మా మఠము ఆవరణ లో ఆరు బయటను బహిరంగముగానే మాకిద్దరికిని సంభాషణ జరిగినది. నేను మిల్లరు కన్యకు హిందూమత దీక్షనిచ్చుట ఆక్ర మమనియు నేను ప్రమాణములుగా చూపిన శాస్త్రవాక్యము లకు నేను చేసిన ఆర్థము సరియైనది కాదనియును మరి పెక్కు సంశయములను గూడ శాస్త్రి గారవ్రుడు తెలిపిరి. 1928 మేనెల 14, 15 తేదీలలో రెండురోజులను మాకు సంభాషణ జరిగినది. హిందూవు కాని వ్యక్తికి హిందూమతములో చేర్చు కొనవచ్చుననియు నేను నిష్కర్షగా తెలిపితిని. అందులకు శాస్త్ర ప్రమాణములగుడ చూపించితిని. ఆశాస్త్ర వాక్య ములకు ఆర్థము చేయుటలో తాను నాతో నేకీభవింపజాలనని యు బాగుగా నాలోచించి 15 రోజులలో గా ప్రత్యుత్తరమును పంపెద ననియు అప్పుడు శాస్త్రిగారు నాతో చెప్పిరి.

15 రోజులు గాదు దాదాపుగా రెండునెలలుగూడ కావచ్చును. శాస్త్రిగారు నాకేమియును వ్రాయలేదు. పైగాశాస్త్రిగారు చెప్పినట్లు కొన్నిపత్రికలలో మాసంభాషణ గూర్చి ప్రకటింపబడిన విషయమును నేను చదివితిని. అది జరి గినదానికి కేవలము వివరీతముగా నున్నందులకు చాల బహిరం చుచున్నాను. నాకును శాస్త్రిగారికిని జరిగిన సంభాషణయం తయును అప్పుడే యొక కాగితముమీద వ్రాయబడెను. దాని పైని శాస్త్రిగారును నాకార్యదర్శియునుగూడ సప్రదే సంతక ములు చేసిరి.

కుదికర్మకు జరుపుటవలన మిల్లరు కన్యజాతి యెంతమా త్రమును మారలేదని నేనపుడొప్పుకొంటిని పత్రికలలో ప్రక టింపబడెను. ఈవిషయమునుగూడ వివరీతకల్పనమే కనబడు చున్నది. మిల్లరుకన్య (ఇప్పుడు మహారాణీ కర్మిషాబాయిహో ల్కూడు) జన్మవలన క్రైస్తవమతస్థురాలైనను యిప్పుడామె మత విశ్వాసము మారినది. తననమ్మకమును విస్తరింప జేసుకొనుటకే నే నామెకు కుదికర్మవలన సహాయముచేసితిని జాతివిషయము సంఘమునకు చెరిగినది. ఆమె భర్త సంఘమువా రే అందుల కర్హులు. ఈమహారాణీ విషయమున ధనగర్హ సంఘ మువా రామెను తమ సంఘమున నప్రదే చేర్చుకొనిరి. అది వా రికి సంబంధించిన విషయము గావునను ఆమెను వారిదివరకే తమ సంఘమునందు చేర్చుకొనిరి. గావునను అది సరియైనదా అనినేను ప్రశ్నింప నయచూసలేదు. అని నేనపుడు తెలిపితిని.

వివాహమునుగూర్చి మొదటినుండియు నేనెట్టి అభిప్రాయమును తెలిపియుండలేదు. అందులకు కారణము నప్పుడే నేను పూర్తిగా స్పష్టపరచితిని. ఇతర మతములవారు హిందూమతము న చేరగోరినచో వారికి మఠదీక్ష యొసంగి వారి విశ్వాసమును విస్తరింపజేసుకొనుట కవకాశము కలిగింపుట మరాఠీవతినగుట చే నాకు ముఖ్య కర్తవ్యమైయున్నది. గాన దానినే నేను నెర జేర్చితిని. అవిషయమున నాకెట్టి సంశయమును యెన్నడును గూడలేదు. సంభాషణలోగూడ నా అభిప్రాయమే సరియైన దని నేను స్పష్టముగా తెలిపియున్నాను. అని శంకరాచార్యుల వారు ప్రకటించిరి. (అసానియేమెడ ప్రెసు ప్రెసులు)

కాను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద వలసరకముల బోలాకులు, గుడ్డులు, సోపులు, బంగారు మొదలయినవి, కలెక్టరాధికారము కలిగియున్న మొదలగునవి తరచుగగ నున్నవి. వివరములకు ఈదినవి విలాసములకు గ్రాయును. పాప్రెటర్లు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అందు బడర్లు, 1149 ది ఆంధ్ర జాయలరి మ్యానుఫాక్చరింగు కంపెనీ హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ. బ్రాంచి: 210 చైనాబజారురోడ్డు మదరాసు.

నాజీవితచరిత్ర సంగ్రహము

నేను ప్రమాదాత సెల్ ఆషాఢ బి ౧౧ శనివారమునకు సరియగు 1870 సెల్ జూలై నెల 28 వ తేదీన, పశ్చిమగోదావ రిజిల్లా తణుకుతాలూకా యందలి తేలివెన్న గ్రామమున నియోగి బ్రాహ్మణవంశమున జననమందిరిని. ఆతొలూకాలోని రేలంగి స్వస్థలము. అప్పటి 1882 వ సంవత్సరమువఱకు నేను నా సోదరులను విద్యనేర్పితిమి. మాజనకుడు శుబ్బారాయుడు గారు సర్వ యోగ్యుడగున నుండుచున్నది, పిల్లలకు మా విద్యాభివృద్ధికై ఆసనత్సరము జూలై నెలలో రాజమహేంద్ర వరమునకు కుటుంబముతో వచ్చిరి. 1884 సంవత్సరంతమున మధ్యమ పరీక్ష యందును, 1886 సంవత్సరం తమున ప్రవేశ పరీక్షయందుకు ప్రథమతరగతికి నే గృతార్హుడనైతిని. ఉద్యోగపుర బహుల నిమిత్తమై మాజనకుడు పరదేశమున నుం డునపుడు మాతల్లి సీతమ్మ విశుల బాగూకాకతో మువిద్యాప రిపాషణముఁ గావించుచున్నెను. 1898 సంవత్సరమున రాజ మహేంద్రవర కళాశాలనుండి పట్టపరీక్ష నిచ్చితిని. ఉపాధ్యాయస్థితి నవలంబించి గోరి, ఆసనత్సరమున సైదాపేట బోధ నాధ్యక్షుని కళాశాలలోఁ జేరి చదివితిని.

కళాశాలలో నుండు కాలముందే సంఘసంస్కరణ విష యమై నాకెంతో యభిమానము కుదిరెను. ఆకాలమున రాష్ట్ర హేంద్రవరమున శ్రీ రాల్ బి కందుకూరి పీఠేశలింగము పంతు లుగారు సంఘ సంస్కరణ కార్యము నమితోత్సాహమున నెర జేర్చుచుండిరి. కళాశాలలో వారు ఆంధ్ర పండితులు. పఠనీయ గ్రంథములు బోధించుట యందుకంటే సంఘసంస్కరణ ప్రబో ధమునందే వారికెక్కువపట్టువలె. నేనుకళాశాలలోఁగడిపి యెను వత్సరములను, విద్యాలయమునను బ్రెటను వారి బోధనమే నా పీనుగుడనయ్యుండెను. నేనంత ప్రార్థనా సమాజమునఁజేరి, సమాజసత్కమున “సత్యసంస్కరణ” యను మాసపత్రికను 1891 నాల్గవండ్రి ప్రకటింప వారంభించితిని. రెండు మూడు సంవ త్సరములకు విషయము ఉద్యోగమునఁ ప్రవేశించి, తరు ప్రవేశ మునకు వెడలిపోవుటచేత, ఆ పత్రికను నా మిత్రులగు కీ! శే! గోపేంద్ర కనకరాజుగారు ఒక వత్సరమును, నా తమ్ముడు చీ! వెకటరామయ్య నటి కొంతకాలమును నడపిరి. మిత్రులు య, ముఖ్యముగ పీఠేశలింగము పంతులుగారును, “సత్యసంవ ర్ధన”కి వ్యాసములు వ్రాయుచు దాని నాదరించిరి.

సంఘ సంస్కరణాభిమానము చేతను, ముఖ్యముగ గురు పర్యటన పంతులవారి సహవాసమువలనను, సంస్కరణ మహా సంస్థకు ప్రతికూలమున నే వృత్తియందును ప్రవేశించి నాకష్టము లేకుండెను. న్యాయవాదిత్వ మన్యాయముల కాకరమనియును, దొరతనపు కొలువు లంపదంపములకు మూలకందమనియును నే భావించి, బానియేల విముఖత్వము నొందియుంటిని. ఉపాధ్యాయ వృత్తి పవిత్ర తమమని విశ్వసించి, అందుఁ ప్రవేశించుటనియుంటిని. రాజమహేంద్రవరమున పరీక్షద్వైతక మత ధర్మముల నుపదేశించు పాఠశాలనొకటి స్థాపించి, అందు మూలమున మాబోటి యువకుల నొకచోటఁజేర్చి, వారలచే బ్రాహ్మణత ప్రచారమును సంఘ సంస్కరణ ప్రబోధమును గావించి పంతులుగారిపుడు కంకణము గట్టుకొనిరి. ఈ కారణ ములచేత నేను డిప్యూటీకన్స్ట్రీ నవలంబించితిని.

1893 వ సంవత్సరంతమున నేను బోధనాధ్యక్షుని కళా శాల పీఠివచ్చితిని. ఈ తొలపున రాజమహేంద్రవరమున విద్యా పరీక్షలందున్నయో మాత్యులుగలిగినవి. ఉన్నతవిద్యబోధించు పాఠశాలలసంఖ్యయెక్కువయిన పరిగినకొలదిని, నేర్పడుదవిద్య ితీయమయిండుటగని పెట్టి, కళాశాలాధ్యక్షులగు శ్రీమెట్కూపు దొరగారు, ఒకయుపాయముజేసిరి. ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేక ముగ నొక బోధనాధ్యక్షుని కళాశాల రాజమహేంద్రవరమున దొరతనమువారు స్థాపించినచో, తెలంగదేశమున మంచియుపా ధ్యాయులెర్పడుటయేగాక, అనగరమందలి విశ్వార్థులెల్లరు నూ తన కళాశాలలో క్రిందితరగతులలోఁజేరి, చక్కగఁజదువుకొందు రని దొరగారితలంపు. దొరతనమునాడును పీరియలోచనల నంగీ

కరించి, 1894 సంవత్సరారంభమున నవట బోధనాధ్యక్షుని కళాశాలనుస్థాపించిరి. తామెర్పలుపనెందిన యున్నతపాఠశాల కిట్లు వ్యాపారమురాగా, మధ్యమపాఠశాలను స్థాపించెదననియు అందునన్నుండు నునియును పంతులునన్నుగోరిరి. చిన్నవారు లందు చిన్నతరగతులనే యెల్ల కాలము నంటిపట్టుకొని ఉన్నత తీవితాదర్శములఁగోలపోవుటకు నాకష్టములేకుండెను యతః. టి. పరీక్షలో నేనాయేగు పూర్తిగ విజయముగావించుకొందుట చేత, కళాశాలలో నాకు దొరగా రీతిఁబూనిన యోగ్యుడగు నాకు లభింపలేదు.

1894 సంవత్సరమునుండి 1902 సంవత్సరమువఱకును నేను బెజవాడలోని క్రైస్తవపాఠశాలలో నుపాధ్యాయత్వము వహించియుంటిని. 1902 సెల్ నుండి 1904 వఱకును పర్లావెండి రాజాగారి కళాశాలలోను, అప్పటినుండి 1908 సెల్ వఱకును విజయనగరము కళాశాలలోను, ఈ కడపటి సెల్ మొదలు 1920 వఱకును గంటూరు క్రైస్తవ కళాశాలలోను నేను ఉప న్యాపకదుగనుంటిని. గంటూరులోనుండు కాలముననే నెలపు గైకొని కలకత్తాకేగి అచటి రాజధానీ కళాశాలలో బ్రవేశించి యం. యే. పరీక్షనిచ్చితిని. 1920 జూలై నెలలో నెల్లూరులో కళాశాల నెలనెను. ఆ కళాశాలాధ్యక్షుడవని నా కొసంగిబడు టచేత నే నడిస్కోరించి 1928 సెల్ జూలైవఱకును అందలి విధుల నెరవేర్చితిని. కళాశాల మంచి యభివృద్ధిగావించుకొనుట చేత ఇట్టి సమయముననే నే నుద్యోగమును విరమించుకొని విశ్రాంతిగైకొనవలయునని యెంచితిని. కాలవిలంబకమైనచో దేవాపనోదార్థము జడిగి నే జేయబూనిన కొన్ని కార్యముల కు విప్పుమాపాక్షిల్లనని నే నీ మాసారంభమునుండియు నుద్యోగ మును చాలించుకొంటిని.

1895-వ సెల్ న నేను సత్యసంస్కరణ పత్రికా సంపాద కత్వమును పూర్తిగ వదలివైచి నా గురువులకు శ్రీ మల్లాది వెంకటరత్నముగారు స్థాపించిన “జననా పత్రిక” ను గైకొని 1907-వ సంవత్సరము వఱకును అడి నడపితిని. శ్రీ విద్యాను కూలమును చిన్నపుస్తకము లాకాలముననే నేను కొన్నిరచించి తిని. కారణాంతరములచే నే నిటివల పత్రికాధిపత్యమును వదలుకొనవలసి వచ్చినన, సంఘసంస్కరణముపట్లగాని, ఆంధ్రసారస్వతాభి వృద్ధినిగుఱించికాని, నాయభిమాన మెంతమాత్రమును తగ్గలేదు. ఈవిషయములందు తీరిక సమయములందేదో కొంత కృషిని చేయుచునేయున్నాడను. ఐనను ఉద్యోగ కార్యభార మిటీవల పాచ్చి, ఓసక తగ్గుచుండుటవలన, ఏయద్వైధరచనకును సాహ సింపనైతిని. ఉండరికాలమును జేతనేవకను: భామనేవకను విరియోగింప నుద్యమించుచున్నాను. ఘనకార్య నిర్వహణమునకు మన యుత్సాహ మొకటియే చాలదు. ఓక సమర్థత, అదృష్ట ము మొదలగునవి యెన్నియో కలిసి రావలయును. జైవముఖ ముఁ జూచియు, ప్రజాక్షేమ ముజేషించియు, విధుల నెరవేర్చ జూచుచుండును. సత్కార్యములకు విజయ మొసంగఁగల పరా త్యక్షుడు ముందును నాకు తోడ్పడును గాక!

భీమవరము } రాయనము వెంటకటెపుడు
12-7-28 }

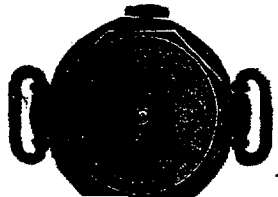
కావలెను

హోలాపూరులోనున్న మునిసిపల్ తెలగు ప్రైయరీ స్కూలులకు ఆంధ్ర ఉపాధ్యాయులకదవికి దరఖాస్తులను పంపు కొనవలెను.

దరఖాస్తుదారులు ఉపాధ్యాయులుగా నుండుటకు యో గ్యతగలిగియుండవలెను. మరాఠీభాష ముఖ్యముగా తెలిసి యుండవలెను.

దరఖాస్తులను వారీస్యంతదస్తూరితోనే మరాఠీభాష లో వ్రాసింపుకొనవలెను. వారీయన్ను, యోగ్యత, ఇదివర లోచేసిన ఉద్యోగము మొదలగు వివరములుగూడ తెలుపవలెను. దరఖాస్తులను 10-8-1928 తేదీలోగా ఈ దినకు విలాసమునకు చేరనట్లు పంపుకొనవలెను. గవర్న మెంటు చట్టములనుసరించి జీతవివస్థబడును.

స్కూల్ బోర్డు ఆఫీసు } ఎస్. ఎస్. కొట్నీస్
హోలాపూరు మునిసిపాలిటీ } కేర్మన్ స్కూల్ బోర్డు

ఆనంద గడియారములనే కోరుడు. గడియారపు బినలు సరియైనవి గ్యారంటీ యివ్వబడును. కోట ఆనందకృష్ణశెట్టి 217, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు. నెం 4586

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కలరా

గుంటూరు, జూలై 11:—నర్సాభావముచేతను, ఉష్ణాధిక్యతచేతను మండలములో నచ్చటచ్చట కలరావ్యాధి ప్రారంభించినటులు వార్త లరుచుచున్నవి. ముఖ్యముగా తెనాలి రేపల్లితాలూకాలలో యీవ్యాధి చాలాగ్రామములందు ప్రబలినటులు చెలియుచున్నది. తెనాలితాలూకాలో చదలవాడ, దోనెపూడి కొల్లిపర మున్నగు గ్రామముల కలరాయున్నటులున్నది. బాపట్ల తాలూకాలోగూడ యీవ్యాధి ప్రారంభించినటులు చెలియుచున్నది. జిల్లా యారోగ్యాధికారిలగు శ్రీ శుందరరామరెడ్డిగారు చాల చురుకుగా పనిచేయుచున్నారు. ఆరోగ్యశాలను వృద్ధిచేసి వ్యాధి నివారణకును, అది రాకుండ జేయుటకును చాల ప్రయత్నములు జేయుచున్నారు. కొందరు సబ్ ఆఫీసెంటు స్వస్థము నియమించియు, కలరా టీకాలవేసియు యీ భయంకరవ్యాధి వ్యాప్తముజేందకుండు సమసిబోవుటకు కృషిచేయుచున్నారు. గతవత్సరము యీ నెలలోనే కలరా మండలమంతయు వ్యాపించియుండెను. ఆక్రమకూడ కలరా ఇక అత్యంతము పూర్తిగాజేసినాక, అందుచే కలరా పూర్తిగా సమసిపోయినటులు తెక్కలవలనచెలియుచున్నది. కలరాపాడిపెళ్లన గ్రామములలోని జరులు భయకఃపితులగుచున్నటులు చెలియుచున్నది. వాటిపల్ల భయపడ నవసరములేక పోగా వాటిని కోరి జేయించుకొనవలెను. గతవత్సరము నేను హెల్త్ ఆఫీసరుగారితో పర్యటనముజేసి వాటి ఫలితముల గమనించియుంటిని. ఒక గ్రామ మాలవల్లెలో 608 మంది మనుష్యులుగలరు. 26 మంది కలరా తగిలెను. 12 మంది చనిపోయిరి. రెడ్డిగారు వచ్చి వల్లెలోనివారందరిని ఇక ఆత్యంతము జేసిరి. కాని 10 మంది మాత్రము భయపడి పారిపోయిరి. రెండవ కోజాన అవల్లెలో క్రొత్తలేరియు లేక బోయెను. మూడవ కోజాన టీకాలు జేయించుకొననివారిలో 8 గురికి తగిలెను. ఇటువంటి గ్రామములు బహుసంఖ్యలో నుండెను. ఈ కలరా టీకాలు అద్భుత ఫలితవేసినవి. లక్షమందికి టీకాలువేయగా వారిలో 50 మందిగూడ కలరా తగులలేదు. కాన గ్రామములలోని జనులు కలరా సాడ నూపగానే, లేక పరిసరగ్రామములలో ప్రారంభించగానే హెల్త్ ఆఫీసరుగారికి చెలియజేసి ఇక అత్యంతము జేయించుకొనిన చాలవరకు నిరపాయసిరి యందుండగలరనటకు సందియములేదు. అదియునుగాక ఆరోగ్యశాలవారు డిప్యూటీలు ప్రవర్తించినగూడ మంచిది. గుంటూరు నగరమునగూడ కలరాబాధ్యము తలచూపినది. అచ్చటచ్చట కలరా కేసులుండినటుల పురపాలక కార్యాలయమున కనుగొనటచే చెలిసినది పురపాలక సంఘమువారు వెంటనే ఆరోగ్యాధికారికోరినటులు నూతనోద్యోగుల నేర్పాటు జేసిరి. ఆరోగ్యాధికారి ఇక ఆత్యంతము జేయుట ప్రారంభించినారు. వీరు ఏ ప్రదేశములో కలరా బాధ్యమువ్వడో ఆచటను, ఆపరిసరమునను ముందు ఇక ఆత్యంతము జేసిన ఎత్తువగా వారి కృషిసఫలముకాగలదుగాని, ఆ ప్రదేశములవద్ద యితర ప్రదేశములందున్న పాఠశాలలు, ఆఫీసులలోను ప్రారంభించిన, బీదలును, అపరిశుద్ధముగానుండువారును, యుండు ప్రదేశములకా వ్యాధివ్యాపించి పట్టు మంతయు భయానకముగా నుండును. ముందు కూలీలు, అరుగుల మీద నివసించు దీనుల కుటీకాలు వేయవలయును. సామాన్యముగా ఆరోగ్యముగానుండు యుద్యోగీయుల వద్దకు, బాలర యొద్దకువెళ్లుట సమంజసముగాదు. కలరా ప్రదేశములసంగతి మునుందు ప్రచారమైనను, మార్చెంటులోనికి ఆకు నూరల రానిచ్చుటలేదు. గాని చాలగంపలు బజారులోనికి దీసికొనివచ్చియున్నారన్నారు. పట్టణములోనికి ప్రదేశించు చోటులలో మనుష్యులుండి వీటిని వారించుట మంచిది. బజారులో కుళ్లినపండ్లు విశేషముగానున్నది. వాటిని దీసివేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగవలెను. ఆరోగ్యశాలవారు కాఫీరంగులన్ని సోడావాపులు తనిఖీచేసి వాటియారోగ్యస్థితిని పరిశీలించి బందోబస్తుచేసి పట్టణమున కాపాడ గోరుచున్నాము.

పాండవవిజయము

బందరు వాస్తవ్యులును, సుప్రసిద్ధ నటులును అగు శ్రీయుత డి. వి. శుబ్బరావుగారు మొన్నటిరాత్రి భారతశాటకమున పాండవవిజయమును అత్యద్భుతముగ ప్రదర్శించిరి. విఖ్యాత కవులగు శ్రీ లింగవతి వేంకటేశ్వరులచే రచింపబడుటచే, ఆ శాటకములోని పద్యములయైనను విని కవితామాధుర్యమును జూరగినవలయునని యరుదెంచిన ప్రేక్షకులనేకులు గలరు. శాటకకాలంతయు ప్రేక్షకులచే నిండి కిక్కిరిసియుండెను. శాటకము ప్రారంభించినది మొదలు తుదివరకు ప్రేక్షకులు నిశ్చేష్టులై, అనందానందము ననుభవించుచు సంతోషపడివికల నోలూడిరి. శ్రీ శుబ్బరావుగారినిగూర్చి వ్రాయుటవసరము. వారు జగమెరిగిన సుప్రసిద్ధనటులు.

బలరాముడు భీమడు శౌర్యధనయుధమును జూడ నిచ్చగించక బోవు సమయమున ధర్మరాజు వారిని యుండమని ప్రార్థించి కృష్ణజేషమును ధరించిన శుబ్బరావుగారు గవరచిన హాసభావము లచ్చేరు వొనరించెను. దుర్యోధనవధ తయవార శ్రీ కృష్ణుడు గావించిన పని పూర్తియగుటచే హాయిగా యీకదనరంగమున శుబ్బరావుగారు కూర్చొని కాలి బొటనవేలు నాడించుచు యుంకినపుడు ఆ కృష్ణ భగవానుని సాక్షికత్వము స్మరణకు సచ్చి పులకాంకిత జేసెను భీమపాత్రను ఎపించిన పట్టాభిరామయ్యగారు ప్రత్యేకముగా గణింపఁగలవారు. వారు ప్రదర్శించిన నటకా కాలము, భీముడు గవరచమసిన రోమము, దయ, భేదము, వీటి నన్నిటిని కోపముతోఁగి కింకర ఆయాభుట్టుల నన్యుతముగా ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల మన్ననలకు, పొగడ్డలకు గురైయిరి. వారి భీమవేషధారణ కళాప్రపంచమున యునవలించవలసినదిగా నుండెను. కక్కిన పలుకులుగూడ వారివారి పాత్రల నతివేర్చుతో నిర్వహించిరి. శాటక ప్రాశస్త్యమును వారెవరు భంగపరచలేదు. శ్రీయుత శుబ్బరావుగారు యీకొన్ని శాటకములు ప్రదర్శింతురని చెలియుచున్నది. వారు చంద్రగుప్తు, చంద్రహాస మేవాద్ పతనము మున్నగు శాటకములగూడ ప్రదర్శించిన వాగుండునని మాపారు లనేకులు చెబుచు నున్నారు.

రజస్వలకాకముందే శ్రీ వివాహిత కావలెను

మన ఆంధ్రదేశమున పూర్వమునుండియు ఆగ్రహముల వారిలో కన్యావివాహములు జరుగుచుండుట లోకవిదితము. “అవశ్యం పితరాచారం” అను లోకోక్తి నేనోళ్ల ఘోషించుచుండ ఆ పద్ధతినివారి రజస్వలా వివాహములే కాస్త్రప్రస్థతములనియు, కరణీయములనియు బోధించు ఆధునిక వారు మా కడుఆశ్చర్య జనకము లనటకు సందేహ మేమియును లేదు. వృద్ధాచారముల మాటలుండవచ్చి ధర్మకాస్త్రములయందును కన్యా వివాహములే కర్తవ్యములుగా తోచు కొన్ని నిదర్శనములు గన్పట్టుచున్నవి. అవి యీ క్రింద పొందుపరచుచుంటిని. శ్లో. పితృదేహేతు యాకన్యా రజశశ్చ త్యసంస్కృతా భ్రూణహత్యా పితుప్రస్థా స్సాకన్యస్యవతీ పృథ్వా యస్తాం సమాద్యపాత్రాశ్వాం బ్రాహ్మణ్యోఽజ్ఞానదుర్బలః ఆశ్రాదేయపాంక్త్యేమం తేవింద్యావ్యవృత్తపీఠం. తండ్రియంట వివాహాత్మ్యము యే శ్రీ రజస్వలయ గునో ఆమె స్వవలీయని చెప్పబడును. ఆమె తండ్రికి భ్రూణహత్యాపాతకము కల్గును. జ్ఞానహీనడగు యేబ్రాహ్మణుడు ఆమెను వివాహముననో ఆతడు బ్రాహ్మణకృత్య నింద్యుడుగాను పంక్తి బాహ్యుడుగాను పరిగణింపబడును.” అని దీక్ష, ఆత్రి, కశ్యపులను ఋషులు వనించియున్నారు. మరియు, శ్లో. కన్యాద్వాదశశర్వాణి యాఽప్రదత్తావసే ద్ధృపా భ్రూణహత్యాపితుప్రస్థా యశోహానిశ్చ కధ్యతే. ఏ శ్రీ 12 సంవత్సరములు వయస్సు వచ్చువరకును ఆ వివాహితయై తండ్రియింటనుండునో ఆమె తండ్రికి భ్రూణహత్యాదోషమున్ను యశోహానియన్ను కల్గునని విష్ణువు ఆను ఋషి వనించియున్నారు. మరియు, శ్లో. కన్యాంకనకసంకన్యాం కనకాభరణైశ్చతాం దాస్యామి విష్ణుతేతుర్ధం బ్రహ్మలోకజగీవయా.

* ఆప్తవరాధివేత్తశ్వాస్త్య పుత్రవత్సోపి కామయా ఇదాసీతవదాస్యామి దత్తా న్నేహేన పాల్యతాం.

సువర్ణాభరణాలంకృతయగు నికన్యను శ్రీ మహావిష్ణు స్వయాపురషకు నీకు బ్రహ్మలోకమున పొందు యిచ్చచే దానము చేయుచుంటిని.

ఈమెకు ఎనిమిది సంవత్సరముల వయస్సు, యంతవరకు నేను నా కమానునలనే పోషించితిని. ఇప్పుడు నీవయస్సు యుంటిని గాన న్నేహముతో పాలించవలెను.

ఈ మాటలు వివాహకాలముందు కన్యాదాత వరునికి చెప్పుటలు. కన్యయనగా ఎనిమిది వత్సరముల వయస్సుకలదని యిందుమూలముగా తెలియుచున్నది. కాన యీనిదర్శనములం బట్టి యాలోచింపగా రజస్వల కాకముందే శ్రీ వివాహము కర్తవ్యమని పాడకట్టుచున్నది. ధర్మకాస్త్ర ప్రస్తుతమున, వృద్ధ పమృతమును అగునవి రజస్వలకాని శ్రీ వివాహముగాని రజస్వలయైనతరువాత వివాహములు కావు.

కోటమర్రి సన్యాసయ్య

గిడుతూరు

కార్పొరేషను వ్యవహారములు

కాంగ్రెసుసభ్యులవైఖరి

తిరువల్లిక్కేణిలో బహిరంగసభ

చెన్నపురి కార్పొరేషను వ్యవహారములగురించి చర్చించుటకు నిన్న సాయంత్రము తిరువల్లిక్కేణిలో గంగైకొండ మంటపమునందు బరిగిన బహిరంగసభలో, కాంగ్రెసు ప్రముఖు లుపన్యసించుచు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు పురపాలక వ్యవహారముల సభివృద్ధి యొనర్చుట కొనర్చిన ప్రయత్నములను గురించియు, కాపనమునందలి ప్రతిబంధకములచే తాము ప్రయత్నించి విఫలమైన విషయములగురించియు ముచ్చటించుచు, ఈ సందర్భము జరుగు కార్పొరేషను ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసు పక్షమువారు పోటీచేయుక పోవచ్చునను నభిప్రాయమును చెలివిచ్చిరి. బహిర ఆహమ్మదు సయ్యదుగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షుడు ప్రభుమున సువన్యసించుచు, నిటుల నుడివిరి. ఈ సందర్భము జరుగు కార్పొరేషను ఎన్నికలలో స్వయముగ పాల్గొను విషయమున కాంగ్రెసు సంఘమువారింకను ఏమియు నిశ్చయించుకొనలేదు. వారి విషయమై ఇంకను ఆలోచించుచు నున్నారు. కాంగ్రెసువారెటుల నిశ్చయించునదియును గమనించి, ప్రజలు తదనుగుణముగ నడచుకొనవలెను ఈలోగా ప్రజలు బాటీయవారులగు ప్రముఖులకును నాయకులకును ప్రజలు బాపటయై నిలచి, ప్రజా సౌకర్యార్థము వారు కార్పొరేషనులో గావించ బూను ప్రయత్నములకు చేయూత నొసగవలెను. నాగరిక రాష్ట్రములందు ప్రతి కార్పొరేషనును పౌరుల నిజ్ఞానఆశోగ్యాది సౌకర్యార్థ మేదో యొక కార్యక్రమమేర్పరుచుకొనిపని చేయుచున్నది. కాని మనకార్పొరేషనుమాత్ర మట్టిచింతయేలేక పోవుట చాల దురదృష్టకరము. చెన్ననగరమున విద్యాభివృద్ధికిగాని, ఇతర సౌకర్యముల అభివృద్ధికిగాని, ప్రత్యేక కార్యక్రమమెదియునులేదు. ఇక ప్రజారోగ్యమును గడగొనెదమనిన, దానిస్థితి మరంత యధ్యానముగననున్నది. యువకలకు ఆడుకొనటకు క్రిడారంగములుగాని, రోగులకు తగిన వైద్యసహాయముగాని, ఇతర సౌకర్యములనుగాని ఏర్పరచుటకు కార్పొరేషనునా రేమియు చేయజాలకపోయిరి.

నిజముగ ప్రజోపయోగకరముగు కార్యమేమియు కార్పొరేషనువారు చేయకపోవుటకు కారణమేమని కొందరు ప్రశ్నింపవచ్చును. ప్రజా ప్రతినిధులు, కార్పొరేషను ద్వారా నిజముగు సౌకర్యముల నేమైన గలిగింపవలెననియెడల ముందు, చెన్నపురపాలక కాపనమును సవరింపవలసియున్నది. ప్రస్తుతము ఆ కాపనమునందు వివరింపబడిన కార్యములనే, కార్పొరేషను వారొనర్చవలెనుగాని, ఇతర కార్యములేమియు చేయుటకు వీలులేదు. కార్పొరేషనువారు ముందుగా వ్యతిరేకించి, ప్రజోపయోగకరముగు ఏ పనిని ప్రారంభించవీలులేదు. పురపాలక సంఘములు స్వతంత్రపాలక సంస్థలనెవేరగాని నిజముగా స్వపరిపాలనాధికారమే మాత్రమునలేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో, చెన్నపురి కార్పొరేషను వధను నిజముగా స్వపరిపాలక సంస్థగ నొనర్చుటకు కాంగ్రెసు వారు ప్రయత్నించిరి. కాని, ప్రజలు వారి నత్యధిక సంఖ్యాకులుగ నెన్నుకొని యుండలేదు. కార్పొరేషను సభలో వారల్ప సంఖ్యాకులుగ నుండుటచే, తాము చేయదలచిన పనియంతయును చేయజాలకపోయిరి. అయినను, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు కార్పొరేషను సభలో ప్రవేశించిన తరువాత అచ్చట నడిపరకు చేరియున్న దుర్భాయులను నన్నిటిని వెడలగొట్టి పురపాలక వాతావరణమును పరిశుద్ధమొనర్చిరి. కార్పొరేషను సభలో, రాజకీయాదర్శములుగాని, ఆర్థికాదర్శములుగాని, సాంఘికాదర్శములుగాని లేని పథ్యులందరో గలరు. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు ప్రారంభించు ప్రతిపనికిని వీరడ్డుదగులుచు దుర్బేద్యము గనున్నారు. ప్రజలు స్థానిక స్వపరిపాలనవలన సంపూర్ణముగు ప్రయోజనము నందవలెననిన యెడల నిట్టిఅభివృద్ధి విముఖులొలగించి, బాటీయవారుల బలపరచవలెను.

ఒకందసాని చెట్టిగారు మాటలాడుచు కార్పొరేషనులో కులతత్వము విశేషముగా వ్యాపించియున్నదని నుడివిరి.

సత్యమూర్తిగారు పిమ్మట మాటలాడుచు మూడు వత్సరములలోను కార్పొరేషను సభలో తానును కాంగ్రెసు సభ్యులును గావించిన పనిని వివరించిరి.

WANTED.

For the High School Department Hindu College, Masulipatam.

A fully qualified (Telugu) Vidwan Salary according to qualifications. Apply to the Head Master before the 21st July 1928.

వంగరాష్ట్రమున నైమను తీర్మానములు గెలిచెను

శాసనసభలో ఓటింగు వివరము

ఎన్నికసభ్యులలో అధికసంఖ్యాకులు

ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలు

వంగరాష్ట్ర శాసనసభయందు నైమను సంఘము నకు సహాయక సంఘమునియించవలెనను ప్రభుత్వ తీర్మానము యెట్లు గెలిచెనో ఓటింగు వివరములబట్టి తెలియగలదు. ప్రభుత్వసభ్యులును, శామినేతుడు సభ్యులును, మహమ్మదీయాధికారతరులును కొద్దిమంది భారతీయ యెన్నిక సభ్యులును ప్రభుత్వవ్యతిరేక ఓటుజేయు గవర్నరుగారు స్వయముగా చేసిన ప్రచారమేయని నేను గుప్తగారికిని అధ్యక్షునికి గగ్గన వాగ్దానముబట్టి తెలియగలదు.

ఓటింగువివరములు

ప్రభుత్వమునకు ప్రతిపాదనలు ఓటు జేసినవారు:—

50 మంది ఎన్నికైనవారు భారతీయ సభ్యులు (48 హిందువులు 2 మహమ్మదీయులు) భారతీయ ఎన్నిక సభ్యులు 9 6 గు రిలో 5 0 మంది ప్రభుత్వమునకు ప్రతిపాదనలు ఓటుజేసిరి. రానివారు తమముఖమునకు 12 మంది.

ప్రభుత్వమువారి కనుకూలముగ ఓటుజేసినవారు:—

- 4 కార్యనిర్వాహక సభ్యులు
 - 2 మంత్రులు
 - 18 శామినేతుడు ఉద్యోగులు
 - 9 శామినేతుడు ఉద్యోగతరులు
 - 12 గుర అధికారతరు యూరోపియనులు, ఆంగ్లో ఇండియనులు
 - 82 ఎన్నిక భారతీయసభ్యులు
- 72

మహమ్మదీయుల దేశభిమానభావము

లాహోరు, జూలై 12:—బెంగాలు శాసనసభయందు నైమను తీర్మానమునై విమర్శించుచు ప్రతిపక్షము ప్రతిపాదనలు ప్రాయశఃపన్నుచి, ఇట్టివిషయములలో రాజకీయాభిమానముగల ప్రజల అభిప్రాయమునే గమనించవలసియుండును. బెంగాలులో అట్టివారందరూ కమిషను సహాయమునకు ప్రతిపాదనలు చేయుదురనుటకు సంబంధములేదు. ఆ మహమ్మదీయుల దేశభిమానము దివంగతుడైన వృత్తి నుండి వంగరాష్ట్రముయొక్క ఔన్నత్యము తగ్గిపోయినది. మన శాసనసభలో నంగీకరింపబడిన యీ తీర్మానములు మహమ్మదీయ సంఘముయొక్క దేశభిమాన భావమును వెల్లడిజేయుచున్నది శాసనసభలలో మహమ్మదీయులెక్కువగనున్న పంజాబు వంగరాష్ట్రములు రెంటియందే యిప్పటికి నైమను ఉపసంఘ తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

నర్ అబ్దుల్ రహిముగారేల ఓటుజేయులేదు

కలకత్తా, జూలై 12:—ప్రభుత్వతీర్మానమునై ఓటుజేయుదులకు కారణములనుగూర్చి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి తో చర్చించుచున్న నర్ అబ్దుల్ రహిముగారే యెట్లుదెలిపిరి.

తీర్మానము తప్పక అంగీకరింపబడుచున్న విషయము ముందుగ తెలిసియుంటున్నచేతను కేవలము భారతీయులైనకమిషను నేనియించుటను నిరసించుచు యిదివరకే శామినేతులములను దెలిపియుంటున్నచేతను నేనీ తీర్మాన చర్యను దేమియు పొల్పనలేదు. అధికారప్రభుత్వముగలవ్యవహారములనుపరిపాలించుటయందు భారతదేశము వంగరాష్ట్ర శాసనసభ యొక్కవిధమునైన సహాయకద బాలదాయని యోచించుచుంటిని. దేశములోగల 11 రాష్ట్ర శాసనసభలు ఒక్కరికిగాతమ అభిప్రాయము దెల్పినచో బహిష్కారవిధానముకన్న యెక్కువ యుపయోగముండగలదు. ప్రస్తుతము దేశములో అందోళనకు కారణముచున్న ముఖ్యవిషయము విషయమున మన శాసనసభలు తమ బాధ్యతను నిర్వహించుటకున్నచో యిక వాటియొక్కయే? శాతలంపేమన రాజ్యాంగవిధానము గూర్చి వంగరాష్ట్ర శాసనసభ తన అభిప్రాయము వెల్లడించి భేదాభిప్రాయములందు వివరము చూచుటకు కమిటీవారి నిర్ణయమునకు విడిచి, శాసనసభవారి అంత్యనిర్ణయమునకు ఒప్పించవలెను. అట్లు చేసినచో దేశముల అభిప్రాయములను, భారత ప్రజాశాసనముల అభిప్రాయములను విశదముగ తెలియజేయుదును. పరిగ అర్థము చేసికొనినచో నైమనుకమిషను వారి కర్తవ్యమే యిది. సమిష్టిగా ఆలోచింపగ విధానమేయని లేనప్పుడు నైమనుకమిషనువారితో కలిసి చూపున 7 గుర సభ్యులను నియమించుట వలన ప్రభాభిప్రాయము తెలియనేరదు.

దేవగర్ కుట్ర కేసు

పంజాబుగురికి శిక్షలు-ఎనమందుగురు

విడుదల చేయబడిరి.

తీర్పు రెండువందల శేతల గ్రంథము.

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

కలకత్తా, జూలై 12:—దేవగర్ కుట్రకేసులో 20 మంద యిలలో 12 గురికి 7 మందల 8 సంవత్సరములవరకు శిక్షలు విధించబడినది. 8 గురు విడుదల చేయబడిరి. అసేపరులు 11 గురు నిర్దోషులనియు 9 గురు దోషులనియు తీర్మానించిరి. కాని దండవాధికారి వారితో భేదించి యింక ముగ్గురికి, లక్ష్మీకాంత ఘోష్, ఇంద్రచంద్రన రాంగ్, విశ్వమోహన్ సన్యాల్ శిక్షలు విధించెను. తీర్పు 200 శేతల గ్రంథము. ఈ 20 మంది రాజా గారిమీద తిరుగబడిన నేరముమీదను అధర్మముగ ఆయుధములను సంపాదించిన నేరముమీదను యిచ్చించబడిరి.

శిక్షలు వివరము

- (1) బరేంద్రనాథ్ భట్టాచార్య నెక్స్ట్ 121 ఎ. ఇ. పి. కోర్ట్, 19 ఆయుధశాసనము మొదటివార్డుమీద 5 ఏండ్లు. రెండవ వార్డుమీద 3 రెండు ఒకసారి అనుభవించవలెను.
- (2) కైలేంద్రనాథ్ చక్రవర్తి 122 నెక్స్ట్ 7 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష.
- (3) ఉపేంద్రనాథ్ ధార్ (120 నెక్స్ట్ 7 ఏండ్లు కఠినశిక్ష)
- (4) నుభేందు లిక్తాపదత్తు (నెక్స్ట్ 121 5 సం. కఠినశిక్ష)
- (5) అతుల కృష్ణ దత్తు (121 నెక్స్ట్ 8 ఏండ్లు కఠినశిక్ష)
- (6) బిజాయ్ తమార్ బెనర్జీ (5 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష)
- (7) క్రస్తాద్ ఫుల్కర్ (5 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష)
- (8) లక్ష్మీకాంతఘోష్ (3 సంవత్సరములు)
- (9) విశ్వమోహన్ సన్యాల్ (3 సం. కఠినశిక్ష)
- (10) ఇంద్ర చంద్రనారంగ్ (3 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష)
- (11) ముసీల్ కె. నేక్ (5 సం. కఠినశిక్ష)

ఈ క్రిందివారు విడుదల చేయబడిరి:—(1) లేజన్ చ ఘోష్ (2) బాల్ మోహన్ బి. వి. విద్యార్థి (3) మనోరంజన్ ఫుల్కర్ (విద్యాసాగర్ కళాశాల విద్యార్థి) (4) అనాభూషన్ స రాగర్ (5) రాధానాథ్ బర్మన్. (6) ధారానాథ్ భట్టాచార్య, (7) దయాల్ పారిపాల్ (8) మృగాంగ మోహన్ బెనర్జీ (9) బదర్ నారాయణ్ హోదర్.

తీర్పువివరములు

తీర్పు 200 శేతల గ్రంథము. కాని కోర్టులో కొన్ని భాగములు మాత్రమే చదువబడినది. కోర్టులోకి అందరిని రాని వస్తలేదు. ప్లీడర్లను ఉద్యోగియులను మాత్రమే రానిచ్చిరి. విడుదలచేయబడినవారు ప్రజలనుండి మంచి మర్యాదల నొందిరి.

తీర్పులో కనుబడిన పుస్తకములనుగురించి, ఈ బృందము యొక్క బంధిపోటులు, వాటికి ఉపాయములు మొదలగు వాటినిగురించి తారతమ్య సత్వాగ్రహణలో పీఠచేసిన పనినిగురించి వివరములను తెల్పుచున్నది. ఈ సమాచారమునకు ప్రత్యేక లిపిగల పుస్తకము ఉపేంద్రనారంగ్ శేతుతో ఆలూబాదులో దొరకినది.

చరిత్ర

1927 అక్టోబరులో యిద్దరు యువకులు దేవగర్ వెల్లరియ వారివద్ద తుపాకులు మొదలగు వస్తువులను పొట్నా పోలికలకు తెలియనచ్చెను. వెంటనే రాయ్ సాహెబ్ బాగ్ జి గారు విచారింపుటకై పంపబడిరి. ఒక పూటకూటింటిలో జిబాన్ కనేహాల్ అనునతడు బసచేసినట్లు అతడు తెలిసికొనెను. వానిని వాని సామానులను సోదాచేయబడినది. సోదా జరుగుచుండగా సత్రములో యింకొకగదిలో బసచేసిన బరేంద్రనాథ్ భట్టాచార్యుడు నరడు తనవద్ద తుపాకులు మందుగుండు సామాను ఉన్నదని పోలీసునూచరించి టెండెంటుకు తెలియజేసి వాటిని పోలీసుల వరముచేసెను. ఈ గదిలోనే మరియొకరు శురేంద్ర కేజ్ బోస్ అనువారుగూడ నుండిరి. వారివద్ద యింకా కాగితములు, పుస్తకములుగూడ దొరకెను. ఈ తుపాకుగుండు కళాగి కుట్రకేసులో సుపయోగించబడిన వాటివంటివి పోలీసు అధికారి డిఫ్ గారు చెప్పిరి. ఈ పుస్తకములో రహస్యలిపి గ్రంథము కటి దొరకెను. దీనిని కనుగొనగా కుట్రదారులపేర్లు, వారి గ్రామములు వివరముగా తెలిసినది. అంతట శేతు చేయబడి నై తెప్పినశిక్షలు విధించబడినది.

నిర్బంధితుల నింతలో విడుదలు

ఇంకను జెయిల్లో మృగవలసినదే

ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రకటన

బుధవారమునాడు వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో హోము మెంబరు అనేకప్రశ్నలకు దెలిపిన ప్రత్యుత్తరములు రాజకీయ నిర్బంధితులంతట ప్రభుత్వంలో విడుదలదరని స్పష్టముగ దెలిపిరి. కొందరు సభ్యులు నిర్బంధితులనుగూర్చి అనేక ప్రశ్నలను వంపగ అవనియు. ప్రజాపిత విషయములుగావన కారణము జెప్పి అధ్యక్షుడు త్రోసివేసెను. అనురాగనేను అను నిర్బంధితుని “అకాల” మరణము గూర్చి వేరొక ప్రశ్నవంపగా “అకాల” మరణమున పదమున కాక్షేపణ దెబ్బను అతర్వాత త్రోసివేసిరి. పట్టుకాలి సత్వాగ్రహ విషయములగూర్చి ఫార్మర్ల పత్రికలోబడిన విషయముల ననుసరించి ప్రశ్నింప, ప్రతికావాదల ననుసరించియుండు ప్రశ్నలకు తరపు చెప్పబాలమనిరి.

నిర్బంధితులనుగూర్చి వేరవేరగ ప్రతివారి విషయము సభ్యులు ప్రశ్నింప గాని ప్రెంటిసుగారు యెవ్వరినిగూడ త్యరలో విడుదలు సుద్దేశములేదని జవాబు జెప్పిరి. విశాఖపట్నంలో నన్న వంగరాష్ట్ర నిర్బంధితులకు అలవాటు ఎక్కువజేయు బాలమనిరి.

వారు జబ్బులతో బాధపడుచు స్వదేశమునకు మార్చు కొరకు దరఖాస్తులు పంపిరిగాని అవి మన్నింపబడవనిరి.

(ఫార్మర్)

మత్స్యశాఖా విచారణసంఘము

నిన్నటి ఫలహారానంతరము

మదరాసు మత్స్యశాఖా విచారణ సంఘమువారు నిన్నటి ఫలహారానంతరము సమావేశమైనవిషయ మచింతింపబడుతూ మాజిప్రెంటిసుగా వనిజేయుచున్న కామ్యూల్ గారును, మత్స్యశాఖా డైరెక్టరు, డాక్టరు. బి. నుండరరాజ్ గారును సంఘము వారి యెదుట సాక్ష్యము లొసంగిరి.

శ్రీ సామ్యూల్ గారు:—ప్రథమముందు సాక్ష్యము పంపుచు మచింతింపబడుతుండు శుమారు విడుదలల బెస్తవారి యిండ్లు గలవనియు, అందు చాచాపు 5000 మంది ప్రజలు నివసింపుచున్నారనియు, మచింతింపబడుతుండుక చేపలను నిలువజేయుచుండి యొకటి గలదనియు, అచ్చట తయారు జేయబడిన పరుకు నూతనముగ పట్టుబడిన మత్స్యములకంటె ఆరోగ్యకరము ను, లాభకరమై యున్నదనియు పత్కిరి. యితర ప్రజలందరకు ఉప్పు ములుగు 1 కి రూ 2-0-0 ల వింతున అమ్మబడుచుండ, బెస్తవారికి మాత్రము ములుగు రూ 1-4-0 లకే పరఫరా జేయబడుచున్నది. సహకార పరవతి ఫ్యాములవారి సంఘమువారి కెట్టిసహాయమును గాంచియుండలేదు. ఈ సంఘమునందు విద్య విస్తరించి యుండలేదు కావున వారికి విద్యాసౌకర్యము లొసంగి, విద్యవలన లాభముల బడయుటకు ప్రోత్సహించవలెను. ఈ జాతివారు విద్యావిహీనులై అక్షరజ్ఞులము లేనివాకై యుండ్చారు. కాని వారు నిష్కలమలులును, కాంతిప్రియులు, సత్యోపస్థాంతులు నని పత్కిరి.

మత్స్యశాఖా డైరెక్టరుగారు

డాక్టరు. బి. నుండరరాజ్ గారు మరల పరీక్షింపబడి సాక్ష్యముపంపుచు సంవత్సరముకు 2,10,000 ములుగుల ఉప్పు ఎగుమతి చేయబడుచున్నదనియు, బ్రూలరును ప్రజాకేపిట్టుటకు ముందు కంట్రాక్టులచేత బెస్తవారి పడవలద్వారా పశ్చిమ తీరమునకు ఉప్పును పంపివారనియు, ఒక్కొక్క ములుగు ఉప్పుపై సగటు ఎగుమతిఖర్చు రూ 0-9-4 అగుచుండెననియు, పీదప కొన్ని సంవత్సరముల నుంచి కంట్రాక్టులను గూడ నియోగించుచు వచ్చిరనియు, ఉప్పును ఎగుమతిచేయుటకు బ్రూలరుల సుపయోగించవచ్చుననియు, వారి యనువిషయములో అధిక విశాఖకును, ఆర్థికశాఖ వారిని యొదటినుంచి వివాదము జరుగుచుంటున్నది మత్స్యశాఖ వారి బ్రూలరుల ఉప్పు ఎగుమతికై సంపూర్ణముగ ఉపయోగించబాక పోయిరినియు, ఉప్పు కొనుగోలు సంవత్సరమునకు రైలుమార్గముద్వారా 80,000 ములుగుల ఉప్పును ఎగుమతి చేయుచుండిననియు, సముద్రముపై కంటెనరు రైలుమార్గమున ఎగుమతి ఖర్చులు అధికమగుననియు, చేపలదొడ్లవద్ద శుమారు 50 చేపల నిలువజేయుచుండు అబ్బయ్యయ్యును, దీనివలన ఎగుమతి ఖర్చులు చాలావరకు తగ్గింపబడును అని పత్కిరి.

ఈసాక్ష్యముతో నిన్నటికి సంఘమువారు విచారణ ముగించిరి.

శ్రీ గుబ్బినాటకసమాజము

కృష్ణలీల నాటక ప్రదర్శనము

గుబ్బి శ్రీ చన్నబసవేశ్వరస్వామి నాటక సమాజమువారు గత రాత్రి "కృష్ణలీల నాటకము" యందు కృష్ణలీల నాటకమును కన్నడభాషయందు ప్రదర్శించిరి. కథాపరిభాషము హిందువులకు ఆవగాహనము కలుగజేయుచేయు, కన్నడభాష అంగ్రహమునకుగాని, సంస్కృతమునకుగాని సామాన్యపంథము గలిగియుండుటచేతను ప్రదర్శనమును విశిష్టముగా చేసిన ఆలంకారముగానట్టి ఆంగ్లము కావలయును, కావున నుండునట్టి నాటకమును జరిపినట్లుకావలయును. గుబ్బినాటకసమాజము "కృష్ణలీల" నాటకములకంటే సామీపమున, మైసూరు పంథానాథీకు లాదిగాగల ప్రముఖులచే నధికముగా అవరణ ప్రాశస్త్యము లుబడసి నేటికిని చెక్కుచెదరక కట్టుబాటుగా నిర్వహింపబడుచున్న సమాజము. అదినుండి నేటివరకును యీ సమాజమున కాయోత్సాహము సర్వమునుకలసిపోయి నిర్వహించువాడు విన్నదరత్నాకర బిరుదాంకితులగు శ్రీ జి. హెచ్. వీరన్నగారు. వీరి సహజముగా కథాపరిభాషాపాత్రమును ధరించుచుండిన శ్రీ మల్లప్పగారు కీర్తి శేఖరై నందున వీరిసమాజమునకు తీరబాలని లోటు చాటితెనుటకు నిశ్చయము.

గతరాత్రి ప్రదర్శనముందు పథ్యల కెక్కడాహ్లాదము నుద్భవించునట్టి ప్రథమకృష్ణపాత్రధారియును ద్వితీయకృష్ణపాత్రధారియును, ఈనాటికయెప్పుడు ఆరుసంవత్సరములు మించియుండదు. కృష్ణపాత్రను ధరించి ఈనాటికాహ్లాదమును కలుగజేయుచున్న పాత్రధారి యొకడు. కృష్ణపాత్రను ధరించు భావచతురతలను నిజముగా పథ్యల నవలీలత సంతోషస్థాయిల గావించెను. యంతటి యల్పవయస్కునందొట్టి నునికెబ్బది చాకచక్రములను గన్నరుచు బుట్టినాడు. ఇక వీరన్నగారు నిజముగా విన్నదరత్నాకరులే వీరు కృష్ణా పాత్రధారి "మకరాంతః" పాత్రను ధరించి పథ్యల కడుపుబ్బ నవ్వజేసిరి. నకుదేరి వెనక పాత్రధారుల సమూహిత ప్రసరము నుదాహరణ యొప్పెను. కంపపాత్ర ధారి యాపాత్రమునకు స్వామిమును కలగజేయు సమర్థులగాని యీ పాత్ర విషయమై దృక్పథముచే చాలభేదముకలదు. కంపమునైన రాక్షస సందర్భాదులయందు మానవ సహజమును కనికర పశ్చాత్తాపముల కెందును యీతని కృత్రిమము దాపులేనదియు మనజసహాయమును హృదయ దౌర్బల్యమునకు లోనుగావలసిన స్వభావముడరాదనియు వీరి యభిప్రాయమై యుండవలెను. మానవజాతియందే రాక్షస తాపస గుణాధిక్యతలచే రాక్షస నైజ ములనుభవము భావమును వీరు గమనించి యుండలేదనుట స్పష్టము. కంపమున సోదరి నుండగల ప్రేమానుబంధ మొకవంకను అతనికంటె బలవత్తమగు ప్రాణభీతి చేరొకవంకను వాని మానవమందు జొచ్చి రెండికిని సంఘటనము కలిగి తుదకు స్వార్థమే జయమునందుట జూపెట్టుట సహజము. అంతయేకాని అవ్యంతము జెట్టివానివలెను, కటికవానివలెను పామర జనసాహస్య వైఖరుల గన్పరచు తెందుజూచినను సమర్థునియనుగాదు నారదునకు గోపికలతోడి శృంగారప్రసంగము సభ్యులకు విన్నోదమును గల్గించువానినకు గోపికలతో నారదముని శృంగారోత్సాహముల వారీకొంగులకు మూలముపెట్టుకొనుట మున్నగు కార్యములు రంగప్రదర్శనమున కనాచిత్యములు; నారదముని పవిత్రత కనుబొమ్మగా తోయకు వీరు మాపెట్టిన సీనులు, వీరు వాదినవారు, గోపికలగుండున రాసక్రీడాది విన్నోదములు మెచ్చదగియున్నవి. కృష్ణజన నానందమును మనదేవుడు భగవద్దీల నొనర్చును, యీతని స్తుతిజేయు సమయమున "త్యాగరాజ" కృతిని బాడుటకంటె మార్గాంతరములేదా? ప్రదర్శనమున పాల్గొనిన వారందరకు నాటకమునో గొప్పగనో పాడబాలినవారే. సంగీతమే నాటకరంగ ప్రదర్శనమునకు ప్రధానార్థక యనుభావము వీరి నిపుటికిని యానవించియున్నదనుట వీరి ప్రదర్శనమునలనే తెలుస్తున్నది. వీరి ప్రదర్శనమునబట్టి కర్నాటక రంగస్థలమును పరిక్షింప గడంగిన నాటక రంగస్థలములనుకూర్చి నవీన భావజము వీ సారవంతముగా భూమియందు చెడజల్ల బడలేదనియు, తమిళ నాటక రంగస్థలముపై కొంతవరక కభివృద్ధి జేయవలెనని మాత్రము తెల్పబడుచున్నది.

యీ సమాజమువారు వరుసగా కొన్ని నాటకముల నింకను యీ పట్టణమునందు ప్రదర్శింపగలరు. రాబోవు "కళిదాసు" నాటక ప్రదర్శనముందు వీరికి దీర్ఘ కాలమునుండి గొప్ప ప్రశస్తి గలదు.

మదరాసువార్తలు

విదేశీతపాలా:— 'మరిమన్'కు జోలలిన తపాలా మగరాను జనరలు తపాలాఫీసునందు ఈనెల 16 తేదీ సాయంత్రము 6 25 గంటలకు కట్టివేయబడును.

ప్రా. రామన్ కారి ఉపన్యాసములు:— ఈ ఉపన్యాసములకు హాజరు ఇండియన్ కల్చరల్ సంఘసభ్యులకు టిక్కెట్లు సగతురేయకు ఇవ్వబడును.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ:— ఈ కంపెనీవారి హెడ్ అఫీసు నుద్రాను జార్జిటౌన్ లో నెంబుదాను బీచ్ లోగల తమస్వంత భవనమునకు ఈనెల 14 తేదీని మార్చబడును.

జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా లిమిటెడ్:— అను కేరుతో నొక కంపెనీ బొంబాయిలో స్థాపించబడి యిండియా దేశమున కుపయోగకరముగు మోటారులను ఇండియాలోనే తయారుచేయుటనుబట్టి.

చూలై మిల్లుపరిశీతులు:— చూలై మిల్లు నుగించి మిల్లు యజమానులతో బి. శివరావుగారు సంబంధించిరి. ఇంకను కొలదిదినములవరకు రెండున్నెలల పద్ధతిని నెలకొల్పి కుండుటకు యజమానులు అంగీకరించిరి. అందుచేత ఈమిల్లులో సమ్మెజరుగదని తెలియుచున్నది.

పాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగనభ:— శ్రీ మత్ మహాభాగవతము సీతీనులో శ్రీ శివ వీరవర్మ శ్రీ రంగం కళ్యాణాచార్యులు స్వామిగారు ఈనెల 15 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు హిందూ థియేటరులో ప్రామాణ్యమునందు రుక్మిణీకల్యాణమును చెప్పెదరు.

వంటబ్రాహ్మణుని ఎరస్టు:— మైలాపూరులో నొక వంటబ్రాహ్మణుడు తమ యజమానిగారి యింట నొక ఇజ్రైలునకు దొంగలించి రైయెక్కి మదరాసు నుండి పోవుటకు యత్నించుచుండ మైలాపూరు పోలీసువారు ఇతనిని ఎరస్టుగావించిరి ఈతని పేరును సోదాచేయగా అసగ దొంగిలడి. ఈతని పేరు నారాయణం.

బలవన్తరణము:— కృష్ణస్వామి మొదలియును ఎగ్నూరు రైలుస్టేషను సాయంట్టుమేను విన్నసాయంత్రంరైలు బండ్ల నొకదానితో నొకటి కలుపుచుండగా నకస్మాత్తుగా మరీయొక బలవన్త మొదటిబండిలో డీకొనెను. ఈరెండిబండ్ల దీనిండ్ల బొగ్గులకు డీకొనినపు డిందులో గలబొగ్గు చాలముట్టుకు యీసాయంట్టుమేను వివాదదీ అతని కప్పివేసెను. అతనికి చాలదెబ్బలుకలిగి వెంటనే మరణించెను. వెంటనే బొగ్గును తీసి యీతని శవమును పైకితీసిరి. ప్రమాదమునలన చనిపోయెనని పంచాయతీ తీర్పుచెప్పబడినది.

మదరాసునందు అవిచ్ఛిన్నముగు నీటిసప్లయ:— పగల్గెను ఎడతెగకుండ నీరు కొరతయియుండి యిటుపిమ్మట వచ్చుచుండును. ఉభయము 5-80 గంటల మొదలు 9-80 గంటల వరకును సాయంత్రము 3 మొదలు 6-80 గంటలవరకును నీరు అవిచ్ఛిన్నముగా వచ్చును. ఉభయము 9-80 గంటల మొదలు సాయంత్రము 3 గంటలవరకును ఒక మోస్తరుగ వచ్చును. రాత్రి 8-80 మొదలు ఉదయం 5-80 గంటలవరకును చాలాతక్కువగా వచ్చును. స్నానము చేయుటకు బహిరంగ స్థలములందు ఉదయము 8 గంటల మొదలు 10 గంటలవరకును సాయంత్రము 5 మొదలు 6వరకు నీరు రాగలదు నీరు పూర్తిగా వచ్చుకాలములో కర్ణాటక నీటిని భుజ్యచేయవలసిని కార్పొరేషను కమిషనరుగారు పురజనులను గోరుచున్నారు.

భగవత్కథా ప్రసంగనభ:— ఈ పథవారి యా జమాన్యమును ఈనెల 15 తేదీ సాయంత్రము 4-80 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ వరనరాజాచార్యగారు (మంథానాథులు) మింటు స్త్రీయనందు లొంగడెమండలం నూ-లలో శ్రీరామ పట్టాభిషేకము అను వారికథను చెప్పెదరు.

గుబ్బినాటక సమాజము:— ఈసమాజముగారు ఈనెల 14 తేదీని రాత్రి 9-80 గంటలకు ప్రారంభించి మహాత్మకవీరు దాను అను నాటకమును కన్నడ భాషలో ప్రదర్శించురు.

ఈనెల 15 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రమున 5-80 గంటలకు నీతారామ్ అను నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

రాకపోకలు:— బషీర్ అహమ్మద్ సత్యనాథులకు బెంగళూరునకు, మిల్లనాథులకు బొంబాయికి, ఎల్. పి. సి. రాయగారు తిరుచెంగాడునకు, గతరాత్రి మదరాసునుండి యేగిరి.

గౌ. వి. రామనాథులపంతులుగారు, గౌ. జి. ఎ. మయిర్ గారు, మో. పం. హూసర్ గారు నేటి ఉదయమునకు మదరాసువచ్చిరి.

ఏ.న. సత్యమూర్తిగారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ కమిషను సభ్యులుగ నేటి రాత్రి బోయి తిరిగి ఈనెల 21 వ తేదీకి మదరాసుచేరెదరు.

గౌ. జస్తిను సర్ మక్రేకాట్టు బ్రాబర్ మదరాసు వీచ్ జస్టినుగారు నేడు బొంబాయిలో స్త్రీయకడిగి ఎట్లండి ఆదివారము ఉదయమునకు మదరాసు వచ్చెదరు. వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు కేటిరాత్రి కడప చేరెదరు.

చూలైమిల్లు సమ్మెజరుగదు

గతబుధవారమున మదరాసు లేబరు యూనియనువారు బి. శివరావుగారి యధ్యక్షతక్రింద నొకసభను జరిపిరి అధికారులు యిదివరకు యీమిల్లులో రెండున్నెలల కదలిని ప్రజేత పెట్టుటకు సిక్కియించి యున్నారు. ఈవెడలిని పరిహరింపవలసిందియున్నది. యజమాను లీపద్ధతిని ప్రజేత పెట్టినందులకు పనివాండ్లు సమ్మెకట్టుటకు సిక్కియించిరి. శివరావుగారు పనిలో నుపవ్యవించుచు సమ్మెకట్టుటకు వెంటనే లొంగరపడ వలసినదియు రెండుయూదు దినములు ఆగవలసినదనియు పనివాండ్లకు మందలించిరి. పనివాండ్లు అందులకు సమ్మతించిరి. తరువాత మిల్లుయజమానులతో శివరావుగారు పనివాండ్ల కష్టస్థాయులనుగూర్చి సంబంధించిరి.

కీ. శే. ది. బి. సి. కృష్ణస్వామిరావుగారు

వివాదబహూదార్ సి. కృష్ణస్వామిరావుగారు గతబుధవారము రాత్రి మదరాసునందు కెల్లెడలో కోర్టులో తమ స్వంత గృహముందు పరమపదించిరి తెలుపవలసివచ్చినందులకు చింతిల్లుచున్నారు. వీరు జిల్లాజడ్జి గారి పనిచేసి రిటైరు అయిరి. బి. ఎల్. డిగ్రీ పొంది మదరాసు హైకోర్టునందు వకీలుగ చేరి తరువాత డిస్ట్రిక్టు మున్సిలుగారు సబుజడ్జి గాను కొంతకాలము పనిచేసి చివరకు జిల్లాజడ్జి పదవిని పొందిరి. భారత కావంధికు ఉద్యోగప్రతినిధిగా కూడ కొంతకాలముండిరి. స్వామి కాస్త్రయందు వీరికి అనుపమానముగా అనుభవముగలదు. వీరి పుత్రులలో నొకరు కేంబ్రిడ్జిలో మేపమేటిస్సు పరీక్షలు చదువుచున్నది యిప్పుడు మదరాసు ప్రెసిడెన్సీకాలేజీలో మేపమేటి క్షప్రప్ర ఫెసరుగానున్నారు. కృష్ణస్వామిరావుగారి భార్యను వారి కుటుంబము వారికిని మా సానుభూతిని తెలియజేయుచున్నాము.

వ్యవసాయాభివృద్ధి మైసూరు ప్రభుత్వప్రకటనము

కాస్త్రయ సమృద్ధిమగు వ్యవసాయమును ప్రోత్సహింపవలయుటకు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు భూములపరపులు అమోని యవ్వనశ్శేట, నూనెజాతిపిండ్లు మున్నగువాని రాకపోకలకు రేటును ఒకమణుగనకు మైలు 1కి 1/10 దమ్మిడికి తగ్గించిరి. 75 మైళ్లలోపున అయితే చార్జీలు కొంచెముధికముగను. ఎం.ఎస్. ఎం. రైల్వేవారుకూడ యిటువంటి సౌకర్యమునే గలగజేసిరి.

బె జ వా డ

(స్వకీయవిలేఖరి)

జూలై 12:—ఈ ఉదయమున ఈ పట్టణముయొక్క పబ్లిక్ ఇన్ స్పెక్టరు మహమ్మదు వజీరుద్దీన్ సాహెబుగారు రాజమండ్రి నాసియగు వ్యూహ సత్యనారాయణ అనే ఆయనను ఆరెస్టుచేసినారు. ఈ పట్టణమున చాలమందివద్ద సామ్యము నులంఘించేయు చున్నట్లు విని అతడునుగూడ ఆరెస్టుచేయబడెను. మద్రాసులో నున్న అఫ్జల్ మే టెడ్ ఆయిత్ కంపెనీ టిమిటెడ్ అనేకంపెనీకి కిరసనాయత్ ఏజన్సీల నిమిత్తం 50 మొదలు 100 రూపాయలవరకు విశాఖపట్నం, నరిసిపట్నం, పామర్రు, కైకాదాన, గణపవరం, ఉంధి, మారుచేరు, భీమవరం, తిరువూరు, మొలకపం, మంగళగిరి, పెటట్ పాడు మున్నగు పట్టణ పల్లెలలో అనేకమంది వద్ద సామ్య వనూలంచేసినట్లుగా ఈయనవద్ద సోదాలో దొరికిన కాగితములబట్టి తెలియుచున్నదని విశయమైనది. ఇటుల ననూలైన మొత్తము రెండు మాడు కేలట.

శ్రీలక్ష్మీనరసింహ సోమయాజి వైశ్యగ్రంథాలయ ప్రారంభోత్సవము చిలుకలూరిపేట

చిలుకలూరిపేటయందు వైశ్యకుటుంబములు 800 లు గలవు. ఇటీవల గుంటూరుపురవాసులగు శ్రీయత పోలిశెట్టి అదివారాయణగుప్తగారు యిచ్చటకువచ్చి ఆశీర్వాదములిచ్చుట యందుకుతలపించినది. వాడజన్మించినది ఈ గ్రామమే. వాడు ఈ గ్రామ పరిస్థితులను గమనించి వైశ్య సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడుటకు యెట్లుయినను ఒక సంఘము స్థాపించవలయునని సంకల్పించివుత్సాహపూరితులగుకొందరుయభివృద్ధిపూరితకొని కొందరుపెద్దలసందర్శించి ఆందరి ఆహ్వాదముతో వైశ్య సేవాసంఘమును పేర నొకసంఘమునుస్థాపించిరి. అందుకు అనుబంధముగా శ్రీలక్ష్మీనరసింహ సోమయాజి వైశ్యగ్రంథాలయమునిచ్చట నిన్న సాయంత్రముగ రెండు శ్రీయత అదివారాయణగుప్తగారే ప్రారంభోత్సవము చేసిరి. ప్రారంభోత్సవమునకు పురజనులు ప్రముఖులు అనేకరులు విచ్చేసిరి. సభలో శ్రీయత గుప్తగారు, వైశ్యసంఘ ప్రాచీనచరిత్రను, వాణిజ్యమున రాజ్య పరిపాలన, మతాచార్యమునుగురించి చెప్పి నేటివిద్యావిహీనత బలహీనతనుగురించి పోల్చి వైశ్యసంఘము వ్యాపారమునాగిండుచున్నను, ధనమున్నను, జనసంఖ్యయున్నను, విద్యలేనందువలననే గౌరవింప బడుటలేదనియు ప్రతివైశ్య చాలచారికయు విద్యావతియైనగాని వైశ్యబాతి అభివృద్ధికి రాదనియు నాడుగాని మనపూర్వజులే నిలవజెట్టజాలమనియు ప్రచురించిరి. పిమ్మటమలరా బొమ్మమావ్వరుగారగు కొలిశెట్టినారాయణగారగుప్తగారు గ్రంథాలయాభివృద్ధి గురించి మాట్లాడిరి. మలరా దార్జును వెంకటరమణయ్య గుప్తగారు ఆర్యుల వర్ణధర్మములగురించిచెప్పెను, విద్యవలన సమస్తజనులు గౌరవింపబడుదురనియు జన్మయొక్క గౌరవాగౌరవములు జరుగుట అసందర్భమని బోధించిరి. మలరా మొలవపు గుండయ్యగుప్తగారు వైశ్యులకు యింగ్లీషుభాష అవశ్యకతయెట్టిదో తెలియజెప్పి బాలబాలికల ఆంగ్లభాషలకు పంపవలసినదని హెచ్చరించిరి. మలరా తాటకాల కేదవ్యాసాచార్యులుగారు నిద్రామతమునుగురించి ముచ్చటించిరి. సభా అధ్యక్షులు శ్రీయతగుప్తగారు సభను ముగించుచు వేదముత ప్రాశస్త్యతనుగురించి చెప్పెనా వేదములను చదువుటకు సమస్తమానవులకు అధికారము గలదనియు పుట్టుకతో యేమనుష్యుడు పూజనీయుడు కాదనియు వారు తమ కార్యము నిర్వర్తించి భగవదనుగ్రహము పొందవలయుననియు అన్ని జాతులు అన్ని జంతువులు భగవత్ ప్రేమతో నిండియున్నవనియు, జాతులు పృథవీరీకమునకే కల్పింపబడినవనియు అందువలన యేజాతివారు ఆజాతియందు వుండియే అన్నివిద్యలను అభ్యసించి అన్ని పాత్రులను సంపాదించుకొనుచు యేజాతి అభివృద్ధికి ఆజాతివారు పాటుబడుచు సమస్తజాతులు సమానభావముతో మొలగుచు భారతదేశాభివృద్ధికి తోడ్పడవలసినదనియు హెచ్చరించిరి. గ్రంథాలయమునకు కొందరు నెలవందాదారులును కొందరు గ్రంథములయిచ్చి తమ అభిమానమును గనపరచిరి. ఈ వైశ్యసేవాసంఘము, మత, సాంఘిక, వాణిజ్యాది, సమస్త విషయములలో వైశ్య సంఘాభివృద్ధికి సంబంధించిన కార్యములు నిర్వహించుటకు, పూనునవి విశ్వసించుచున్నారము.

కొల్లిపర ములక్ష్మీనారాయణగుప్త

విదేశవార్తలు

ఇటాలియా వర్తము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూలై 12:—మాస్కోవార్త లిట్లు దెలవు చున్నవి: క్రాస్నినవిమానము నిన్న ఉదయము 6/10 గంటలకు 'ఇటాలియా'వర్తమును జేరెను. రషియావైమానము, జెప్పినచోట మరియానో, జపీ గార్లను ముందుదిబ్బకండి ఎక్కించుకొనిరి. చుక్కోనిస్కీ, మాస్కోగ్రూగార్లు చనిపోయి ఒక నెలైనది.

యుద్ధబహిష్కరణపుటొడంబడిక

జర్మనీ సంతకముజేయ సిద్ధముగానుండుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

బెర్లిన్, జూలై 12:—కల్లగుగారి యుద్ధబహిష్కరణపుటొడంబడికను సంతకముజేయ సిద్ధముగానున్నారమని జర్మను ప్రభుత్వమువారు యునైటెడ్ స్టేట్స్ రాయబారితో తెలిపిరి.

అధినికేత గవర్నరుల పింఛనులను ఎక్కువజేయు విషయమై ఇదివరలోనే సిఫార్సుజేయబడినదియు అవిషయమై ఆలోచించెదమనియు ప్రభువులసభలో చర్చించిరి.

స్వేయను ప్రభుత్వము

విదేశచమురు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

మ్యాడ్రిడ్, జూలై 12:—స్వేయనులోయున్న విదేశచమురు కంపెనీలను వశపరచుకొన్నందులకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారాజేపించిరన్నమాట అసత్యమనియు బ్రిటిషువారికి అందున్న హక్కులకు పరిహారమునీయవలెనని మ్యాడ్రిడ్లోయున్న బ్రిటిషు రాయబారి స్వేయను ప్రభుత్వముతో రాయబారములను నలుపుచున్నారట.

వైమానికపుటొడంబడికలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూలై 12:—వైమానిక ముగియవలెనను సామ్రాజ్య వైమానిక కంపెనీకిని ఒడంబడిక కుదిరెను. ఈ ఒడంబడిక 1929 ఏప్రిలు మొదటి తేదీనుండి అమలు జరుగును. 885 నేల పానులను ప్రభుత్వమువారు సహాయమొసగెదరు. జెన్నకు 8 పెన్సులు ఎక్కువరేటుతో మెయిలు తపాలను ఇంగ్లండునుండి ఈజిప్టునకు ఇంగ్లండునుండి ఇండియాకు 6 పెన్సులను తీసికొనెదరు. ఇటీవలనే కట్టిన రెండుకలకత్తా విమానములను సామ్రాజ్యవైమానిక కంపెనీకిచ్చెదరు.

A FORTUNE AWAITS YOU!
Purchase "SEX PEARL" and win
Rs. 55,000 IN PRIZES.
1st Prize of Rs. 20,000.
2nd " " 10,000.
3rd " " 5,000.
Which together with 210 other cash prizes.
5 of Rs. 1,000 each | 25 of Rs. 100 each
5 of Rs. 500 each | 50 of Rs. 50 each
25 of Rs. 200 each | 100 of Rs. 50 each
are offered on the sale of
"SEX PEARL" on 31-8-28 or after.
A unique preparation of a Sanyasi which is a necessity for every married man and woman (1) when it is kept in mouth it produces immense retentive Power; (2) when it is boiled in milk and milk so prepared is drunk daily, its constant use produces virile power, purifies blood; remove Sexual Debility and cures Gonorrhoea, syphilis, Piles and every other male and female disease. Once purchased will last for life. Satisfaction guaranteed. Sold in 3 sizes at Rs. 10, Rs. 5, and Rs. 2-8 each. Purchasers of Rs. 10 will get 4 numbers, of Rs. 5 two numbers and of Rs. 2-8 one number.
Also Agents wanted on Rs. 100 a month, Obtainable from—
SEX PEARL Co.,
Solih—(Near Simla).

ఆర్యవైశ్య మహాసభ

పనులన్నియు పూర్తియైనవి

నాయక్ పాను, జూలై 13:—నాయక్ పానునుండి శ్రీయత సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠిగారు మాక్రేడిట్ కేంఠి సంపాదించిరి. ఆర్యవైశ్యమహాసభకు వచ్చుప్రతినిధుల సౌకర్యమునకై ఆహ్వానపంపమనారి పనులు చాల ముక్కు పూర్తియైనవి. సభాభవనము కలంకరించుటగూడయినది. వివిధప్రదేశముల నుండివచ్చిన 100వచ్చికబట్టులు చక్కగా పనిచేయుచున్నాడు. ఈసాయంత్రము వైశ్యులపతాకము యెత్తబడును. ఇప్పటికే చాలమంది ప్రతినిధులు వచ్చినారు. శట్టణములోని వైశ్య మహాజనులు కూడా ములను పూసి తమగృహ హాలులను చక్కగా నలంకరించివారు. ప్రజలు ఉత్సాహపూరితులై యున్నారు.

ప్రధానమంత్రి పర్యటనము

ప్రజలు నీటిసౌకర్యమునకై వేడుట

టిన్నెవెల్లి, జూలై 12:—ప్రధానమంత్రియగు శ్రీయత నుబ్బరాయన్ గారు, కరపగవి నాయనమ్ పిళ్లగారితోడను, కుమార స్వామి రెడ్డి యార్ పి. టి. రాజన్ గార్లతోడను శంకరన్ కోయిల్ నిన్నుదయ చేసిరి. ఆ పట్టణ ప్రజలు సాగుబడికై కిరియార్ ప్రాజెక్టు త్వరలో ముగించవలసినదని కోరిరి. దీనిబట్టి అత్యుపాయ లగును. దీనిలో మూడవ వంతు ప్రభుత్వమువారిచ్చుట కొప్పు కొనిరి. మంత్రిగారు జవాబుచెప్పెను దీని విషయమై ప్రభుత్వ సభ్యునితో చెప్పి పని త్వరలో ముగియవలయు చూచెదనని చెప్పెను.

తరువాత మంత్రి శంకర నారాయణార్ కాలిల, కలగుమకే దేవాలయముల దర్శించి కొయిలపట్టివెల్లిరి. ఇచ్చట తాలూకాబోర్డు వారొకటి ప్రజలొకటి సన్మాన పత్రములను సమర్పించిరి.

అన్నామలచెట్టి దాతృత్వ ప్రశంస

సాయంత్రము నిట్టాయపురంరాజాగారి పాతశాల 50 వార్షికోత్సవము మంత్రిగారియధ్యక్షతన జరిగెను. నుబ్బరాయన్ గారు చిదంబర విశ్వవిద్యాలయమునకు భూరిదానము నిచ్చిన శ్రీ అన్నామలచెట్టిగారిని ప్రశంసించి ప్రతిపాటను విద్యార్థుల ససరిగ్గురామును పాతశాలయు నొక్కచోటనే యుండునట్లు సౌకర్యములు చేయవలెనని నుడిచిరి. తన యువశ్యాసమును ఈ క్రిందివిధమున ముగించిరి.

మనము జాతిమతక్షయము పూర్తిగా మరువవలెను. ఇట్టి పదతులయొడ మనము విద్యనొసంగినయెడల విద్యార్థులు గ్రామములను వెళ్లి ప్రజలలో నీధానిములను ప్రదేశ పెట్టి దేశాభివృద్ధికి కారకులయ్యెదరు. అప్పుడు మన రాక్షసులను నిరాకరించుట కేవలము సమర్థులుకాదు.

ప్రధానమంత్రి కొయిలపట్టి వదిలి డండిగో వెల్లిరి.

అభివృద్ధి శాఖామంత్రి పర్యటనము

అభివృద్ధి శాఖామంత్రియగు శ్రీయత సేతురత్నం అయ్యర్ గారు యీ ఉదయము మన్నపరాయి పశుశాలను తెరచెను. ఈ పశుశాల మన్నపరాయి లేబర్ శరపతి సంఘము వారిచే, రు 10,000 ఖర్చుయొడి కట్టబడెను. ఆసమయమున అనేకమంది గ్రామ పెద్దలవచ్చిరి. మన్నపరాయి ప్రజలు, కులికల్ల తాలూకా బోర్డు, మంత్రిగారికి స్వాగత పత్రముల నిచ్చిరి. (ఆ. (వె.))

మోహనీ తైలము

5 తుం|| నూనెగల సీసా 1-8 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది. ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదత్తు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. గుండరుల మోహలావాంఛములకు ప్రాపకులగును మనోహరమగ పంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రమణీయమును సువాసని చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో ముండును పుట్టి నియ్యగు. దీనియందు మనోహరమును సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి నేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయేల, ఒక సారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగదు. అమృతాంజనం డిపోజింబాయి, లేక మదరాసు,

సాంఘిక పక్ష నిష్ఠాభివృద్ధి

శ్రీమద్రామణ్యం

జెంగాలు శాసనసభవారు సెలెక్టు కమిటీ నిర్మాణమున కనుకూలముగ గావించిన తీర్మానము మద్రాసు మెయిలుపత్రికకును, జస్టిసుపత్రికకును మిక్కిలి సంతోషి నొసగినది. మెయిలుపత్రికా ఖండమున కిటీవల లోనయిన జస్టిసుపత్రిక, బహిష్కారమున నడులుకొనుటచే మరల ఇష్టరా లయినది. జస్టిసుపత్రికమునకు వివేకము గుదురు చున్నదని, మెయిలుపత్రిక సంతసించినటులనే, తుద కు జెంగాలుకు వివేకము గుదిరెనని, జస్టిసుపత్రిక గూడ సంతసించుచున్నది. పంగదేశము చల్లబడి, అసహాయము, ప్రతిష్ఠాభంగము మున్నగు వ్యర్థ ప్రయ త్నములను విడనాడెనట, సహకారమునకు తోడ్ప డిన మహమ్మదీయ సభ్యులపట్ల జస్టిసుపత్రిక సాను భూతి చూపుచున్నది. ఈమారు జస్టిసుపత్రికమువారు గూడ యీమార్గమునే అవలంబించెదరుగాన, జస్టిసుపత్రిక ముందుగనే బాగ్రత్తపడుచున్నది. మరి యొక వింత ఏమన, సైమను కమిషనుకు తోడ్పడ వలెనని గోరుచున్న బ్రాహ్మణులపై జస్టిసుపత్రిక సానుభూతి చూపుటయే. సత్వర స్వరాజ్యసంపా దన కష్టపడుచు, దేశగౌరవమునకు భంగము కలి గింప బూనువారెల్లర పట్లను జస్టిసుపత్రికకు దయ యే. జాతీయవాదులై, స్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుబడు వారి పట్ల మాత్రము, యీపత్రిక రోషమును సెలి గ్రక్కుచుండును. దేశగౌరవమును వమ్ముజేయు వారు బ్రాహ్మణులయినను, బ్రాహ్మణేతరులయి నను, హిందువులయినను మహమ్మదీయులయినను, వారిని జస్టిసుపత్రిక నిందింపదు.

ఇంతవరకు సెలెక్టు కమిటీని నియమింప సంగీ కరించిన పంజాబు, జెంగాలు రాష్ట్రములలో సాం ఘికపక్ష ప్రాబల్యమధికమగుచుండెను. సందిగ్ధ సమ య మరు దెంచినపుడు, సర్ అబ్దుల్ రహీం, ఖజు లుల్ హక్, గజ్జావీమున్నగు మహమ్మదీయ నాయకులందరును ఒక్కసారి ఏకమై దేశక్షేమ మును విడనాడిరి. వెనుకటి విశ్వాసములను గాలి కెగజిమ్మిరి. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము గోరుచు నవ రణనంపిన రహీంగారు దానినిగూడ యువసంహ రించుకొనిరి. దీనికి కారణము విదితమే. హిందువుల పల్లవిశ్వాసము దొలగెనని బలికి, ఖజులుల్ హక్కు గారు సైమను కమిషనుకు తోడ్పడుట కంగీకరించిరి. రాయల్ కమిషనునందు భారతీయులను సభ్యులుగ చేర్చుటకు వాగ్దానము చేయగోరిన, మైమోసింగు జమిందారుగారు ఎట్టి వాగ్దానము వెలువడకముందే, సహకారమున కంగీకరించిరి. జెంగాలులో జమిం దారీ సభ్యులు సామాన్యముగ ప్రభుత్వపక్షమున నోటుచేయుట యాచారమయినది. ఈరీతిని, ప్రత్యేక

ప్రాతినిధ్యపు ఏర్పాటు మూలమున శాసనసభలో ప్రవేశించిన వారినెల్లరును, అధికారవర్గము తమ యక్కరలకు సులభముగ నుపయోగించుకొన గలుగునని తేలినది. ఆచార్య ప్రభుల్లచంద్రరాయి గారు హిందూపత్రికాప్రతినిధితో చెప్పిన సంగతుల గాంచిన, జస్టిసుపత్రిక సంతసము నిరాధారమని తేలగలదు. జెంగాలు శాసనసభ తీర్మానముబట్టి, ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయమునుగాని దే శాభి ప్రాయమును గాని నిర్ణయింప వీలులేదు.

స్వార్థపరులగు ఏకాంకిమంది సభ్యులొడవు మిగిలినవారెల్లరును సైమను కమిషను బహిష్కారము నామోదించుచున్నారనుటకు సందియము లేదు. అందుచే స్వరాజ్యపక్షపు ఓటమికి, ఎట్టి రాజకీయ ప్రాముఖ్యములేదని ప్రభుల్లచంద్రుడు తెప్పినసంగతి నిజము. యూరపీయును సభ్యులు, ప్రభుత్వమున కనుకూలముగ తప్పక వోటుజేసె దరు. మహమ్మదీయులలోగూడ పలువురు బహిష్కారమున కనుకూలురని, రాయగారికి నమ్మక ముగలదు. అట్టితరీ, వీరు తమప్రతినిధుల చర్య లను నిరసించుట యవసరము. ప్రభుల్లచంద్ర రాయిగారు నుడివినటుల, వృద్ధీరాజు కాలమునాటి నుండియు, స్వల్పలాభముకొరకు దేశక్షేయమును విక్రయించు ఘనులు బయలుదేరుచుండిరి. అట్టి వారికి, ఎన్నటికిని కొరతలేకుండెను. ప్రభుత్వసభ్యు డును, అందులో మహమ్మదీయుడును, సెలెక్టు కమి టీ తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటలో సర్థములేక బోలేదు. జిన్నా, ఆలీసాదరులు, సర్. ఆలీఇమాం, హుస్సేను ఇమాం, మున్నగు నాయకులు బహిష్కారము నామోదించుచున్నంతవరకు, స్వప్రయోజనపరుల రంగుమార్పులకెట్టి విలువయుండ బోదు. ఇట్టి ఎత్తులచే సెలెక్టు కమిటీ నియామక మునకు అనుకూలముగ కొన్నివోట్లను సంపాదించ గలిగినను, యీకమిటీలవలన నేమిప్రయోజనముం డును? సైమను కమిషను రిపోర్టు ఫలముగ నేవియో కొన్ని సంస్కరణములు ప్రసాదించబడినను, ప్రజా ప్రముఖులు వీనిని నిర్వహింప నిరాకరించెదరు.

మాంటుఫర్డు సంస్కరణములను మితవాదు లయినను చేపట్టిరి. సైమను సంస్కరణములను వారు గూడ నిర్వహింపబోరు. ఏధనాశచేతనో, మంత్రిపదవులు మున్నగు ఉన్నతపదవులను స్వీక రించువారు దొరకకబోరు. అసహాయోద్యమ దిన ములలో, ఊరుపేరు లేనివారు మంత్రులుగాలేదా? ఇప్పటికిని అట్టివారు మంత్రులై జీతములను స్వీక రించుచునే యున్నారు. కాని ప్రయోజనమేమి? దేశనాయకులలో నెవరును సంస్కరణములకు తోడ్పడనంతవరకు, అది తిన్నగ సాగనేరవు. ఇల్ల లుకగనే పండుగకాలేదను నటుల, సెలెక్టు కమిటీల నెటులనయినను ఏత్వరచిన మాత్రాన, ప్రజలసహ కారము చేకూరునని తలచుట వ్యర్థపుతలంపు. ప్రభుత్వమువారి సంగతిని కనిపెట్టుటలేదు. వెనుకటి యనుభవముల నయినను గుర్తించుటలేదు. ఒక్క కల్ విజయమునకై వీరు పాటుబడుచున్నారు. పంజాబులో సైమను కమిషనుకు తోడ్పడుటకై ముం దుకు వచ్చిన రాజానరేంద్రనాథుగారి యభిప్రాయ ములను నిన్నటిదినము వివరించియుంటిమి. వీరు హిందువుల క్షేమమును కాపాడుటకు సెలెక్టు కమి టీలో ప్రవేశించిరి. కాని వీరు కొరిన కోర్కెలేమి?

పదినంతవర్షములవరకు, బ్రిటిషు ఉద్యోగుల సంఖ్యను తగ్గింపగూడదనియు, హిందూ దేశమునకు అధి నివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్య మొనగటకు తొందర పడగూడదని, యీమహామహుడు సలహానిచ్చెను. ఇట్టివారు సెలెక్టు కమిటీలోనుండ నర్హులుగారని, డాక్టరు ఆలంగారును, డ్రీబ్యూనుపత్రికయు జేసిన వ్యాఖ్యానమంతయు సమంజసమయినది. ఇంతటి సంగుచితాభిప్రాయములను బహిరంగముగ చెలి పెడి రాజా నరేంద్రనాథుగారు సెలెక్టు కమిటీలో జేరి సైమను కమిషనుకు ఎట్టినలహాల నిచ్చెదరో యూహించుట సులభసాధ్యము. సెలెక్టు కమిటీల కిట్టి మహానుభావులను సభ్యులుగ సంపాదించుకొన గలిగినందులకు, సైమను కమిషనువారు, తమను తా మభినందించుకొనవచ్చును. తమకిట్టి కమిటీలతో గాని, కమిషనుతోగాని ఎట్టిసంబంధములేదని, ప్రజ లు అసందిగ్ధముగ ప్రకటించి, బహిష్కారమును దృఢముగ సాగించుట యవసరము.

బొంబాయిగవర్నరు : బార్డోలీ పరిష్కారము

బొంబాయి గవర్నరుగారు బార్డోలీ సమస్య గూర్చి రాజప్రతినిధిగారితో సంప్రతించుటకు సిమ్లా కు పయనమయినటుల, ప్రభుత్వప్రకటనము చెలు వుచున్నది. లా ఆర్డరులను రక్షించుట తమ విధులలో నొకటియైనను, అంతటితో తమధర్మ మంతమొందదని, గవర్నరు గారంగీకరించుచున్నారు. ఇట్టి యొప్పదల చాల ముఖ్యమయినది. పాలకులు పలువురు లా ఆర్డరుల రక్షణయే, తమ ప్రథమ ధర్మమనియు, అంత్య ధర్మ మనియు గూడ భావించుచుందురు. రిడింగుప్రభువు వంటి లిబరలు ప్రముఖుడుగూడ, లా ఆర్డరుల రక్ష ణమే తన ప్రధానధర్మమని, చాటుచుండెడివాడు. లా ఆర్డరులను రక్షించుటకు, పోలీసుశాఖగలదు; న్యాయాధిపతులుగలరు. గవర్నరులును, రాజప్రతి నిధియు, ప్రజల కోర్కెలను తీర్చి వారిని సంతోషి పరచు తెలులని యోచింపవలయును. వీరు పాలి సీలను నిర్ణయింపవలయును. దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడ వలయును. ప్రజల సమ్మతితో వారిని పరిపాలించు చో, లా ఆర్డరులు వానియంతట యవియే సురక్షి, తముగ నుండగలవు. ప్రజేచ్ఛను తృణీకరించుచో, నిర్బంధములను ప్రయోగింపవలసివచ్చును. ప్రజల కష్టములు అతిశయింపకుండ చూచుట, తమవిధి యని, గవర్నరుగారు కనిపెట్టిరి. ఉక్కు చట్రమునకు జెందిన సివిలునెర్వీసు సభ్యులుమాత్రము, యీసం గతులను గ్రహింపజాలరు. పౌష్టవ పక్షపాలనము పేరుతో, వీరు ప్రజేచ్ఛను తృణీకరించుటకు సంసి ధ్ధులుగ నుందురు. బొంబాయి గవర్నరుగారు విల్సను గారును, ఉక్కు చట్రమునకు లొంగిపోయి యుం దురు. ఇకనయినను వీరు తమ ఉద్యోగ పరిస్థి తుల సతిక్రమించి తమకు న్యాయమని దోచిన దానిని నిర్భయముగ చేయుటయో, లేనియెడల పరి పాలనపు బాధ్యతను వదులుకొనుటయో, శ్రేయ స్కరము. అట్టితరీ, వీరు తమ ఖ్యాతిని నిలువబెట్టు కొనిన వారగుదురు. ఇర్వినుప్రభువుగారు క్రొత్తగ సిదేశమునకు వచ్చిన దినములలో, ప్రజలపట్ల మిగుల సానుభూతి గనుపఱచుచుండిరి. వ్యవసాయముపట్ల ను, రైయతులపట్లను వీరు ప్రత్యేక శ్రద్ధను కను

బలమందును. వీరి యువనానందములందు, భార్యక
దృష్టి గోచరించుచుండెను. వీరు నూతన శకమును
ప్రవేశపెట్టెదరని తలచినవారుగలరు. కాని అప్పటి
భావములు పిమ్మట నేమయ్యెనో తెలియదు. ఆసాను
భూతి ఎండిపోయినటుల గనుపించును. ఇప్పటి ప్రసం
గములు వేరు. అవి కేవల అధికార దృక్పథము
చూపుచు మామూలు వైఖరి ననుసరించుచున్నవి.
దేశస్థితిలో నెట్టి మార్పుగనుపించదు. బొంబాయి
గవర్నరుగారును, రాజప్రతినిధిగారును సంప్రతించి,
బార్డోలీ ప్రశ్నను పరిష్కరించి, రి సెటిల్ మెంటు
వ్యవహారము లికమీద రయితులను బాధింపకుండ
జూచెదరా? లేక, ఎప్పటి యాటనే సాగనిచ్చెదరా?
బొంబాయి గవర్నరుగారు సూరతులో నొక్కరోజు
మాత్రమే, అధికారులతో యోచించెదరని,
ప్రకటించబడినది. దీనివలన ప్రయోజనముండదు.
వీరు రయితుల స్థితిని అధికారుల సహాయముతో
బనిలేకనే తిలకింప నవసరముగలదు. నిజపరిస్థితులను
వీరు స్వయముగ గుర్తించుట ముఖ్యవశ్యకము. బా
ర్డోలీ రయితుల యుద్ధమును ఎటులయినను విజయ
ము గాంచకమానదు. కాని, ప్రభుత్వమువారు తమ
ప్రతిష్ఠను గాపాడుకొనవలయుననిన, వారంతలవారే
రయితుల యిబ్బందులను తీర్చుట వివేకము. సమ
గ్రమగు విచారణ కంగీకరించుట లాభకరము.

రంగూను రేపు: లంచగొండితనము

రంగూను రేపులో కూలీలను నష్టయితేయు
టకు, కంట్రాక్టరులు అక్కడి ఉద్యోగులకు లంచ
ములను విరివిగ నిచ్చుచున్నారను ఆరోపణలు తరు
చుగ వెలువడుచుండెను. ఈవిషయమై బర్మా
శాసనసభ్యులగు ఆవటపల్లి నారాయణరావుగారు
తరుచుగ వ్రాయుచుండిరి. లంచముల విషయమై
ఆరోపణల గావించుట ఎంత యపాయకరమో తెలి
సిన విషయమే. వదంతిలు బలముగ వ్యాపించినను,
వీనిని రుజువుచేయుట కష్టమగును. లంచ మిచ్చిన
వారు ధైర్యముతో ముందుకురారు. తమపనులు
జరుగుటయే ముఖ్యమని వారెంచుచుందురు. రుజువు
చేయలేనియెడల, ఆరోపణలజేసినవారు కఠినశిక్ష
కు పాత్రులగుదురు. బ్రాఫిక్ శాఖకు జెందిన కమి
షనరులు క్రిలిమినరీ విచారణజరిపి, సమగ్రవిచారణ
నలుపుటకు ప్రత్యేకపు కమిటీని 1927 సంవత్సరమున
నియమించియుండిరి. ఈకమిటీవారు, నారాయణ
రావు, కోనాల వెంకటరెడ్డిగార్లు మున్నగు వారల సా
క్ష్యమును విచారించిరి. తేక్కల పుస్తకములను పరిశీ
లించిరి. లంచములను స్వీకరించినటుల పుస్తకముల
లోను దాహరింపబడిన ఇరువురు ఉద్యోగులుగూడ
విచారించబడిరి. సాక్ష్యమునంతను విచారించిన పిమ్మ
ట, పై ఉద్యోగులు తమనడతను సమర్థించుకొనుటకై
ఆరోపణల గావించినవారిపై మాననప్రభు కేసులను
దాఖలుచేయుటకు, కమిటీవారు వీరి కవకాశమిచ్చిరి.
లంచగొండి తనము విశేషవ్యాప్తి గాంచినదని న్యాయ
సాసనమువారికి దోచెను. ఇందువలన, కమిషనరు
లీ యుద్యోగులను సస్పెండుజేసి, పూర్తి విచారణ
జరుప నిశ్చయించినటుల, ప్రకటనము వెలువడినది.
వీరి నిశ్చయమువలన, ఇక ముందయినను లంచగొండి
తనము తొలగునేని, రంగూను కార్మికుల కత్యంత
లాభము కలుగును. వీరిలో పలువురు ఆంధ్రులగు
టచే, ఆంధ్రదేశ వివాహమునై శ్రద్ధవహించు టవ
సకము.

రామనం వెంకటశివుడుగారి నిశ్చయము

నెల్లూరు కళాశాల కధ్యక్షులుగనుండి, విద్యా
శాఖాభివృద్ధికై తమజీవితము నింతకాలమునుండి
యు ధారబోసిన, రాయనం వెంకటశివుడు పంతులు
గారు, తమ ఉద్యోగపదవిని చాలించికొనినటుల,
యంతకుముందు ప్రచురింపబడిన. వెంకటశివుడు
గారి నామము ఆంధ్రదేశమున చిరకాలమునుండి
వ్యాప్తి గాంచియున్నది. వీరు జనానాపత్రికను
చాలకాలము నడిపి స్త్రీవిద్యకు తోడ్పడిరి. సాంఘిక
మతసంస్కరణములపట్ల వీరు శ్రద్ధవహించుచుండిరి.
పత్రికలకు కథలు, వ్యాసములను వ్రాసి సాహి
త్యాభివృద్ధికి తోడ్పడుచుండిరి. కాని ఉద్యోగభార
ముచే వీరు తమకాలమును ప్రజాహిత సేవయందు
సంపూర్ణముగ వినియోగింపజాలకబోయిరి. వీరి
పుడు ఉద్యోగమును చాలించికొని, తమకాలము
సంతను దేశ సేవకును భాషా సేవకును వినియోగింప
నిశ్చయించినటుల వీరు కెంతయు సంతసించెదము.
వీరు సంపినలేఖను స్థలాంతరమున ముద్రించితిమి.
ఆంధ్రదేశమున ప్రజాహిత సేవకులసంఖ్య అత్యల్ప
ముగ నున్నది. ఆంధ్రదేశము సర్వతోముఖాభి
వృద్ధిని గోరుచున్నది. ఇందుకై ఎందరు తమకాల
మును వినియోగించినను, అధికమని ఎంచ వీలు
లేదు. వెంకటశివుడుగారిబోలు సమర్థులగు విద్యాధి
కులు భాషా సేవకును దేశ సేవకును బూనుకొను
చో, ఎంతటిమేలయినను చేకూరగలదు. ఇక్కా
ర్యమును నిరంతరాయముగ నిర్వహించుటకు,
వేంకటశివుడుగారికి పరమేశ్వరుడు దీర్ఘాయురారో
గ్యముల నొసగుగాత!

జాతీయవిద్య

అమెరికా యభివృద్ధికి జాతీయవిద్యయే కార
ణమని, డాక్టరు సుధీంద్రబోసుగారు కలకత్తాలో
నుపన్యసించిరి. సాహిత్యవృత్తి విద్యులకలయక
అమెరికాలో బాగుగ కొనసాగుచున్నది. హిందూ
దేశముననుగూడ జాతీయవిద్య లభించునని, సుధీం
ద్రబోసుగారు చాటుచున్నారు. కాని హిందూదేశ
మున జాతీయవిద్యను సాగించుటెటులు? విశ్వవిద్యా
లయములన్నియు ప్రభుత్వస్వాధీనమునం దున్నవి.
ఇవి స్వతంత్రించి, దేశమున కనుకూలించు విద్యా
విధానమును ప్రవేశపెట్టజాలవు. ప్రజలు స్వప్రయ
త్నములమూలమున, కొన్ని జాతీయపాఠశాలలను
నెలకొల్పినను, వానిని చిరకాలము సాగించుట
కష్టము. ధనాభావముక కారణము. రెండవకార
ణము, ప్రభుత్వవిద్యకున్న గౌరవము జాతీయవిద్యకు
లేకుండుట. ఈ కారణముల మూల
మున జాతీయసంస్థలు కృశించుచున్నవి.
విద్యార్థుల నాకర్షింపజాలకున్నవి. సుభాష
చంద్రబోసుగారు చెలివినటుల, హిందూదేశమున
జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించిన పిమ్మట,
ప్రజల కుపయోగించు విద్యను నేర్పవచ్చును. కాని
అట్టి విశ్వవిద్యాలయము స్వరాజ్యసిద్ధికి బిమ్మట
గాని, ఏర్పడజాలదని సుభాషచంద్రబోసుగారు
జెప్పిననంగతి యదార్థమనుటకు సందియములేదు.
అంతవరకును, జాతీయవిద్య విషయమై కొంత కృషి
జరుగుటకు వీలయినను, ఏజాతీయ సంస్థయు పూర్ణ
వికాసస్ఫూర్తి గాంచజాలదు.

కరవీరపీఠ శంకరాచార్యులువారి

నిశ్చితాభిప్రాయము
హిందూసంఘము, పరులను తనలోనికి చేర్చు
కొనుటకు శాస్త్ర మంగీకరించుచున్నదను విశ్వాస
ముతోనే, కరవీర పీఠ శంకరులు మిల్లరుకన్యను
హిందూమతమున చేర్చికొనిరి. ఈవిషయమై వీరి
యభిప్రాయము మారెనని, యిటీవల ప్రకటించబడె
ను. కాని యిట్టి వదంతి అసత్యమని జగద్గురువులు
ప్రకటించుచున్నారు. వీరితో కాశీనగరమునందు
మ హా మ హా పా ధ్యా య అనంత కృష్ణ
శాస్త్రిగారు వాదించియుండిరి. రెండు
దినముల చర్చజరిగెనట. జగద్గురువులు శాస్త్రాధార
మును చూపిరి. తమ ప్రత్యుత్తరమును పిమ్మట
శంకరులు అనంత కృష్ణశాస్త్రిగారు నడివిరి గాని,
యంతవరకు పంపియుండలేదు. వివాదుక్కిలి
శంకరాచార్యులవారు తమ యభిప్రాయమును
మార్చుకొనిరని వీరు ప్రకటించుట విచిత్రము. మిల్లరు
కన్య హిందువగుటయగాక, ఆమెను తమజాతిలో
జేర్చికొనుటకు ధనగారులను వారు అంగీకరించినది
ఆచార్యులువారు ప్రకటించుచున్నారు. హిందూ
మతము సంతకుచితముగాదనియు, తన నాశ్రయించిన
వారి కెల్లరకును శరణ్యమొనగుననియు ద్రువపరచి,
కరవీర పీఠాధిపతులు, మహాపకార మొనర్చిరి. వీరి
వలె ఇతర పీఠాధిపతులును కాలానుగుణ్యమగు
మార్పుల కంగీకరించుచో, హిందూసంఘ మంత
హింసస్థితిలో నుండదు.

రాజానరేంద్రనాథుగారి
సాక్ష్యపత్రము

విచారణకర్త ముందుగ అభిప్రాయము
చెలుపవచ్చునా?

నాయకులు పత్రికలు విమర్శించుట
లాహోరు, జులై 12:—రాజానరేంద్రనాథుగారు పై
మను సంఘమునకు సాక్ష్యపత్రము దాఖలు చేయబడిన ఆప
సంఘ పథ్యత్వమునకు దీర్ఘపరిచయిగనున్నారు. ఏ వ్యాపకా
ప్రయవందు వ్యాపకవిచారణకర్త సాక్ష్యము కైకొనక పూ
ర్వమే విచారణయంతయునుగూర్చి తన యభిప్రాయము చెబు
అధికారము గల్గియుండలేదు. అని డా॥ ఆం. ఎం. ఎల్. సి.
గారు పత్రికలలో వ్రాయుచున్నారు. పై సమకాలినువారు
బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి భారత జాతికిగల పంపంగమును
గూర్చినర్థ యంపజనియుండ రాజాసాహెబుగారు తమభిప్రాయ
మును వ్రాయుటయేగాక ప్రకటించిరి. ఇట్టి చర్యలబట్టి
జాడ జాతీయవాదులు కమిషను బహిష్కరణకు యెక్కు
డు తీవ్రముగ సాగించుటయే ముఖ్యకర్తవ్యమని రుజువుచున్న
దనిరి.

ట్రెబ్యూను విమర్శ

రాష్ట్రీయ పైమను ఆపసంఘ పథ్యలయముండి రురా
జానరే. ప్రజాదుగారు తమ విచారించవచ్చు విషయము గూ
ర్చియే ముందుగ తన యభిప్రాయములను ప్రకటించుట చాల
విచారకరముగనున్నదని ట్రెబ్యూనుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. వారి
ప్రకటన జాతీయాభివృద్ధికి చాల ప్రతికూలముగనున్నది. అధి
కేశస్వర్యముగూర్చియు బ్రిటిషువారు ద్యోగముగను స్థిరముగ
నుండనలెననియు వీరు గావించిన మానసం చట్టము ఆప
స్వాగతకర్తయగు లాయడు జార్జిగారైన గాని వియుండనని ఆ
పత్రిక వ్రాయుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

నర్ నీలరతను సర్కారుగారిపై
2 లక్షలకు డిక్రీ
కలకత్తా, జూలై 11—రాధాకృష్ణ చమేరుగారు
నర్ నీలరతను సర్కారుగారిపై రెండులక్షలకు శేను తెచ్చిరి.
నిన్న హైకోర్టులో డిక్రీ ఇవ్వబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బేలూరు రైల్వే విఘాతము

రైల్వేనపుకరు లీఘారహత్యలను జేసిరట!

కలకత్తా, జూలై 18:—కలకత్తాకు 7½ మైళ్లదూరము లో గత ఆదివారం యీనెల 8 తేదీ రాత్రి గండుకుప్ప పోలీసు జరుగ జూరముకొల్పినది. తట్టాలు డివిజన్ లోనున్న తల క్రిందుగా పడిపోయెను. ఈ రైల్వే విఘాతమునందు 22 మంది మృత్యువు మరణించిరి. రైల్వే అధికారులు ప్రకటించిరి. కాని యిది యంతరమును సర్వాధ్యయనము నిజముగా 200 మందికి మేగా మరణించియున్నారనియు కొన యూపిరితో నున్న వారి ననేకమందిని ఆ పోలీసుతో కలసికొని రైల్వే నపు కరుత చంపి ఆ నేక క న మ ల ను పం పి నే వచ్చి యుండిన నేరొక రైలు బండి యొక్క వాగములలో ఎక్కించుకొని వెళ్ళి యుండిరియు, ఆశంకులన్నియు యేమైనవో తెలియకుండుట చిత్రముగా నున్నదనియు, ఆరైలు ప్రమాదమున చావు తప్పి బ్రతికి బయటపడి ఒక పొదచాటున దాగియుండి ఆరైలు రైలుయందు జరిగిన యాఘాత రహస్యలన్నిటిని జూచియుండిన బర్మాన్స్ డివిజన్ కలకత్తాలోని ఫోర్మర్స్ పత్రికతో ప్రకటించిరి. ఆ అర్థరాత్రియందు యీరైలు క్రిందపడిన కొంతసేపటికి తుదిగామ్రుల సహాయార్థమై యొక రైలు వచ్చెననియు ఆరైలుయొక్క వాగములందు ఆనేకవందల శవములు ఎక్కించుకొనినవనియును కొన యూపిరితో నున్న ఆనేకమంది ప్రయాణీలును స్త్రీలను, పిల్లలను కెల్లెను క క ర ల తో చావ గొట్టి తు ద ము ట్టి ం చి ఆ వాగములలో ఎ క్కి ం చి యు ం డి న ఆ రైల్వే నొకర్లను నేను గుర్తించగలను అని ఆపీడరుగారు ప్రకటించిరి. ఈశవములలో నొందినరైలు ఎవటికివోయి యుండినో యీశవములు ఏమైయుండినో విచారించుట అవశ్యక త్రవ్వమని ఆయన వ్రాయుచున్నాడు. 800 కు పైగా మరణించియున్నాడు.

తిరిగి తెల్లవారుసరికి ఇంకొక రైలుబండివచ్చి జీవించి యున్న ప్రయాణీకుల నందరిని ఎక్కించుకొనినది. ఆరైలులోనే యీ ఆపీడరుగారు ఎక్కి పరారాజేరిరి. ఈ ఆపీడరుగారి పేరు అఫోతోఫు గోపూగారు. ఈయన ఆ పొదచాటున కూర్చుండి స్వప్నముగా యీ ఘోరమునంతను చూచెను. తెల్లవారి నువ్వారు రి గంటలప్పుడు రైల్వే కూలీలు చేతులతో త్రోవుదు పారెళ్ళుచున్నారని “యీ మిగిలియున్న వారినికూడ తుదమట్టించి వనిపూర్తి చేయుదము” అని శేకలువేయుమండగా ఆయన వింటినని చెప్పెను. తెల్లవారి రి గంటలైన తర్వాత ఇంకొక రైలు ప్రయాణీకుల సహాయార్థమువచ్చెను. మెట్టిమొదట వచ్చి నెల్లిన సహాయార్థపు రైలు సంగతిని రైల్వే అధికారులు ప్రస్తావించుటలేదు.

మేము తెల్లవారివచ్చిన యీ రైలులో ఎక్కువకై పోవుచుండగా విధ్వంసమైన రైలు ప్రక్కనుండి పోయితిమి. ఆ పుటికిని మేము యింకను 50 కే.ములు పడియుండగా లెక్కపెట్టితిమి. ఇంకను ఆనేక శవములు విరిగిపడియున్న బండ్ల క్రింద నుండగలవు. పెట్టిసిరిలో 22 మంది మృత్యువు మరణించిన రైల్వేవారు ప్రకటించుట సర్వాబద్ధము.

వారు ప్రకటించిన సంఖ్యకు 10 రెట్లు మంది మరణించిరినీను చెప్పగలను. అని ఆపీడరుగారు ఫోర్మర్స్ పత్రికతో వ్రాసిరి.

స్వకల్పత్రయను పత్రికలో అర్జునచానుగారుకూడ మరణసంఖ్య అపారమని వ్రాసిరి. విరిగియుండిన రైలులో నెక్కియుండిన బోయీలను నేను గుప్తాగారు (యీస్టు యండియన్ రైల్వే కల్లిక్ పర్సన్స్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు) ఏమైతే తెలియకులేదనియు వారి కశేబురము సంగతకూడ తెలియకులేదనియు రివీలేయను నాయన వ్రాయుచున్నాడు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

రైల్వే అధికారుల విచారణ జరుగుచున్నది

బేలూరు రైల్వే ప్రమాదము విషయములో సీనియరు రైల్వే ఇన్ స్పెక్టరుగారు విచారణ ప్రారంభించి వాఙ్మూలములను తీసికొని నాటి విచారణ చేయుచున్నాడు.

వర్మనెంటుజే ఇన్ స్పెక్టరుగారు చెప్పిన సాక్ష్యమును బట్టి రైలు బండ్ల క్రింద పెట్టబడు ఇనుపదిమ్ముల తీసివేయబడి యుండినని చెప్పిరి:— పడిపోయిన రైలుబండి నడచియుండిన రైలు మార్గముయొక్క పట్టాలనుమాత్రమే గాక ఆ మార్గమునకు ప్రక్కనేయున్న నేరొక రైలు మార్గమునకుకూడ ఆ దేరిరిగా దిక్కులు దిశయిబడియుండినని వర్మనెంటు రైల్వే నూకరింపెడింటుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. విచారణ తిరిగి రేపు జరుగును.

కార్మిక సంభవము

బొంబాయి మిల్లులనమై మహాత్మునితో సంప్రతింపు

బొంబాయి బట్టల శీత ఫ్యాక్టరీలలో సమ్మెజేసిన పని వాండ్ల నాయకులగు యస్. యం. జోషీగారితో కలిసి మాట్లాడగలందులకై జోషీగారిని మహాత్మాగాంధీగారు అహమ్మదాబాదునకు ఆహ్వానించిరి.

గవర్న మెంటువారి వద్దనుండి ఏమి ప్రత్యుత్తరము వచ్చునో చూచి జోషీగారు గాంధీగారివద్దకు వెళ్లెదరు.

అహమ్మదాబాదు పనివాండ్లు

బొంబాయి పనివాండ్లకు ద్రవ్య సహాయము చేయుట

అహమ్మదాబాదులోని బట్టల శీత ఫ్యాక్టరీలలోని పని వాండ్లు బొంబాయి బట్టల ఫ్యాక్టరీలలో సమ్మెజేసిన సమయముల సహాయార్థము తమకు వచ్చెడి రెండువారముల బలైములను యిచ్చివేయుటకు వాగ్దానముచేసిరి.

పోలీసు రిపోర్టులను

సమ్మెదారుల సభలకు రానిచ్చుచున్నారు

బొంబాయి సమ్మెదారులు పోలీసు రిపోర్టులను తమ సభలలోనికి రానియకూడదని తీర్మానించి పోలీసుకమిషనరు గారి కిదివరలో తెలియజేసియుండిరి. కాని, కమిషనరుగారు సదరు తీర్మానమును రద్దుచేయవలయునని కోరుచు కార్మికులకు వ్రాసిరి. కార్మికులసభలలో జరుగు నుపశ్చాస కార్యవ్యవహారములను గవర్న మెంటువారి కెరింగించుటయే యుద్దేశముగా యీ పోలీసు రిపోర్టులు వచ్చుచుండుననియు అందులలో రిపోర్టులు వచ్చుట కనుజ్ఞ నీయవలయుననియు కమిషనరు గారు వ్రాసిరి.

సమ్మెదారులందుల కంగీకరించిరి. కాని, తమయిష్టమైనవ్యధు తమసభలకు పోలీసు రిపోర్టులను రానియకూడదమనియు అట్టివరకుకుతోబడి యంగీకరించెదమనియుబదులుచెప్పిరి.

నింబకరుగారి కేసువిచారణ

బొంబాయి సమ్మెదారుల నాయకులగు నింబకరుగారు సమ్మెదారులసభలోనికి పోలీసు రిపోర్టులను రానియక ఆటంక పరచిరను నేరమునకు పాత్రులైరి. కేసువిచారణ నిన్ను జరిగినది.

కొందరు సాక్షులు విచారించబడిరి. కేసువిచారణ తిరిగి నేడు జరుగును. సమ్మెదారుల నాయకులగు సమ్మెదారులకుగాని సంబంధించిన కేసువిచారణలు జరుగుచున్నప్పుడు సమ్మెదారులు కోర్టుయెదుట గుంపులుగా జేరకూడదని సమ్మెదారుల సెంట్రలైజేషన్ రిండినను నింబకరుగారి కేసువిచారణనిన్ను జరుగుమండగా సమ్మెదారులు కోర్టువద్ద సమూహముగాజేరిరి.

జమ్మదుపూరు సమ్మె

జమ్మదుపూరు, జూలై 12:—ప్రజాశాంతి భంగకర మగుటచే ఆంధ్రప్రదేశ్ ముల నీయకూడదని 144 సెక్షనును యీ నగరముందు అనేకమందికి జారీ చేయుటవల్ల పనివాండ్లలో చాలమంది పనిలో చేరుచున్నాడు.

నేడు రి నేలమండి కర్మాగారములలో హాజరై పని చేయుచున్నాడు. (ఆ. ప్రెస్.)

దక్షిణ యిండియా రైల్వే సమ్మె

మద్రాసు శాసనసభ్యులు రాజీనామాలనీయవలెను

కోయంబత్తూరు, జూలై 11:—నిన్న సాయంత్రము కోయంబత్తూరు విక్టోరియా ట్రవలహాలో రైల్వే సమ్మెదారులసభయొకటి జరిగెను. పాడనూరు కర్మాగారములలోని పని వాండ్ల నేకమంది సభకువచ్చేసిరి.

కోయంబత్తూరు పొరులు యీ రైల్వే సమ్మెదారుల యెడ తమసహకారసానుభూతిని గమపరచవలయునని తీర్మానించిరి.

బొంబాయి శాసనసభ్యులుచేసిన రీతి గా యీరైల్వే కార్మికులనుజరుగుచున్న అన్యాయమునకు అధిక్షేపకారముగా మద్రాసు శాసనసభ్యులు తమసభ్యత్వపదవులను రాజీనీయాలయినని సభలో హెచ్చరించబడినది.

సమ్మెయధాప్రకారముగానే యున్నది.

తిరుచనాపల్లి, జూలై 12:—దక్షిణ యిండియా రైల్వే కార్మిక సమ్మె యధావిధిగానే యున్నది. అప్పటివచ్చు సాత్విక నిరోధము జరుగుచునే యున్నది. (ఆ. ప్రెస్.)

అఖిలభారత రైల్వే కార్మిక సంఘముహాసభ

ఈసభ తిరుచనాపల్లిలో యీనెల 18 తేదీని జరుగును. ఈసభకు హాజరుటకై వంగరాష్ట్రపు రైల్వే కార్మిక సంఘాధ్యక్షులగు ముకుందలాలు సర్కారుగారు ఖిర్గపూరునుండి నేటి సాయంత్రము మద్రాసుకు బయలుదేరి వెళ్లుచున్నాడు. మద్రాసునుండి తిరుచనాపల్లి వెళ్లెదరు.

ఖిర్గపూరులో విషమస్థితి

ఖిర్గపూరు, జూలై 12:—ఖిర్గపూరులోని బెంగాలు కాగపూరు రైల్వే కర్మాగారములోని కార్మిక సంఘమువారు యిదివరలో తమ కష్టనిష్ఠురములనుగూర్చి తమ రైల్వే కమిషనరీ ఏజంటునకు మనవిచేసికొనిరి. ఇటీవల ఈ కార్మిక సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి యగు యస్. వి. ఆర్. వాయసుగారు బర్తరపు చేరుబడిరి.

అందుచేత కార్మిక సంఘమువారు కోసాజేతులై యీ క్రింది లిఖిత వార్తను రైల్వే కమిషనరీ ఏజంటున కంపిరి.

మేము గత జూలై 20 తేదీని మన విచేసికొనిన మా కష్టనిష్ఠురములను మీరు విచారించి తొలగించుట లేదు. మీరు మిక్కిలి మా సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శిని నిర్ణేతుకముగా బర్తరపు చేసిరి. సదరు నాయకుగారిని తిరిగి నపు కరిలోనికి తీసికొనని యెడల కార్మికులందరును జూలై నెల 14 తేదీ కనివారమునాడు తమ ప్రతీకార చర్యకు తప్పక జరుప నున్నాడు. కనుక ఏజంటుగారైన తమరు తమ ప్రత్యుత్తరమును శుక్రవారం 18 తేదీ సాయంత్రం గంటలలోపుగా యిప్పించ వలయును. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

మైసూరు బంగారపు గనులలో సమ్మె

ఆరంభమైనది

రాబర్టుసకాపేట జూలై 12:—చాంపియనురీఫ్ బంగారపు గనులలోని పనివాండ్లు జీతములు హెచ్చించవలసినదిగా కోరి సమ్మెచేసిరి.

పోలీసుదళము కాపలాకాయుచున్నది. కల్లు సారాదుకాణము లిచట మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువువల్ల మూయుబ.నవి. (ఆ. ప్రెస్.)

“విద్యయందే జాతీయత

“అలవడును”

అమెరికానుగూర్చి డా॥ సుధీంద్రబోసుగారి ఉపన్యాసము

కలకత్తా, జూలై 12:—అనేకమంది ముఖ్యముగా విద్యార్థులు డా॥ సుధీంద్రబోసుగారి ఉపన్యాసము వినుటకై నేడు సాయంత్రము అల్బర్టు హాల్ నకు వచ్చిరి. అమెరికాయొక్క ఆదర్శములగూర్చి బోసుగారుపన్యసించిరి. “అమెరికాలోని విద్యావిధానము సమచిత్రము పదతులపై నాధారపడియున్నందున అమెరికా అభివృద్ధిమార్గము వట్టుచున్నది. ఇండియావలె అమెరికాగూడ అవి నీతికరముగ విమర్శింపబడు అపొహలకు లోనైయున్నది. మేయోకన్య ఇండియాలో చెడుగును మాత్రమే జూచినట్లు యూరోపియన్ యాత్రికులు అమెరికాలో నొక భాగమునే జూచిపోదురు. అమెరికావారు విశ్వవిద్యాలయ విరుదములకు లక్ష్యము జేయరు. వృత్తివిద్యలకెక్కుడు గౌరవ మొసంగెదరు. విద్యా విధానమువల్లనే జాతీయైక్యతను బడసినందున అమెరికా దేశము జయము గాంచుచున్నది. విద్యవల్లనే జాతీయతను బడసినచో భారతజాతి జయ మొంద గలదు.

నుభాను చంద్రబోసుగారు డా॥ బోసుగారికి కృతజ్ఞత తెల్పుచు వారు చెప్పినట్లు నడచుకొందుమరి. తమకు స్వంత విశ్వ విద్యాలయము చేకూరెననియు స్వరాజ్యమునుబడయుటకు యత్నించు చున్నామనియు, అది చేకూరిన పిదప యితర దేశములలో తమ జాతీయతను ప్రచారముచేయుదుమనియు నితర జాతుల మంచిని అలవరచుకొందుమనియు జెప్పిరి. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

వంగరాష్ట్రమున మరొక మహామ్మదీయమంత్రి

కలకత్తా, జూలై 12:—ప్ర బో వ. చంద్రమతిగారు స్థానిక శాఖమంత్రి త్వరలో విరమించుననియు, వాటిస్థానే నేరొక మహామ్మదీయమంత్రి నియమింపబడుననియు వదలిగ నున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

బాంబాయి సత్యాగ్రహము

బాంబాయి గవర్నరు వైసరాయితో
సంప్రదించుట

బాంబాయి, జూలై 12:- ప్రభుత్వ ఏకాదశి బాంబాయి విషయము యీ క్రింది ప్రకటనను గావించుచున్నది.
బాంబాయి గవర్నరుగారు వైసరాయితో బాంబాయి వ్యవహారమును గురించి ప్రకటించుటకు చేపు సిద్ధులగుచున్నారు. కింది వస్తువులను మూలక పట్టుమునకు బుధవారం ఉదయము చేరును. బాంబాయి ప్రభుత్వమునకు అత్యున్నతంగా భర్తవ్యక్తిగ్రహము కింది, వ్యాపారప్రతిష్ఠాపనము జేయుట యితని విధియైనను, అనేకమంది యిట్లుండి గలగజేయు ప్రస్తుత స్థితిని అపేక్షించుట కలదియగుచున్నది. వారు మూలకలో ఒక్కోజాత ప్రముఖుడు, ఆరోజులో ప్రభుత్వోద్యోగులనుండి మాత్రమేగాక ప్రజాప్రతినిధులనుండి గూడ రాయబారముల నందుకొనెదరు. ఈ పద్ధతివలన కందుకు ములనారి మనస్సులో గలిగిన అపొహు చాలమట్టుకు తగ్గి పోవుటకు సాధకారము లుండును. (ప్రీ ప్రె.)

ప్రకటన

పార్వతీపురం డి. ము. కోర్టువారి

ఫయలు O. S. 34/1927 E. P. 78/28.

వాది:- పేర్ల స్వామి.

ప్రతివాదులు:- డాక్టర్ చినశివరాజుస్వామి వగైర.

వివాదపట్టుకొనిన సామూహిక పేర్ల స్వామి యింకా సామూహికములలో యిందువారి వెంటబట్టుకొనిన పేర్లలో ప్రభుత్వేణి వస్తువునంటిన్న తూ. ప. 25 మారలు నున్న ప. 50 మారలు ఉన్న కలిగి యూనియన్ నె 946 రు కలిగి సామూహిక 4-8-0 లు యూనియన్ పన్ను చెల్లుచున్నట్లుంటిన్న ప్రతివాదుల పేరిటమై విక్రమే విక్రయ ప్రకటనలైన పేర్లంటియు అందుల అగ్రము పేరుకు సహితమైన పేర్లంటియు నివేశనముల యిందెరువు గరతులకారం పై కోర్టువారి 28-7-28 యీ జూలయినెల యిరవది మూడవ తేదీన ఏలకాబతును గాన రావలసినవారు ఆ తేదీన ఏలకాబట్ట పాడుకొనవచ్చునని యందుమూలంగా ప్రకటనచేయడమయినది.

4-7-28

కె. జగన్నాథం

పార్వతీపురం.

4952

వాదితరపున ప్రిడరు

కృష్ణా డిప్రీటు కోర్టులో

O. P. 34/28

ప్రతివాదులు:- 1. మాజీ సాగుభూమి రావు సామూహికము, 2. యాలక్ష్మీకాంతరావు సామూహికము.

యీ పిటిషన్ల కంట్రీకౌన్సెల తలు మాజీ సామూహిక రావు సామూహికగారి పేర బందరులోవున్న Imperial Bank of India లో ఉన్న shares తాలూకా మొత్తమును సదరు సామూహికగారికి వారసు కుమారుల అయిన యీ పిటిషన్లు Letters of Administration grant గురించి తమకు చేయవలసినదిగా క్రిష్ణా డిప్రీటుకోర్టులో యీ పిటిషన్లు సదరు పీనంబసన పిటిషనుదాఖలుచేయగా 19-7-28 తొలిసారి వాయదాజేయబడినది గనుక అందుకు ఆక్షేపాలు పుచ్చవారి సదరుతొలిసారి పగలు 11 గంటలకు క్రిష్ణా డిప్రీటు కోర్టులో హాజరై తెలియపరుచుకొనలేనని యందుమూలంగా తెలియపరచబడినది.

బందరు,

వేమూరి చిన్నయ్యరావు,

12-7-28.

4958

పిటిషన్ల తరపున నీతి.

గవర్నరుగారు బహువిధ జరిపిన కార్యములు

బహువిధ సత్సయవిధానము

గవర్నరు సతీమణిగారి కార్యములు

జూలై 11 న తేదీ సాయంత్రమున గవర్నరు దంపతులు బహువిధ కార్యములను గూడి పురమునది వివిధ పంసలను దర్శించిరి.

కామిరాన్ గృహము దర్శించుట

గవర్నరుగారు కామిరాన్ గృహమును దర్శించి విడుదల కాబడిన వైద్యుల సహాయమున వారిని అచ్చట గలిగిరి. ఈ సమయమున 114 పశువులుగలరు. గతసంవత్సరములో 176 వైద్యుల యావంతులుయొక్క సహాయమున బండ్రి. ఆదికస్థితి పరిశీలన గా నున్నది. పంపుమునకు చందాలు విరాళముల మూలమున 1010 రూపాయలు చేరెను. అందులో 870 మాత్రమే ఖర్చుకాబడినది. పంపుమునకు ఒకకర్మాగారమును నిర్మించుటకు విడుదలకాబడు వైద్యుల సహాయము కొన్నిగృహపరిశ్రమలను దేరుమట్టుకు యిచ్చించుచున్నారు. పనుపాడుకరము సారి క్రామిక స్థలములలో తగిన గృహముల నిర్మించుటకు, సేవలకులుంబులకు వీరిని నివాసస్థానముగా సేర్పరుచుటకు గవర్నరుగారు కోరబడిరి. అవసరమగునంతకాలమువరకు వీరి మంచిచెడ్డలను జూచుచుండుటకు పంపుమునా రోడ్డుకొనిరి.

గవర్నరుగారు ప్రభుత్వరమిచ్చున, తామి జేతమునకు విచ్చినవాటినుండియు, నీ విషయమున తామెక్కువగా శ్రద్ధ దీసికొనుచున్నామనియు, యావిషయమున వైద్యకర్మగా నేనయ్యెదమన్నవారిని తామెంతయు శానియూదుచున్నామనియు నుడిపిరి.

అలీపురం జైలు

పిమ్మట గవర్నరుగారు అలీపురం జైలును దర్శించిరి. ఇది మామూలు జైలుకంటెక్కువగా ఉన్నది. ప్రస్తుతము 2,884 జైలీదీపులుంటున్నారు. ప్రభుత్వమువారి యంత్రప్రకారము యిక్కడ జైలీదీపులకు నెలనెలకు తగ్గినపబడుచున్నది ఇచ్చటి జైలీదీపుల నడంపిపని, కన్నుపని, కంబల్ జేత, మున్నగు పరిశ్రమలు నేర్పబడుచున్నవి.

ఎల్లెక్ట్రిక్ పవర్ హౌస్

పిమ్మట గవర్నరుగారు బహువిధ మునిసిపలు ఎల్లెక్ట్రిక్ పవర్ హౌస్ ను దర్శించిరి. ఇది 11-2-27 తేదీన మునిసిపల్ పార్టీ యధీనమునకు వార్చబడినది. అప్పటినుండియు ననేక విధముల నభివృద్ధి చేయబడుచున్నది.

గవర్నరు సతీమణిగారి దర్శనము

ఈ పుణ్యకాలములో గవర్నరు సతీమణిగారు విష్ణురెయి మెమోరియలు ఆస్పత్రిని దర్శించిరి. విశిష్ట పుస్తకములో నీ క్రింది విధమున వ్రాసిరి:- "నాలుగేండ్ల తరువాత మరలనేని ఆస్పత్రిని దర్శించుటకు చాలసంతోషించితిని. ఇచ్చట జరుపబడుచున్న పరియంతయు కడుసంతోషకరముగానున్నది. ఈ యాస్పత్రికి ఆస్తి విధముల జనుమగల్గుగాక. ఇచ్చట పనిజేయుచున్న శ్రేణి దాక్షిణ్య గారి నభివృద్ధిచేయుచున్నాను."

పిమ్మట గవర్నరు సతీమణిగారు క్రాప్టెక్ట్ యొక్క ప్రధమ వార్షికోత్సవాన కిర్యతరహానెరి. భారతీయవత్తి ములుగు తమపాళ్ళు సోపానములలో నేర్పాడుగలుపుటకు గాను యాక్ట్ యు 16-4-27 తేదీన తెరువబడినది.

ఒకత్రోటనిందు

పిమ్మట గవర్నరు సతీమణిగారు శ్రీమతి గోపాలస్వామి మొదలియారు గారికి నొసగబడిన త్రోటనిందులో పాల్గొనిరి.

హాగారి వాటరువర్క్సు

12వ తేదీ యందు మున గవర్నరుగారు హాగారివాటరు వర్క్సును చేరువున తెరచిరి.

నీటిసప్లయ విధానము

బహువిధమున నీటిసప్లయ విషయమున 1912 నుండి వరకు నెట్టివిధానముగూడ దలంపబడియుండలేదు. ఆ సంవత్సరమున ప్రభుత్వమునా రసకపరిశోధనలగావించి హాగారివాటరు వర్క్సు పూర్తిగా సాధారణమునకు నిర్మించిరి అప్పుడొక విధానము తయారుచేయబడినది కాని ఆరేకారములవలన నది విడిచి పెట్టబడినది. 1928 లో వరకు నీ సమస్య ప్రభుత్వముచే విచారించబడినది. ఖర్చులలో మూడువంతులు ప్రభుత్వము గ్రాంటు చేయుటకును, నాలుగవ వంతు యునుగా

నిర్మించుటకు, ప్రభుత్వమునా రసకపరిశోధన అప్పటి నుండి యగు సానగలు రాజాగారి మూలమున నీ మొత్తము సాంతును చేయబడి 28-1-24 తేదీన కేబుల్ గావించబడినది.

నూతుల బోరింగు పనులు

పిమ్మట గవర్నరుగారు బహువిధ పురమునకు నాలుగు మైళ్ల దూరమునకును బసలపల్లి గ్రామమును దర్శించిరి. అచ్చట వర్షశయన కాళుచే నడుపబడుచున్న నూతులబోరింగు పనులంతవరకు విజయవంతముగా నున్నవి. ఒక నూతుల మాత్రమే గ్రామ ప్రజలకు చాలినంత త్రాగునీటిని నిచ్చుచున్నది. మిగిలిన నూతులు నీటి పాతదల కుపయోగించుచున్నవి.

ఒక బాలికాపాఠశాల తెరువబడుట

12వ తేదీ మధ్యాహ్నమున గవర్నరు సతీమణిగారు గవర్నరు మొట్టమొదటి కామగృహపాఠశాలను దేరచిరి. ఇందులో 165 పిండువులు, 10 క్రైస్తవులు, ముస్లిం మహమ్మదీయులు, కొందరు నిమ్మకాయలు, మొత్తము 184 బాలికలు విద్య నభ్యసించుచున్నారు.

గవర్నరు సతీమణిగారు శ్రీరాధ్యకూర్మి కొన్ని ప్రసంగములు గావించిరి మునిసిపలు పంపుమునవారల, కాసనపథిలయందును, గవర్నరు మొట్టమొదటి లయందును, శ్రీరాధ్యకూర్మి వలెనైన వారు విద్యను పొందవలెను. శ్రీరాధ్యకాలములమున నీ పురమునది శ్రీరాధ్యకూర్మి వలెనైన పంపాదంప గలరు. అని గవర్నరు సతీమణిగారు నుడిపిరి.

సందర్శనము రాయబారములు

12 తేదీ మధ్యాహ్నమున గవర్నరుగారు యాక్రిండి ప్రముఖుల సందర్శనముల నొసగిరి:- శ్రీరాధ్యకూర్మి ఎన్. నారాయణరావు బి. తమ్మిరెడ్డి జె. పి. కోటిలింగం, ఆల్బులహాయి సాహెబ్, జనాబ్ సాదాగాజ్ ఆల్బుల్ గవర్నర్ సాహెబ్ పి. శివరావు డి. బి. ఎం. గోపాలస్వామి మొదలియారు హాజీ ఆసాము సాహెబు బహదూరు ఎన్. జి. డీమగార్లు.

బహువిధ మునిసిపలు పంపుమునకువచ్చిన రాయబారము గవర్నరుగారిని సందర్శించి నీటి సప్లయ విషయమున గవర్నరుగారిలో కొన్ని ప్రసంగముల గావించిరి. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు త్వరగా కార్యరూపమున బెట్టటకు, బహు జిల్లారయలులకును, నివాసం స్థాపకయలులకును తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు నీటి సుపయోగించు విషయమున బుద్ధిచేయుచు వివాదములను పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమునా రసకపరిశోధన సాయంకాలమున గవర్నరు దంపతులు హైదరాబాద్ ను ఆస్పత్రిని దర్శించిరి.

త్రోటనిందు

పిమ్మట మునిసిపలు వైద్యుల ఎన్. నారాయణరావు గారి త్రోటనిందులో, గవర్నరు దంపతులు పాల్గొనిరి.

గవర్నరుగారు పార్టీ కేపటి యందుము (13-7-28) బహువిధ విడిచి గుంటకల్లు బోయెదరు. అనాటి రాత్రికర్నూలు చేరెదరు.

సంస్కృత రామాయణము దొరికినది

కపిలేశ్వరపురం మండలాధ్యక్ష మోటారులోనుండి ఎల రివో ఆంధ్ర కేషిటోనున్న సంస్కృత రామాయణము గారి క్రిందపడిపోయెను. ఆంధ్రము పారాయణ కుపయోగించు నదిగ కన్పించుచున్నది. గురజాడ గ్రామమునందు గురజాడ శీతారామయ్యగారి కుమారుడు రామకందరావుగారి నర్తనమున్నది. స్వంతదారులు వారివద్దనుండి తీసికొనగోరుచున్నాన.

భ. కాకుళస్వామి,

వాణ్ణిపేను తెజవారి

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల

బహువిధ కాంగ్రెసు పంపుమునా కలకత్తా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, నల్లభద్రాం పలేయగార్లు నామములకు ముదించిరి.

నీలుసత్యాగ్రహ ఆంధ్రనిర్మలధితుని విడుదల

బరంపుర, జూలై 10:- నీలు సత్యాగ్రహము సందర్భమున 7 మాసములు శిక్షపొందిన కూకట్ల జగన్నాథగారిని జూలై 21వ తేదీ విడుదల చేయబడును. ఈ సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనిన ఆంధ్రులలో పిత మొదటివారు.

(ప్రీ ప్రె.)

ఉదకమండలం, జూలై 12:—రివెన్యూ సభ్యుడు పర్
మెట్టూ శార్వత్తు మార్చి బ్యాంకు గారు నేడు మెటారడాము
మామలకు బోయిరి.

విదేశవార్తలు

పనగలాస్ సేనాని విడుదలజేయుట

విశాఖ, జూలై 11:—పార్లమెంటు సోమవారమున తన, అతనిని నిర్బంధములో ఉంచుటపై పార్లమెంటు కమిషన్ సెలక్షన్ యన్ విశ్లేషించుటచేత పనగలాస్ సేనాని విడుదలజేసిరి. ఇతనిని 1926 లో అరెస్టుజేసిరి. గ్రీకులు సర్వసామాన్యాధికారిగ ఇతడు ప్రవర్తించుచుండెను.

జానువరిలో (బిటన్ లో) దిగుమతులు 95269000 పౌనులు; ఎగుమతులు 89472000 పౌనులు జరిగెను.

లండను పోలీసు శాఖాధికారి కార్మికపక్షమువారి ఆక్షేపణ వీగిపోవుట

లండన్, జూలై 11:—బింగ్లీ ప్రభువు పోలీసుశాఖాధికారిగ నియమించబడుట కార్మికపక్షమున కిష్టములేనందున దేశీయకార్యాలయమునకు (నోయ్ ఆఫీసు) కావలసిన మడింపులో 100 పౌనులను తగ్గించవలెననిరి. పోలీసు కమిషనరు ఆధికారిగ ఉన్నంతకాలము ప్రభువులసభ దిగుప్రభువు డెయ్యపుచున్నారని హిక్కుగారు ప్రకటించిరి.

పోలీసుదళమునకు సైనికవర్గమున నియమించుట వివాదకరమని కామన్సులలో స్పష్టమగుచు దెలిసిరి.

పోలీసుదళమునకు సైనికవర్గముతో సంబంధముకొనలేదనియు మొదట వృద్ధాప్యముచేతను, విక్రాంతి గానలెనన కారణముచేతను బింగ్లీ రా యుద్ధోగము ఆక్రమలేదని రియల్ ఇంకోక యధికారిగూడ తన కావడవి ఆక్రమలేననిరియు ప్రజలకు పోలీసునందు మరల నమ్మకము బింగ్లీగారిని నియమించుటచే గలుగునని హిక్కుగారు చాల్చియుగారును సర్వేయించినదిగా సర్ జోయిన్స్ పోలీసుగా రిడిగిరి. విధితకతను కీయుద్ధోగము నీతి నుద్బుద్ధులవై తినిరి దెలిపిన పిమ్మట బింగ్లీగారు రంగీకరించిరి. పోలీసువారియం దేవో దోషమున్నదేమోయను భావములేకుండ జేయవలెననిరి. బింగ్లీప్రభువుపట్ల వ్యాయముగ ప్రవర్తించెననిరి.

హిందీకి పు కటుంబమునకు పంపునీయు విషయమై సైనికపంపున కాఖవారితో ఆలోచించవలెననిరి.

క్యాంటర్బరీ ఆర్మీబివపుగారు 80 వ సంవత్సరమున విరమించుచున్నాడు.

సైమన్ గారి రాచకీయసంరంభము

లండన్, జూలై 12:—సైమన్ గారు 27 తేదీన బయలుదేరుటకు లోపుగ సైమన్ గారు ఇంగ్లండులో ఆంతటను 15 యంపన్యాసముల నిచ్చెదరట.

చీనా జాతీయ ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక మార్పులు

శ్యాంకింగ్, జూలై 12:—సైన్యమును 500000 మంది కంటే ఎక్కువ యుంచరు. బ్యాంకు నోట్లను మాత్రమే జారీచేయుటకు జాతీయబ్యాంకును నెలకొల్పెదరు. వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక మారకపు బ్యాంకులనుగూడ స్థాపించెదరు. తేలు శాతము సెల్లివేసి వెండిశాతములను ప్రవేశపెట్టెదరు. బంగారు ప్రమాణము నవలంబించువరకు వెండినే ప్రమాణముగ పెట్టుకొనెదరు.

ఈ సంవత్సరము డిసెంబరు 31 తేదీలోపుగ దేశములో ఇవలనుండి అచటికి బోవునపుడు విధించబడు పన్నును ఎత్తివేసెదరు. ఆదాయపుపన్నును విధించెదరు. వారసత్వపుపన్నుగూడ నియమించబడును. శుంకముల స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించులోపుగ క్రొత్తజాతీయ శుంకమును ఆనలించెదరు. దీని ప్రకారము దిగుమతులన్నిటికి ఒకే పన్ను యుండును. దేశీయులు తయారుచేయు సరకులపై దేశీయులు పన్ను ఇచ్చుచున్నపుడు విదేశీయుల దిగుమతులమీదగూడ పన్నులను విధించెదరు.

స్పెయినురాజు ప్రభుత్వమును గూల్చుటకు ప్రయత్నించుట

100 మందిని అరెస్టుజేయుట

లండన్, జూలై 12:—రాజు లేనిపనుయము నవకాశముగగొని కష్టమును తెచ్చిపెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. రాజు పాలించుచు గూల్చుటకు స్పెయిను దేశమంతటను బ్రలులను బండ్లుచున్నారట. పోలీసువారు 100 మందిని అరెస్టుజేసిరి.

మొయసు స్మార్కచిహ్న భవనములను కీల్బర్గారు 25000 పౌనులను విరాళ మొసగిరి.

స్పెయినులోయన్న విదేశీయుల కంపెనీలన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు పరివర్తమునీయకనే నశిపరచుకొన్నందున (బిటన్ ఆక్షేపించుచున్నది.

గట్టపుపం దెహల పట్టమును ప్రభుత్వమువారే ప్రవేశపెట్టెదరట.

జాకవియర్సు కప్టెన్ కాలియన్ వైమానికులు లోకియో 12 తేదీని చేసిరి. నేడు కనడాకు బయలుదేరెదరు.

ఇండియాలో రోమును క్యాథలిక్ మతాభివృద్ధినిగూర్చి మెలాఫూగు బొంబాయి బిషపుతో పోపుగారు దీర్ఘప్రసంగమును గావించిరి.

మేరీపీక్యు గౌనులు చాల ఖరీదైనవినియు వాటిమీద ఒడనుకములను వేరుచేసియున్నదనియు శుంకముల యధికారులుబట్టుకొని ఆపుజేసిరి. విచారణముగిసినపిదప ఆమెగౌనులను ఆమె కిచ్చెదరు.

ఆఫ్రికాకు బయలుదేరయకుండు యువరాజు ఫ్రెంచి బెల్జియం యాధ్యరంగములను జూచెదరట.

సామ్రాజ్యముందు ఎరుమతి దిగుమతి నిర్బంధములను తొలగించి వర్తకము నభివృద్ధిజేయవలెమచున్నాడు.

నూతన నాటింగుహం కళాశాల

సార్వభౌముడు తెరచుట

కన్బ్రి, జూలై 11:—నూతన నాటింగుహం కళాశాల భవనములను సామ్రాజ్యముడు తెరచెను. సర్ జేసీబూటుగా రిభవనమునకు 180,000 పౌనుల నిచ్చిరి. ఇతడు కుంటివాడైనను పిపుమీద పడుకొని సార్వభౌముని యంపన్యాసమును బ్రాడ్ క్యాస్టు జేయుచుండ విసెనట. ఉన్నతవిద్య : శిష్యులను, ప్రకృతిశాస్త్రమునకు యభివృద్ధిని గల్గించుననియు శాగరకమును కాపాడుననియు ప్రస్తుత పరిస్థితులందు తమప్రజలకు సంపూర్ణముగ రిఫీసును, వికాసమును ఏజాతివారును లేకుండ జేయరాదని సామ్రాజ్యముడు వచించెను.

అదృష్టవంతులగు జస్టిసునాయకులు

ఉదకమండలమును 600 ఎకరములు గ్రాబుట

జస్టిసు పక్ష శాసనములలో మును రాకము ఆనతికాలమున ఉదకమండలమునందు 600 ఎకరములను ఒక అధిపతి యగునని వదంతులు పుట్టుచున్నవి. మరి ఒకరికి 10 తో 15 ఎకరములభూమి ఉండుననే దరఖాస్తు పెట్టినందువలనగాని లేక కొంచెము సామ్యుకుగాని యవ్వబడును. రాబోవు కాసన పథలో నీ విషయమునుగూర్చి ప్రశ్న జరుగుననికూడ తెలియుచున్నది. (డెలల్ ఎక్స్ ప్రెస్)

తిరుపతివార్తలు

తిరుపతి, జూలై 11:—తిరుపతి తిరుపతి దేవస్థానముల ధర్మకర్తయగు కె. ఎ. శ్రీనివాస రామానుజ చిన్నశేయర స్వామిగారు శ్రీరంగం పోవుచు నిన్నటిదినము నంజాబాద్ముల్ల మరణించిరి. ఇటీవల వర్షములు బాగుగ కురిసినవి. చెరువులలో నీరు సమృద్ధిగ నున్నది. ఇరువురు బాలురు ఒక యావతి ప్రమాదవశమున చెరువులోపడి మరణించిరి. (ఆ.ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1928 సం జూలై నెల 13-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముమ్బయిలో అత్యధికవర్షము	ముమ్బయిలో అత్యల్పవర్షము	సర్వము	ముమ్బయిలో 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు వర్షము.
కె.తె. 24 గంటలలో	కె.తె. 24 గంటలలో	కె.తె. 24 గంటలలో	కె.తె. 24 గంటలలో	కె.తె. 24 గంటలలో	
గోవాలోపూర్	89	82	...	81	— 0.9
విశాఖపట్టణం	88	83	...	55	— 1.1
కాకినాడ	94	78	...	27	— 4.7
మచిలీపట్టణము	95	82	...	20	— 5.2
కర్నూలు	90	75	0.1	7.4	+ 2.4
బళ్లారి	90	76	...	4.5	+ 1.9
అనంతపురం	...	...	...	5.9	+ 2.5
కడప	95	79	...	2.6	— 2.1
నెల్లూరు	97	81	...	1.4	— 1.8
మద్రాసు	94	77	0.1	1.6	— 1.8
కడపూరు	...	...	...	...	+ ...
నెలము	92	77	...	5.9	+ 1.5
కోయంబుత్తూరు	89	72	...	0.9	— 1.8
తిరుచనాపల్లి	...	...	...	...	+ ...
నాగపట్టణము	97	76	1.5	4.6	+ 2.5
మధుర	...	...	...	...	+ ...
పాంబర్	...	...	...	...	+ ...
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	— 0.7
తిరువేండ్రము	88	75	0.1	15.8	— 1.1
కొచ్చిన్	84	75	0.5	28.1	— 11.2
కాలికట్టు	88	76	0.1	86.8	— 11.2
మంగళూరు	83	74	0.5	46.0	— 8.5
దెంగుళూరు	85	68	...	8.0	+ 8.2
మెరీకార	69	68	0.5	28.5	— 15.4
కొడైకనాల్	66	58	...	4.5	— 1.9
కూనూర్	76	58	...	2.8	

పర్యాయము:—ముమ్బయి విస్తారముగ నున్నది. దక్షిణమున పగటివేడివి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో రాత్రి వేడివి 8 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వర్షణ:—కర్నూలులో 0.1" వర్షించెను. ముమ్బయి దట్టముగ నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

కర్నూలుకము:—కడపూరు కలుగు తెలియలేదు. నేటి యుదయము మద్రాసులో ఉరుముచున్నది ఉదయం 8 గంటలకు 15 సెంటి వానకురి సెనట. ముమ్బయి దట్టముగ వ్యాపించినది శీతోష్ణస్థితి మామూలుగనే యున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు,

పర్యాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

నీతినిధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయం ద్వారా వక్రము)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయ డిగ్రీ బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిలెటు దేశమునకుఁ బోయి యాభావలోనికిఁ బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభావలోనికి, తర్వాత నింగ్లిషులోనికిఁ బరివర్తితమైన యుత్కృష్టనీతిగ్రంథమున కిది మధురముగు నాంధ్రవచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరిభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసమీక్షితమున కావశ్యకములగు నెల్లసీతుల నానుపూర్వికతోఁ దేటగా నూటిగా నీగ్రంథము చెప్పచున్నది. క్రొనుపైజా నిండు క్యాలికోలైండు. నెల రు. ౧-౪-౦

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

తపాలుపెట్టి నెం. 212 రు, చెన్నపురి.

దత్త మండల వాసులకు విజ్ఞప్తి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, మద్రాసు ప్రభుత్వం పరిపాలనా మండలాల క్రింద ఉన్న దత్త మండల వాసులకు విజ్ఞప్తి. దత్త మండల వాసులకు ప్రభుత్వం ద్వారా వివిధ సౌకర్యాలను అందిస్తున్నందున, వారు తమ సొంత భూమిలను సరిగ్గా పరిపాలించి, ప్రభుత్వం ద్వారా అందించిన సౌకర్యాలను సరిగ్గా ఉపయోగించుకోవాలి. దత్త మండల వాసులకు ప్రభుత్వం ద్వారా అందించిన సౌకర్యాలను సరిగ్గా ఉపయోగించి, తమ సొంత భూమిలను సరిగ్గా పరిపాలించి, ప్రభుత్వం ద్వారా అందించిన సౌకర్యాలను సరిగ్గా ఉపయోగించుకోవాలి.

శ్రీబండ్ల బాపయ్య హిందూమిడిల్ స్కూలు వేటపాలెం

వేటపాలెం గ్రామపంచాయతీ క్రింద ఉన్న శ్రీబండ్ల బాపయ్య హిందూమిడిల్ స్కూలు. ఇది 15,000/- రూపాయల వ్యయంతో నిర్మించబడింది. ఇది 40,000/- రూపాయల వ్యయంతో నిర్మించబడింది. ఇది 40,000/- రూపాయల వ్యయంతో నిర్మించబడింది. ఇది 40,000/- రూపాయల వ్యయంతో నిర్మించబడింది.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం. జూలై 13-వ తేది శుక్రవారము

- ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు	మనుమల బస్తాలు	మనుమల బస్తాలు	మనుమల బస్తాలు
మనుమల బస్తాలు	మనుమల బస్తాలు	మనుమల బస్తాలు	మనుమల బస్తాలు
- ధాన్యముల వస్తువులు

కందుల బస్తాలు	కందుల బస్తాలు	కందుల బస్తాలు	కందుల బస్తాలు
కందుల బస్తాలు	కందుల బస్తాలు	కందుల బస్తాలు	కందుల బస్తాలు
- నూనె వస్తువులు

నూనె బస్తాలు	నూనె బస్తాలు	నూనె బస్తాలు	నూనె బస్తాలు
నూనె బస్తాలు	నూనె బస్తాలు	నూనె బస్తాలు	నూనె బస్తాలు
- చిల్లర వస్తువులు

చిల్లర వస్తువులు	చిల్లర వస్తువులు	చిల్లర వస్తువులు	చిల్లర వస్తువులు
చిల్లర వస్తువులు	చిల్లర వస్తువులు	చిల్లర వస్తువులు	చిల్లర వస్తువులు
- ఇసుకలు

ఇసుకలు	ఇసుకలు	ఇసుకలు	ఇసుకలు
ఇసుకలు	ఇసుకలు	ఇసుకలు	ఇసుకలు
- నూలు

నూలు	నూలు	నూలు	నూలు
నూలు	నూలు	నూలు	నూలు
- దూది

దూది	దూది	దూది	దూది
దూది	దూది	దూది	దూది
- లోహములు

లోహములు	లోహములు	లోహములు	లోహములు
లోహములు	లోహములు	లోహములు	లోహములు

GOVERNMENT OF MYSORE.

The Mysore Dasara (All-India) Exhibition 1928 will be held in October in its permanent buildings at Mysore. Good display of artistic, industrial, agricultural, economic and other products. Free supply of Electric Power for machinery and other demonstrations. Fine opportunity for advertisement, business and study.

For prospectus, space and other particulars apply to:

THE SECRETARY,
Mysore Dasara Exhibition,
Mysore City.

మాన సకల సినిమాత్రాలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలసలభము! (ప్రస్తుతపు ప్రత్యేకము) గుణముధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వెళ్ళుకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంధ్యము, అలిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పొర్రములు, శీర్షము, శ్రేష్ఠ, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా: (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

బాధ్యత సత్కారము

ప్రభుత్వమునకు గాంధీమహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము

(నన్నటి సంచిక తరువాత)

“అందరకు గాంధీ తానిదివరకు చెప్పినదానినే యిప్పుడు గూడ పురిచియున్నాడు. అదిగూడ పత్రికమునకు కొంత తక్కువయే అని యిప్పుడుగూడ తెలుపుచున్నాడు. 42,293 యకరములేసివలె. దానికి పరిశీలించి తిరస్కరింపబడినట్టియు పరిశీలనపడనట్టియు యకరములనుగూడ చెప్పవలెను” అని డైరెక్టరు వ్రాసెను. దీనిని మేము నమ్మవలెనట. ఇది కేవలము మా స్వాగతము. ఏదేమైనా మొత్తము అంతలాగే గూడ తిరస్కరింపబడవలసిన లెక్కలు చాల చెప్పబడెనని తాలూకా ప్రజలందరూ తెలుపుచుండగా నితడిలుల వ్రాయటం కడుసాహసము. హాళిపర్తి మాటయేమి? వలదులో 100 కి 55 యకరముల వంతు ననువనకుండులా 100కి 59 యకరములవంతున హాళి కవులు పుచ్చుకొనిరి. వనకుండులా వ్యవసాయముగూడ చేయుచున్నారట. అని డైరెక్టరు వ్రాసెను. రాజీవరాజు ప్రజలు హెచ్చుగానన్న ప్రాంతములలో భూములలో హెచ్చుభాగము నడ్డి వ్యాపారాలను సాహసకాండలవలె మెయ్యున్నది. అట్టివారైతే మన కేము నందున్న భూములు విస్తారముగా పరభాష లేక కలిపడం ప్రాంతమునకు చేరిన గ్రామములలో నుండగా బానిస వివరంపక రాజీవరాజుల ప్రాంతమునందలి కొద్ది మొత్తము భూములను మాత్రమే యేల వివరింపవలెను? హాళి పద్ధతిగూర్చి యాయుద్యోగి వ్రాయటం తాతన దగ్గుల సేర్వబానుటవలెనే యున్నది. నాకు దీనిగూర్చి బాగుగా తెలియును. హాళి సహాయముతో సాగు చేయబడు భూములన్నిటిని కవులు దాడలవలన (యజమానుల కాని వారు) సాగుచేయటం భూములగానే భావించునెడల బాధ్యత తాలూకా అంతటిలోను పరిమిత వ్యవసాయదారులొక్కడను గూడ లేదనియే శేను ప్రసంగంప గలుగుదును. సాగు బడి రోజులలో ఒక యకరము భూమినిగాని అరయకరము భూమినిగాని సాగుచేయునట్టి చిన్న చిన్న సాగుబడిదారులలో గూడ తన హాళిల (పాతల్లు) సహాయముతో ప్రక్కభూముల యజమానుల సహాయముతో లేక వారి హాళిల సహాయముతో బడయని వారొక్కరైన ననువరని శేం డైరెక్టరు తెలుపుచున్నాను. అంతమాత్రముచేత వారు వ్యవసాయదారులు కారని యనవలసినా? 26 యకరముల భూమిగాని అంతకంటె హెచ్చు భూమిగాని యున్నవారుగూడ వ్యయముగానే వ్యవసాయము చేయుదురు. లేనిచో కొంత భాగమును యితరులకు కవులు కిచ్చి కొంత భాగమును తాము సాగుచేయుచుందురు. అని యాయుద్యోగి వ్రాసెను. వ్యవసాయదారులు కాని వార, అని శేను పేర్కొనిన న మిక్కిలి కొద్దిమందిగూడ వ్యవసాయదారులే అని నా వాదమునే యీపై విషయముగూడ బలపరుచుచున్నది. గుమాస్తాలు, ప్లల్లులలో పనిచేయువారు వర్తకులు మున్నగువారు తమ భూములను కవులు కిచ్చెదరు. అని డైరెక్టరు వ్రాసెను. మొత్తము వీరి సంఖ్యయెంత? వీరి సంఖ్య చాలతక్కువ. అదిగాక వీరు వ్యయముగా వ్యవసాయము చేయుచున్న నువీరి కుటుంబములలోనివారే యెవరో కొందరు వీరిపక్షమున వీరిభూములను సాగుబడి చేయుచుందురు. వడ్డీవ్యాపారము చేయువారు యితర ప్రాంతములకు వెళ్లినవారు మున్నగువారెవరో మిక్కిలికొద్దిమంది కవుల బాధ్యత తాలూకాలోని ప్రజలు భూవన్యంధియును వ్యవసాయదారులే. వారు వివేకముతోను వివరవ్యయముతోను కష్టపడి వ్యయముగానే వ్యవసాయము చేయుచుందురునట నిశ్చయము. వారి కుటుంబమునే యిప్పుడు దొరతనమువారి కనులకు దుర్బలములుగా కనబడుచున్నది. ఇప్పుడు తాత్కాలిక దేశమువలన స్వాధీనముగా వివేకమును గోల్పోయిన “రయతులు విస్తారముగానుండు (రయతువారి) రాష్ట్రములలో కవులు కియ్యబడు భూమి మిక్కిలి కొద్దిగానే యుండును. దానిలో సగము హెచ్చు మొత్తములకు కాలక్రిత్యబడనిదిగా నుండును,” అని ఆహుదునగర కలక్టరుగా నున్నపుడు తెలిపెను. డైరెక్టరు అడిగిన కొన్నిచిట్లు ప్రశ్నలకిక సతదుశోధనప్రకారము “స్వప్రముగను సంక్రమముగను” ప్రభుత్వరముల నియంత్రణని యున్నది.

ప్ర. (1) వ్యవసాయమువలన వచ్చిన లాభమును శిస్తును నిర్ణయించుటలో చేర్చవలెనా? అక్కరలేదా? ఉ. చేర్చగూడదనియే శేను స్పష్టముగా తెలిపెదను. “భారతదేశమువంటి దేశములలో వ్యవసాయదారులలో మిక్కి

ననాపథిక భారనిఘంటువు

మూలకలయొక్క 85000 సంఖ్యకలబ్రతులకు తెలుగు అక్షరాలు కలవు. క్యాలికోలైండు వెల రూ 3-4-0 లు. “భన్వదీవిక” ఇందు సమస్తజాతిజనులు కుడిచేతి భస్మములుచేయు యాశాని ఆయుర్వేదవిధానముగలవు. తులు 1-కి రు 500 కిమ్మడుగల భస్మముగూడ గలవు. క్యాలికోలైండు వెల రూ 2-0-0 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి. 2454-1323

లి హెచ్చుమందికి భూమి మిక్కిలి కొద్దిగానుండును. భూములు కొద్ది మందికి మిక్కిలి విస్తారముగను హెచ్చుమందికి చాల తక్కువగను యుండుటవలనను, భూములు కవులకు పుచ్చుకొన గోరువారు మిక్కిలి హెచ్చుమంది యుండుటవలనను శిస్తుల విషయమున పోటీ చాల అధికముగ నేయుండును. అందువలన భూములయజమానులు వ్యాయముగా రావలసిన నిస్తునుమాత్రమేగాక పెట్టుబడిసామ్యమీద అత్యధిమగు వడ్డీనిగూడ తీసుకొనుచుండును.” అని వెతుకనొక అగ్ని కల్పరలు డిప్యూటీ డైరెక్టరు నడిపెను.

ప్ర. (2, 3) లాభమును నిర్ణయించుటలో వ్యవసాయదారుని జీవనమునకును వ్యయమునకునుగూడ భూములవలననులూనుండి వివరములవలెనా? అట్లులేనదానికీ నిర్ణయమెట్టి? లాభము శాధారణముగా గోనవలెననియే ప్రతిపత్తిరమును పంటల కొత్త కాలమునకును శిస్తులవనూలు కాలమునకును మధ్య పనులను ప్రొత్తగా నిర్ణయించువలెనని సభిప్రాయము లేదా?

ఉ. వ్యవసాయమువలన లాభము అనువాక్యములాండు రివిన్యూకొడులో నున్నది. అనగా నికరము ఆదాయమిదే (వెలు) అర్థము. నికరము ఆదాయమపై పన్ను వేయుపద్ధతి పెక్కుకలబ్రతుల అనుభవమునుబట్టి నూ బానిస బాగుగా నభ్యసించినవారు చేసినవిధములనుబట్టి యుండునని డైరెక్టరు తెలిపెను “నికరము ఆదాయము శాధారణముగాని విధింపబడిన భూమిపన్నీ చాల వ్యాయమైనది. అందువలన పాలకులకు ఆదాయముగూడ అధికముగ లభింప గలుగు” అని పట్టిక ప్రామాన్య ఆదాగ్రంథమునందు బాష్టబలుల వ్రాసెను. ఈవిధరాదాయమును నిర్ణయించుటలో అని డైరెక్టరు రిపుడడుచుచున్నాడు

(2) సంఖ్యప్రశ్నకు వ్యవసాయదారుని జీవనవ్యయములన్నిటిని వివరములవలన నవసరములేదనియే శేను స్పష్టముగా చెప్పుచున్నాను. వ్యవసాయదారుల ఆర్థికస్థితినిగూర్చి విచారణ చేసినపుడు మాత్రమే జీవనవ్యయమునుగూడ లెక్కించుట వ్యాయముగనుగాని యిప్పుడీవిషయము మన కప్రస్తుతము నికర ప్ర ఆదాయమును నిర్ణయించుట అంతకష్టమైనదిగానని చెప్పపురిలో అమలులోనున్న నెటిలుమెంటు పద్ధతులవలన వ్యయముకాగలదు. చెప్పపురిలో నెడుకటి 20 యేండ్ల దామాషాదరలనుబట్టి వానిలో కొంత తగ్గించి మొత్త ఆదాయమునకు సగము కిమ్మడు కట్టెద. ఆ మొత్తములో వర్తకల లాభము విశ్రయస్థానముల దూరము నున్నగు వానికొరకు 100 కి 10 మొదలు 27 వరకును వివరములవలన మిగిలిన మొత్తములో గయోలభూములు అసామ్యమైనదలయున్నగువానివలనకలగునట్లు ముక్తము క్రింద మరల 100కి 6 1/2 మొదలు 25వరకును వివరములవలనను, అట్లులేనివలన మొత్తములో భూసారమునుబట్టి నిర్ణయంపబడినట్టిని వ్యవసాయ వ్యయములకున మొత్తముక్రింద మరికొంతసొమ్ము వివరములవలనను, అనగా విత్తములఖరీదు, శకువులఖరీదు, పువకరణముల వెల మొక్కలనాటుట, పాలముయెరువు, పరివాంధ్రము కూలి మున్నగు వాని కైన మొత్తములు మున్నగు వానిని వివరములవలనను, ఇవన్నియు పోగా మిగిలినది నికరము ఆదాయముగాను దానిపైననే ఆధారపడి వస్తులను నిర్ణయించెదరు. అని ఇంజీరియలు గెజెట్లలో నున్నది.

సిస్తులను బట్టి భూముల ధరను నిర్ణయించుట అందరకుంటే అద్భుతమేదానికి సాధ్యమైనదిగాని చివరకాలము ప్రభుత్వోద్యోగులు స్వార్థ స్పృహ గారెటు మరేకరుగాక అంటి వారి కెరికిని సాధ్యము కాలేదు. అదర్థమును ప్రభుత్వ విధానమునకు సమర్థించుటకు సిక్కిము గారు శే డెట్టి ప్రగల్భముల నైనను పలుకవలసిచ్చినను 1924 లో నట్లు పలికియుండలేదు. “భూమినికరము ఆదాయమునుబట్టియే పన్నును నిర్ణయింపవలెను. వ్యయముగా పరిశోధనచేసి ఒక సస్యము మెట్టుపంటను తెలుసుకొనవలెను. సింధు దేశమునందు నెటిలుమెంటు జరిగినపుడిటులే చేసిరి. ఒక యకరము భూమికి ఒక రకమునవ్యయ యెంతవంటి పండునో నిర్ణయించి దానికి పిమ్మట కట్టిరి. దానిలో సగము భూమి యజమానికేవలపు నికరము ఆదాయముగా భావించి ఆ సగముపై 100 కి 40 వంతుల వరకు పన్నుకట్టుచుండిరి. ఇది వ్యాయమైనపద్ధతి. ఉత్తర సింధుదేశమున జరిగినదాదా, సాదరు కోటలలో నెటిలుమెంటు జరిగినపుడు గూడ యా

పద్ధతినే అవలంబించినటుల యెటిమల ప్రకటించబడిన అచటి నెటిలుమెంటు రిపోర్టులలోగూడ నున్నవి. వంటవర తెలిసినపుడు దానిలో 100 కి కొంతవంతున పన్ను నిర్ణయించవలెనని యీ పద్ధతివలన శీర్ష్యమవున్నది. అని 1924 లో సిక్కిము గారు నిష్పాక్షికముగా నుడిచిరి.

“వ్యవసాయపుపన్నును నిర్ణయించుటకు వ్యవసాయము వలన కలిగిన లాభమే ముఖ్యధారముగా నుండవలెను” అని గారెటుగాను బొంబాయి లాండురీవిన్యూ ఆసెనుమెంటు కమిటీ వారి ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చెను.

వ్యవసాయలాభము శాధారణముగా గొనియే దొరతనము వారుగూడ 100 కి 20 వంతున పన్ను శీర్ష్యమవుచున్నాడు. “జయకరుగారు శిష్టధర్మమీద గాక భూమిపరలపై శాధారణ డుటతో దొరతనమువారి పుత్తరువుల నతిక్రమించెను” అని డైరెక్టరు వ్రాసెను. “80 యేండ్లక్రితము నెటిలుమెంటు జరిగిన పిమ్మట బాధ్యత తాలూకాలో వ్యవసాయపులాభము 100కి 20వంతునకంటెనుగూడ పెరిగిమైనది. ఆ లాభములో దొరతనమునకు వంతులనుగాని 100కి 20 వంతునపన్ను వేయుటలో ఆ వ్యాయములేదు” అని గవర్నరుని నిర్ణయించెను. ఈ క్రిందిగా దొరతనము వారు లాభమును నిర్ణయించగలిగిరి. అని గూడ డైరెక్టరు వ్రాసెనుగాని రావు సాహెబు దామాషాయి దేశాయిగారికిని గవర్నరుకును జరిగిన పుత్తరములవలన లేచుచున్నకధ పరిమితిగా నున్నది. లాభమునుగూర్చి దొరతనమువారు చేసినవిధములు చాల పొరబాటు జరిగివది. ప్రజలందరూ ఘోష పెట్టుచున్నాడు. నికరపుటాదాయమును స్వతంత్రముగాను సరిగాను గణించిన దేశారాధకులగూడ పన్నును హెచ్చుచేయుట కెట్టి ఆధారమును లేదని నిరపరచిరి. నిష్పాక్షికముగను స్వతంత్రముగను విచారణ చేయుటకు తగిన యేర్పాటు జరిగినచో దేశారాధకుల కనుపద్ధతున్న లెక్కల నన్నిటిని మాపుటకు సిద్ధముగా నున్నారని శేను మరల తెలుపుచున్నాను.

ఇండియన్ టాక్సేషను కమిష్యనరీ కమిటీవారు తెలిపిన విషయము వేరుగా నుండగా మరియొకదానిని వారి నిర్ణయముగా డైరెక్టరుకు చూపించుచున్నది. ఇది పొరబాటు. “సాను సరి విలువ ను బట్టి యెటు మైన నెటిలు మెంటు చేయుచుండవలెను. మెట్టుపంటధరలో వ్యవసాయ వ్యయముల కూలీలైన వ్యయము వ్యాయముగ రావలసిన రాబడి మున్నగువానిని వివరములవలనను, ప్రతి రాష్ట్రములోను ఏకపద్ధతిని యా విలువను నిర్ణయించుటయే నెటిలుమెంటు ఆఫీసర్ కిలుపైని ముఖ్యవిధిగా నుండవలెను” అని యిండియన్ కమిటీవారు వ్రాసెనుండగా “శిష్టధర్మపై శాధారణములయే వ్యాయమైన పద్ధతి. ఇదియొక్కటే ఉత్తమమైనది” అని యిండియా కమిటీవారు వ్రాసిరి యిప్పుడు డైరెక్టరు ప్రకటించెను.

100-కి 25 వంతుకంటె హెచ్చుగా నన్నడుకు విధింపగూడదని గూడ యిండియా కమిటీవారు వ్రాసెనుండిరి. ఆ విషయమున యుద్యోగి యీ విషయంలో తెలుపనేలేదు. ఈ సంగతులలో అల్పసంఖ్యాకులు తెలిపినదానినే డియరెక్టరు పేర్కొనెనుగాని అధికసంఖ్యాకులు తెలిపినదానిని పేర్కొనలేదు. దీని కేమ కారణము? అల్పసంఖ్యాకులందరూ ప్రభుత్వోద్యోగులే. వారిలో గారెటుగా కొరకు. మన అందరకుగానుగూడ నొకరు గారెటు గారి వ్యక్తి అభిప్రాయము భిన్నముగానున్నదని శేనైకి తెలిపియుంటిని. దొరతనమువారి వాదము నిరాధారమునటు ప్రభుత్వోద్యోగుల అభిప్రాయములే శేనీపైని వివరించియుంటిని. తమ పద్ధతి వ్యాయమైనను ఆ వ్యాయమైనను ప్రజల ప్రతిభులవనము అది కొంతయుతమును ధర్యమైనను గూడ కరణముగ నడుగదొక్కుటకే దొరతనమువారు నిశ్చయించిరను విషయమును మరుగుపరచుటకు వారిక ప్రయత్నించగూడదు.

(నంగుండుండియా. 5 7 28)

నెగరొగము, పక్షవాతం, చెముడు చికిత్సకులు డాక్టరు అగస్త్యేశ్వరరావు బాపట్ల (గుంటూరు జిల్లా.)

వృత్తాంత చట్టము

తా.డి.వ.త్రి

(సర్వోదయ శిక్షణ)

కలరా

జూలై 11-న అలసానిలో నేమత్ర మహామలర
లేరు. తీవ్రముగా సున్నదనియే చెప్పవలెను. గతవారము రోజును
డి 2 నుండి 10 మందికి తరచుగా పుట్టుకొని, ఇప్పటికి
దాదాపు 50 మందికి పైగానే తగిలినది. మునుగు 20 మందికి
పైగా ఆహుతి అయినారు. ఇకను మూడు లేక నల్లని లా
పొట్టున బెట్టుకొనుచున్నది. కన్నె, జేడ్లకు బోవుకానున్న పిల్ల
లనే యెక్కుడుగ గొనిపోవుచున్నది. మున్నీపుట్ అధికారులు
ఈవ్యాధిని ప్రతిఘటించుటకై ప్రత్యేకపు నిబ్బందిని ఇడియరకు
యేర్పాటుచేయునంతవఱకు బహువిధముగా జిల్లా హెల్త్ ఆఫీసరు
గారు వచ్చియుండిరి. కొంతమందికి కలరా క్రిమియమును కలుపు
చేయుచున్నాడు. అక్షీకాంతరావు గారు తువ్వకము వచ్చునా
రందరికి ఉచితముగ కలరా మందుల నిచ్చుచు సహాయముచేయు
చున్నారు. పి. రా. శ్రీ. గొండ్ల లక్ష్మయ్య శ్రేష్ఠిగామకూడ
యొడిసెమునుండి కలరా మందు వుచితముగ నిచ్చుటకు ఏర్పాటు
చేసియున్నారు. పీఠికోడుగ వ్యాధినిగట్టి అధికారులు ప్రత్యేక
కనీబుంది యేర్పాటుచేసి, కిక్కులలో తిని కలరాదే బాధ
పడువానికి మందులను యిచ్చుట యేర్పాటు గావించినది.
ప్రజలకు చాల అనుకూలముగనుండును. ప్రజలతో యిప్పుడున్న
చితి కొంతవఱకు తగ్గును. విద్యార్థులలో బైటపూజనంకి వచ్చి
వారందరు తమ గ్రామములకు బయటపడెను.

కొద్దికొద్దిగాగ విద్యార్థుల అభివృద్ధిచే ప్రామాణ్యము
లయొందునవచ్చును.

కాలమానము

ఇటీవల మరల 2 వరుసలకు పైగ వర్షమువడితి. రైతు
లు విత్తనములు వేయుచున్నారు.

భారతమహిళామండలి-బెజవాడ

విజయవాడ పురపాలకసంఘమువారు బెజవాడలో
స్థాపించబడిన భారతమహిళామండలికి మునుగు 2800 చురపు
గజముల ఫలమును అందులోని భవనమున కాళ్ళెత్తుకొని యిచ్చి
నారు. ప్రధమ యివ్వబడిన తిండి పేటలోని భవనమున
6-7-28 వ తేదీన మండలి భవనములో జరిగినది. పురపాల
దలి ప్రమాణురాంధ్రుల చాలమంది స్త్రీలు సహాచర్యముగా
జయప్రదముగ వాటిసభ జరిగినది. కవయిత్రులను శ్రీమతి
గుడిపూడి ఇందుమతి చేరినారు ఆంగ్లభాషావ్యాసం
పుస్తకములతో సభావారంభించినారు. శ్రీమతి జానకి చంద్ర
గారు అధ్యక్షతవహించినారు.

తమకు కాళ్ళెత్తుకొని వాసము
యేర్పరచినందులకు పురపాలకసంఘము
వారికిని, కలెక్టరుగారికిని, గవర్నమెంటువారికి, వందనములు
చేయుచు తీర్మానములు జరిపినారు. విజయవాడ నివాసాలకు
పోద్యములుబందగిని సభ్యురాంధ్రుగ చేరవలసినదని శ్రీమతి
జానకి రాజగోపాల ఆయ్యంగారి కన్య హెచ్చరించినారు. భాగ
వత పురాణ కాలక్షేపచాడులతో కొంతకాలము గడువబడినది.
కాలికలు ముందు మధురగానాడులే సభ్యుల నోలలాడించిరి.
కొంతకాలము కాలికలు మొదలైనవారు అబద్ధములచే సభ్యుల
శాసనంధరచిరి. జయప్రదముగ సభ ముగిసినది

ఈ మండలి విజయవాడ పురస్థానంలో నూతనోత్సా
హము కలగజేయుచున్నది. స్త్రీలు తమ అభ్యుదయమునకు
నూతనవాతకములు కలుగుచున్నవని మిగుల ఆనందించుచున్నా
రు భగవంతుడు యీ మండలిని ఆశీర్వాదించి సేకస్థాయిగా జే
యుగాత.

(ఒక విలేఖరి)

వగుళ్లకు తెలము

డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాళ్లు, అజిలేతులు, చర్మముకారకములను, కిరీ
లిమిలను పగిలినకాయలయను, జిలపుట్టుబయలు పంథవించును
ఈ తెలమును రాచిని పగుళ్లు మాని జిల పోయి మంచినరకము
రాగలదు. కగుళ్లకొప్పియనయమును. స్వల్పక్రయము.

అన్నారాజునం డిపో, బొంబాయి-మృదాను

సువాసనగలది — పరిశుభ్ర
మొనర్చును. చర్మమును కాపాడును.
టాయిలెట్ తదితర పనులకు పయోగించుటకు అనమాన
మైన ఖ్యాతిగాంచియున్నది. అమితోష్ణమును తగ్గించును.
రైట్స్ కోల్ టార్ సలుగుపిండి కూడ కలదు. ఉపయోగించి చూడుడు.

వార్తల్ని, ఆంధ్రరత్న నిధులు

ఆంధ్రసోదరుల కొక విజ్ఞప్తి

భారత భావిభాగ్యవంతులను సహజముగా వార్తల్ని
ధర్మ సామ్రాజ్యమునందు ప్రజలభవిమనుచుండు బాధ లవలెమి
తనులనియు వారికి భారతీయులై యున్న సానుభూతి జాపవల
యనని మహానామక లంకలును వేలవలెనున్నాడు. మఱి
యొకప్రక్క వార్తల్ని దేశమున కమితరులును కలగజేసిన
ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారి స్మారకనిధికి ధనము ప్రోగు
చేసి సుప్రసిద్ధాంధ్రభాషావలదు దుర్గావిలాసమున మున్నానే
యూచించి.

ఈ రెండుధర్మములు శత్రుత్వములై యుండుటచేతను
ప్రకృతిధర్మము వీని విరుద్ధమున ప్రస్తుతము శ్రేష్ఠహింస
లని యుండుటచేతను క్రిందకావలెనుబోవు సభ్యులగుంధము
లలోపచ్చిన సామ్రాజ్యధర్మము రెండుసంధులను సమముగ
పంచిపెట్టు దుద్దేవుని కావచ్చును. వీరిని గొప్ప ప్రతివాదు
ను దానభాగియును. మొత్తపు పాత్రములు తెలుగునెడల నిధి
డిక్టేటికి 118 రూపాయలు చేరునట్లు ఇంచనా వేయబడియు
న్నది కావున ప్రత్యేక రాష్ట్రధర్మ సామ్రాజ్యమున వాళ్ళొక్క
నెట్లునుగొని సాసంకల్పమున శ్రేష్ఠత్వ వన సమమున్నాడు.

1 నెల వాయిదాలోపల నెత్తనము చేసిన దావాగూర్చి ప్రకా
రము సగముసామ్రాజ్య వార్తల్ని నిధికిగాని సహాయము
ను, సగముసామ్రాజ్య ఆంధ్రరత్న సభ్యులగుంధము కార్యవర్గ
శ్రీ జోధారక కాశీనాథుని సహాయమున గృహ
'వంద్రాల్ని' కుటుంబమునకిది బ్రహ్మ సేవకుడనై యున్నాడు.

గృహముల వివరము:—తెలంగాణ సెంట్రల్ కాలేజీ
తెలుగు పండితులగుండి భక్తివిజయవ్యాసేశ్వర ఆంధ్ర
రత్న కీ. శ్రీ. లెన. శ్రీమ. కా. పరమను జియ్యుట
నూరికృత స్త్రీకళా. ల్లాంసి.

0-8-0
" మానుషధర్మము. 0-4-0
మల్కొత్త, రాజయోగి 0-12-0

పొట్టిజేతరు—మూడునుచేరి— 1-4-0
మాత్రం

చిరువాడు:—బాలకవి రామనాథ భాష్యవాద్యులు.
9. తుందారస్థ్రీలు; జి. బెంగళూరు కంటోన్మెంటు.

గోనంరత్ననిధి-ఏలూరు

6-7-28 స.ల. తేదీన, ఏలూరు గోనంరత్ననిధికి
రు 1940 సంవత్సరమునందుల సభ్యులరాపాయిలు ధర్మము
కాళ్ళెత్తుకొని మ.రా. శ్రీ, పోలికెట్టి గోపాలకృష్ణయ్య కంపెనీ
వారుయిచ్చి, మ. పోలికెట్టి గోవిందరావు, పోలికెట్టి వెంకటే
శ్వర్లు, పోలికెట్టి సరమయ్యగారి భార్య మహాలక్ష్మి, తులబందు
నుబ్బయ్యగార్లు సలుగురిని కాళ్ళెత్తు ధర్మకర్తలుగా చేర్చించిరిని
సంతోషముతో తెలియపరచుచున్నాము. ఇందుకు వారికి
వందనములు. ఇప్పటికి యీ సమితియందు పయవారితో 16
వదనాదులగు కాళ్ళెత్తు ధర్మకర్తలు [రు 1000 ల వారలు] కలరు.

మద్దల వెంకటచిన్నరాజు

కాళ్ళెత్తు ధర్మకర్త

బొంబాయి, జూలై 12:—సంసారమునందలి ప్రజల
కష్టసుఖములను తెలుపుటకు ఇంగ్లాండునకు రాయనార మంప
భారత సంసారాధీశుల ప్రజల మహాసభ కాగ్యసంఘమునారు
నేటి డినమోక తీర్మానము గావించిరి. (అ.పె.)

పెరవలి (తెలుగుతాలూకా)

ది 9-7-1928 స.ల. రు. తేదీన పెరవలి గ్రామ పంచాయతీకి పంచాయతీదార్లు ఎన్నిక పెరవలి ఫీల్డర్ గ్రామ
పురస్థానమునామక జనగణన అయిడి వ్యాపకర్తగాని
వల్ల పెరవలి లోకలోకండు సత్రిమవద్ద మధ్యాహ్నము 4
గంటలగు జడపబడినది. సదరు ఎలెక్షను గ్రామములోనుండు
అన్ని వాతులలోని ప్రమాణులను వచ్చిరి. ఎలెక్షను జడపబడు
నుండు తెలంగాణలో ముఖ్యులగు నాగిరెడ్డి రామయ్యగారు
యీ విలేజి పంచాయతీ బోర్డుయొక్క యుద్దేశములనుగూర్చి
ప్రశ్నించిరి. శ్రీ నూపరులై జరిగిన సభలముగచెప్పిరి.
దులన యీ పంచాయతీ బోర్డులపను గ్రామమును లాభించ
గలదని యావననంది గ్రహించి బహు శాంతముతోను వికవ
త్వముతోను కార్యసానుకూలమే ప్రధానముగానెంచి ఎలెక్షను
జరిపినారు.

సదరు పెరవలి పంచాయతీకి యీ క్రిందివారు పంచాయతీదార్లుగా నెచ్చుకోబడిరి.

1. కందిరాజు పే. రాజుగారు
2. అజ్జురపు వెంకటాచార్యులు
3. పెండ్లాల రామచంద్రారావుగారు
4. ధైరాజు రామరాజుగారు
5. పెరులూరు బండరత్నంకాని
6. నాగిరెడ్డి రామయ్యగారు.
7. మాత్యాల వెంకన్నగారు
8. అంల తిమ్మయ్యగారు
9. బుద్దని నుబ్బారాయణగారు
10. అంల వెంకటరామయ్యగారు
11. పంపన నుబ్బయ్యగారు

(ఒకవిలేఖరి)

అదృష్ట మెదురుచూచుచున్నది.

"సెక్స్ పెరల్" ను కొని
రు 55,000 బహుమతులలో గెలుపొందుదు.
మొదటి బహుమతి రు. 20,000
రెండవ " " 10,000
మూడవ " " 5,000
మరి 210 యితర కొక్కపు బహుమతులు.

రు 1000 బహు||లు 5 రు 100 బహు||లు 25
రు 500 " 5 రు 50 " 50
రు 200 " 25 రు 25 " 10

"సెక్స్ పెరల్" 30-6-28 వ తేదీ తదుపరి

నివాసీతులైన ప్రతిమానపుడును, స్త్రీయును నేనించ
దగినది. అది ఒక సభ్యునిచే తయారొనర్చబడిన అమూల్యుప్ర
సాదము. నోటితో వేసుకొనినవెంటనే, భారణశక్తిని అమిత
ముగా పొందగలరు. పొలలోపండి, అపాలను నిత్యము త్రగిన
పతుమున శిర్యవృద్ధిని కలిగించును. రక్తమును పరిశుభ్రపరచును.
నిస్సత్తుమను పోగొట్టును. గనేరీయా, కిఫిలిన్, నుఖసంబంధమైన
వ్యాధులను నయమొనర్చును. ఒకమారు కొనిన జీవితపర్యం
తము సరిపోవును. గ్యారంటీగా తృప్తికొందగలరు. 3 నైజాలలో
వొరకును. రు 10, రు 5, రు 2-8-0. 4810

రు 10 లకు కొనినవారలకు 4 నెంబరు రు 5 లకు కొనిన
వారలకు 2 నెంబరు, రు 2-8-0 కొనినవారలకు 1 నెంబరు యివ్వబడును.
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

సెక్స్ పెరల్ కంపెనీ
SEXPEARL Co., SOIAN—(Near Simla)

రంగును పోట్లట్రు
మాననప్రపు కేసు

ట్రాఫిక్ మానేజరులు సస్పెండు చేయబడుట
కమిషనరుల ప్రకటన

రంగును, జూలై 12:—రంగును పోట్లట్రు కమిషనరుల కార్యవర్గము ఈ క్రింది ప్రకటనను గావించుచున్నది. పోట్లట్రు వారికి కాలిఫోర్నియాలోని మాన్యు చేయబడుట కుమార్తె కుమార్తెలను పోట్లట్రు ట్రాఫిక్ మానేజరుల ఇతర ఉద్యోగులను గొప్ప మొత్తమున లంచములకు నియమించుచున్నారని ఈ ఆరోపణలను దృఢపరచుటకు తగు ఆధారము లున్నవని కమిషనరులకు తెలియజేయబడినది. 1927 సంవత్సరము నవంబరు నెలలో ఈ ఆరోపణలను పరిశీలింపబడిన రంగును కమిషనరుల ఒక ప్రత్యేక ఉపసభ్యులను నియమించి ఈ ఉపసభ్యులవారు 1927 నవంబరు నెలలో 1928 జనవరివరకు విచారణ పరిచిరి. ఈ ఆరోపణలను గావించిన ఆవులు పట్టి నారాధారము, కోసల వెంట్రెడ్డి, రా. నరసింహారావు, కె. సి. వి. వడ్డె మున్నగువారు వాద్యములను సాక్షులుగా పుచ్చుకొనిరి. లంచములు పుచ్చుకొనినందున సాక్షులు ఆరోపించ బడిన ట్రాఫిక్ మానేజరులను ట్రాఫిక్ మానేజరులకు అసిస్టెంట్ ట్రాఫిక్ మానేజరు సి. యశ్వ. ఓహ్యూరి యొక్క వాద్యములను పుచ్చుకొనడము. ఒక సాక్షి చెప్పినమాటలను విచారించుట చెప్పినమాటలను తేలవచేయుట ఈ ఉపసభ్యులు వాద్యములను నిర్ణయము గావించ బిల్లులే పోయెను. నేరారోపణలను పోట్లట్రు ఉద్యోగులు నేరారోపణలపై మాననప్రపు కేసు తీసికొని నిర్ణయము చేయవలయునని సమాఖ్యకు విచారణ జరుగవలయునని నిర్ణయము చేయబడినది. ఉపసభ్యులకు ఉపసభ్యులవారు ఆఫీసులో వదిలి. మానన గాన విచారణ మాననప్రపు కేసులను దాఖలు చేయు సంస్థలను ప్రకటించిరి. విచారణ ఆవులపట్టి నారాధారము, కోసల వెంట్రెడ్డి గార్లపై మాననప్రపు కేసులను దాఖలుచేసిరి. క్రింద కోర్టులలో నేరారోపణలను శిక్ష విధింపబడెను. కాని పోట్లట్రు ఆఫీసులను శిక్ష రద్దుచేయబడెను.

ఆంధ్రకాక ట్రాఫిక్ మానేజరుల లంచములు పుచ్చుకొనినట్లు సాక్షులు పట్టి దృఢపరచునని నిర్ణయముచేయు నూర్చి చిరి. కావున బర్మా ప్రభుత్వమువారి సర్దుబాటు నమోదించి నేరారోపణలను పోట్లట్రు ఉద్యోగుల విషయమై ప్రత్యేకముగా విచారణ సలుపుట అవసరమగుచున్నది. త్వరలో విచారణ ప్రారంభము నియమింపబడును. విచారణసభ్యులవారు విచారణను ముగించి నిర్ణయముచేసినవరకు ట్రాఫిక్ మానేజరు మానన గాన అసిస్టెంట్ ట్రాఫిక్ మానేజరు ఓహ్యూరి ఉద్యోగులను నియమించుట బిల్లులే కాన పోట్లట్రు కమిషనరుల ఉత్తరువులను సమీక్షించి వీరు సస్పెండు చేయబడినది. (ఆ. ప్రెస్)

పంజాబులో నిరుద్యోగ సమస్య

విచారణసభ్యులవారి సూచనలు
లాహోరు, జూలై 12:—పంజాబులో విద్యావంతులైన యందు విద్య లేనివారియందు వ్యాపించుచున్న నిరుద్యోగ సమస్య విషయమై విచారణ సభ్యుల ప్రభుత్వమువారికి విచారణసభ్యులను నియమించిరి. విచారణసభ్యుల వారి సూచనల సారాంశము నీదిగు ప్రకటించబడినది.
పంజాబులో విద్య లేనివారియందు నిరుద్యోగ సమస్య అంత తీవ్రముగ లేదు. సైనికులకు మాత్రము ఏకైక వృత్తివిషయమై శిక్షగలవుల అవసరము ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సైనికశాఖవారు ప్రత్యేకముగ కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయుట ఉచితము. ఇంగ్లీషు విద్య నభ్యసించినవారిలో నిర్ణయము ప్రకటించబడుచున్నది. దేశాభివృద్ధి మతోపాదిన పనులచేయుటకు విద్యావంతులను వెదకవలయు ఇందులకు ముఖ్యకారణము. వైద్య పట్టభద్రులలో ఆసీసులు గ్రామాంతరములందు నివసించుటకు ఇన్వయంపంతులచే వైద్య శాఖ పట్టభద్రులలో నిరుద్యోగ సమస్య అధికముగ నున్నది. ఇంజనీరులకు పట్టభద్రులకు ఉపాధ్యాయులకు పనులు దొరుకుచున్నవి.
ప్రత్యేక అర్హతలు గలవారికి ఉన్నత విద్యకడ పనులను తెలిసియు దొరుకవలయు నిర్బంధములను నివారించుటకు కమిటీలను నూర్చించుచున్నాడు. సాంకేతిక బోర్డులలో విద్య ప్రతిష్ఠాపనలకు నిరీక్షణ సాధించవలయునని కమిటీలను నూర్చించుచున్నది. వ్యవసాయ విద్య అనే వారికి హాతిభూమి నిర్మాణ వలయుననినాడ వీరు నూర్చించుచున్నాడు. (ఆ. ప్రెస్)

A HAPPY FAMILY

పరిశ్రమ స్వాంత్యు డెవరు? నిశ్చయముగ, అశోగ్యవంతులైన శాశ్వత, విద్యలను గలవాడే. అట్టివాని జీవితమే జీవితము. గృహ లక్ష్మి సదా వ్యాధిగ్రస్తమై యుండి, యింటకళను కలిగించు విద్య లేనివా, యింక బ్రతుకుటయం దాసక్తి యేమియును? స్త్రీలు ఆనాగోగ్యమునకు మూలకారణము యున్నవాడోనో మేలే. కేవల లోభ యుత్సాహబంధుగు బాధ్యులను పరిశ్రమ, అశోగ్యవంతులను కుందరులను పుత్రిసంతానము కలుగజేయును, అన్ని మందుల మెపులతో దొరకును.
కేసరి కుటీరం,
ఆయుర్వేద ఔషధశాల, ఎచ్చూరు, మచరాను.

మానపోతుడుటకై ఈదిగు సంకీర్తముగల కేసరి లోభనే వట్టిదలతో కొనుడు.

Mr. Reserve

యువతీవివాహ నిషేధకసభ

9 జూలై 1928 సం॥ శారీఘన గుంటూరు జిల్లాలో కేరెన పొన్నపల్లి అగ్రహారంలో పొన్నపల్లి ముద్రామూర్తి సోమయాజులు గారి ఆధిపత్యము క్రింద సాయంత్రం 5 గంటలు లగాయతు 8 గంటలవరకు వివాహ నిషేధకసభ శాసనమును గురించి సభ సమావేశము కావడినది. ఆందు అగ్రాధికారిగారు మానన గారవారిచే ప్రవేశపెట్టబడిన ఋత్వరంతర వివాహ శాసనము ప్రాప్యము, వైశ్య, విశ్వప్రాప్యము నలవలకు మత సంప్రదాయమైన కర్మ పాపభక్తియైన బాధి నిర్ధారముగా జరుగుచున్నట్లు అష్టవిధాభివృద్ధి శాసన వర్ణనలతోపాటి దేశవర్ణనలతోపాటి అత ప్రాప్యరంజనము అను నిర్ణయముచేయవలయునని బిల్లులకు దేశ వర్ణనలను చేసిన వివాహము కర్మశాసనము కాదని నిర్ణయించుట వివాహముచేసినట్లు అట్టి రజనముల వివాహముల జరిగియు పాతకంబున నక్కనక్క తలించుటయు రజనములను చేసి రారవాడి నరకంబున పరులకు పడుటయేగాక ఇహ మందు నుభవ్యులై పోయినయు శాస్త్రములు ఘోషించుచుండుచే రజనలవాంతర వివాహము శాస్త్రసంప్రదాయము కాదనియు మతసంబంధమైన యిట్టి బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడు గనక మెంటుకు గాని శాసన సభ్యులకు గాని యేలాగంటి సబంధము లేదనియు గవర్నమెంటు వారు ఆమోదించేయడల పూర్వము శ్రీ విశ్వరాయ మహారాజగారి వాదనలను ప్రతిబంధించుచు యిట్టి శాసనము అమలులో పెట్టకూడదనియు శాస్త్రప్రమాణోపన్యాస నును వినుపించినట్లుగా సభ్యుల సత్కృత్యముతో జనుడొచ్చిన మామారు రెండుంతుల జనముచే ప్రేమపూరిత విషయములు ఆమోదించబడి యీ క్రింది విధముగా అమలులోకి వచ్చుచున్నాడు.
చారిత్రక దేశాధికారము వివాహము చేయుట గది జరిగించవలసినట్లుగా ఋత్వరంతర వివాహము చేయవలసినది.
శ్రీ ప్రభుత్వమువారు యిట్టి మతసంప్రదాయమైన బిల్లులను ఆమోదించనూడదనియు,
ప్రభుత్వమువారు వ్యతిరేకముగా ప్రవేశపెట్టబడిన యిట్టి బిల్లు శాసనముచేయుటకు మితిమీరినట్లు కలెక్టరుల మార్గదర్శకముననియు,

యా సభ వారి చేతి క్రింది పడినది. యిట్టి మత సంబంధమైన బిల్లులను శాసన సభ్యులచే యికమిడట ప్రవేశపెట్టబడకుండుటకు, మతవిషయములలో గవర్నమెంటు బోధకము కలగజేయుటకుండుట కన్నా గవర్నమెంటు ఆసక్తికరముల ఈ సభవారు ప్రార్థించుచు నిరవించిరి.

గ్రామనివాసులు

శాంతి లేహ్యము.

గ్యారంటీ: శాస్త్రోక్తముగ కాబడినది!
20 తులముల డబ్బీ రూ 2-0-0 మాత్రమే.
తహాలాఖ్యలు ప్రత్యేకము
ఈ లేహ్యము ఒక గొప్ప మహాత్మునిచే ప్రోత్సహించి పెట్టబడినది. మా శాంతి లేహ్యము సేవించిన యిండియ దుర్గుణములను వ్యర్థములను, కాస, క్యాస, పాండువు, దుర్బలత్వము, అరుచి, అందెదన, నిక్కాక, పురాతనజర్మము చెందలకు మేహవ్యాధులు నివృత్తియై యిండియపుష్టి కలుగును. దేహదారధ్యము వృద్ధియగును. ఇది ప్రతినాడును తప్పక సేవించవలసినది. అనేక యోగ్యతా క్రతులు పుచ్చుచున్నవి. ఇంకా దీని ఆయుర్వేదములు వాడుకవిషయము డబ్బాతో పంపబడును. ఒకడబ్బా సేవించినచో దీని ఆయుర్వేదమును అనతి కాలములోనే విడవగలగును. ప్రత్యేకము లిగిలట్టుగనే తప్పక సేవించవలయును. నేడే ఒకడబ్బాకు ఆర్డరు చేయవలయును.
మేలే జయ!

గుప్త ఆయుర్వేద నిలయం,
బరంపురంబి (గంజాంజిల్లా)

విద్యార్థిగవైద్యశాల

గంజాంబె: రంగు చిత్తమొంది వ్యాధులకు స్థానపురాని గ్యారంటీ ఇచ్చి నుడిచెదము. లేదా వ్యాధిని జెల్తుము. తగిన మందులు పంపెదము. మందులు పనిచేయనిచో ఖరీదుకాపను.

ఇంద్రజాలము హిందూజాలము

ఈ గ్రంథములో భక్తిసాగరము, బాలరాజము, అంగుళిమ...

క్షయార్థి లేహ్యము

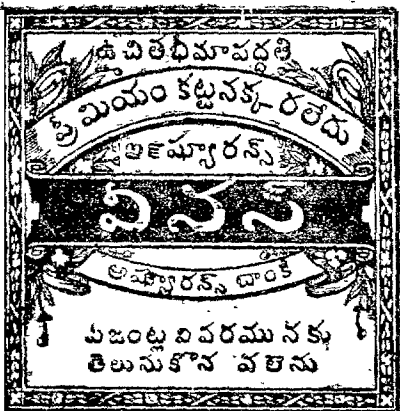
దస్త్ర, ఉప్పునము, కపము, అల్ల, మొదలగు క్షయ...

వ్యాజ్యచంద్రాంగము

జంగాలతో చేయబడినది, బలహీనుల పోటీ వంటిది...

శ్రీ కృష్ణావతార తత్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటియందును సుప్రసిద్ధము...

నెల 1-కి రు 40 వరకు మీద ఏదెట్లు గానెట్లు...

మా తో కామయోహర కనుూరి మా త్రలనం...

Rego save Mass... రేగో, జీవదాన... గీత మీద...

Advertisement for firearms featuring two pistols and text in Telugu.

తాయ్ సర్దిలేట్ బ్యాటరీలు... నోట్ ఇంపోర్టరులు...

AMRUTANJAN The Only Pain Killer... Price Annas 10 only.

అంగ భాషా చరిత్రము... అనంద అంగ భాషా బో...

అనంద భోధిని ఆఫీసు... వ (1421) పోస్టాఫీసు నెం 137, మద్రాసు.

శామశాసనము

కాయావధము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్రపు...